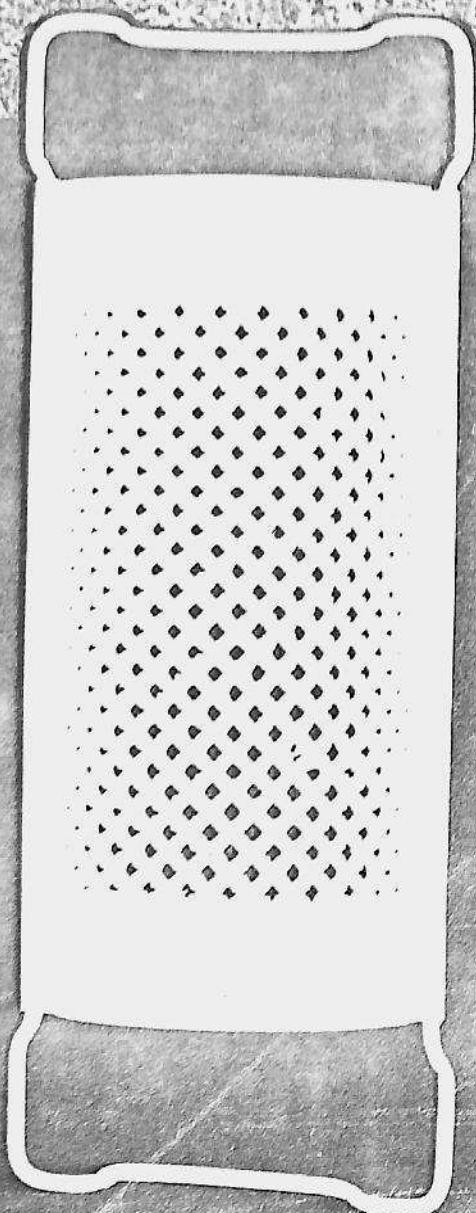

4/87

4 / 87

• 100 •

O b s o h

Firsig Robert M.: Zen a umění údržby motocyklu - pokr. přel.V.Faktor	str. 1-11
Feyerabend Paul: Proti metodě /náčrt anarchistické teorie poznání/ - pokr., přel.V.Faktor	11-14
Štochl Josef: Jak nacházet houby /lázeňským hostům/	15
Vilinskij Valerij S.: Rus se dívá na ČSR /výňatky/	15-20
Burroughs William S.: Předmluva k "Naked Lunch" - přel. ia	21-5
Georg Eugen: Obrana vyšších dimenzí Z a ř e z z Á x	25-30
Lüdke Martin: Odyssea s kouzelníky a amazónkami - přel.P.Monk	31-2
Colén Wilson: Dva ruští nášgové - přel.P.Monk	33-50

T o \ p

Obálka : P.Štochl IX strán

Probousím se s myšlenkou na to, kde vím, že jsem jíl této v horách rota, že si to pamatuji, nebo proto, že jsem nevědím ve vnauchu. Načádám se v krásném hotelovém pokoji se starým dřevem a obložením. Plesk roletu v okne svítí mi tmavé dřevo slunce, ale i mění horu, protká v pokoji je horou, vnauch. Je člověk, vlnky a jaksi věnuj. Jsem hubek uadechnutí moje připraví prodati a jít další, a z knize a klubek uadechnutím se cítím stále připravený, abu nekonec vnaech z otele a vnaech dovnitř sluneční paprasky - nářivé, ohlašivé, jsem a estro.

Vnuta všechno potřeba jít zatřít Chrisem a probudit ho, aby tehdy všechno také viděl, z lehkavosti ci moje z chloupuček mu vše povídají ještě trochu spánku a odchází a kolice strajkem a myslím do zelené uayáry na aranžovaného slunce obložné stejným tmavým dřevem. Vnude pořád uchama si skřípena prkna pesanky. V uayáre je z pestrbi a herkou veden plná páry, veda na holom je sprva plná láváři, ale když ji trochu smicham se studenou, je raja.

Oknem všechno zrcadla všim, že vnauch mě hotel kryty balkony, a když se chelím, vyjdu na něj. Je ve stejném rovině a vrahelky stromy, obklípujících hotel, které, jak se mi jeví, roznávají na amesai rano stejným způsobem jako já. Větve a listy se posybuju při každém závanu světla, jakoby jej otekaly, jako kdyby to bylo te, na co je celou ztu sekání.

Chris je hotel brzy a Sylvie vychází a je len pečeje a Rika, že jsem jíl s Johnem a sními a John se běl nekde projít, je všechno všechno na sejt s Chrisem a se mnou cestu a počkat a námi až ne znamíame.

Tená ráno jsem zamilevaní dříve do vnaeh a po celou cestu slunečnou malitou uličí k restauraci hovoríme o svých přijemných vesele. Vajíčka, teplé koláče a káva přicházejí přímo z nebes. Sylvie a Chris dlevarně rozprávají o jeho skle a přatelech a osobních veselech, a já monitím posuzuji velkou oknem restaurace v klenní skříň obecnou přes ulici. Všechno je údaje jiné než onoho osamělého vesele v jihovní pakete. A za tento budování jsem horu a značené plány.

Sylvie Rika, že John hevřil v městě a kdyži a jiné ceste do Boronenu, která vede jihovní od Yellowstoneho parku.

"Jistě?", Rika. "Myslís Rok Lounge?"

"Aži moe."

Vyšívá se mi vše omínka na značené červenové louky. "Ta cesta vede po hřebencu nad pramenem lesa."

"Te vedí?"

"Bude tam vše." Uprostřed značených plání se vše myslí výbavu všechných motocyklů a nás ne něj. "Ale je náhodná."

Když se setkáme např. s Johnem, je značenou. Roky, za kolením v poslze, se cítíme na silnici, stoupají v serpentínách mezi polí k horám před námi. Je to cesta, kterou všechny používaly počátku, a zblízky jeho vzpomínok se se všechny součuje. Vysoká, temná Aburaka hänge se týci přímo přes námi.

Jedeme poše nejakého potoka až k jeho prameni. Tačí v něm voda, která byla s největší pravděpodobností před několika hodinou ještě suchou. Potok i silnice se všechnu mezi zelenou, kamennými polí, a když se k nim je trochu všechny předcházejí. V tomto značeném jsem je všechno značení intenzivní. Stíny temné, světlo plenikové. Obloha temná mořá. Slunce je jsem a herkou když jsem v něm, ale jakmile za jedeme po stromy podél silnice, záhlí se ohladi.

Hrajeme si na sehvavancu s malým nočním poslze, s troubením ho předjádeme, a troubením se jsem necháme náro přejet a tak te nekoličkrát pekrajuje uprostřed polí mezi travami omíkami a zytou zelení trávy a herkou herkou. A všechno se vtiskává do paměti.

používal takto čas, aby se dostal do herce krajiny, můstal tam někde tri, čtyři nebo pět dní, vrátil se dál pro nějaké jídlo a vyjel znova nahoru. Týhle hory te pro něho byla všechny fyziologická potřeba. Přesně jeho abstraktní se stal natolik slouhý a vstřebávající, že musel být v prostoru ticha a prostoru, aby jej udržel v přímce. Bylo to jakoby nosiny konstrukcí mohly být ohroženy nebezpečím vyrubováním jinou myšlenkou nebo nejnou povinností. Bylo to jiné myšlení, nedokáže máti existativní, a to už tehdy, ještě před propuknutím během světového pochodu a základní pravdy zmizely a nebyly nic, co by ho pehane lo, než vlastní such. Časny nedávno ho očekával od jak chceliv pocitu závazku přemítat v zavedených kolejích a jeho myšlenky byly již nezávislé v takovém rozsahu, jakého dosahne jen malé lidi. Cítil, že takové instituce jako školy, cirky, vlády a politické organizace všechn typu mají sklon směrovat své myšlení k jiným koncům než k pravdě, protože chtějí svedcovat vlastní funkce a kontrolovat jednotlivce, kteří tento funkcioní slouží. Záčal vlastit své rany nedávno jako střatný slom, náhodný únik z pasti, která na něho byla nastavena, a již se po zbytek svého života pastím institucionálních pravd a velkou opatrností vyhýbal. Nejprve ovšem tyto veši uvidel a takto s nich nejdál, to přišlo až později. Tady jsem vypsal z česových souvisečtí. Tento všechno přišlo až mnichem později.

Nejprve pravdy, které záčal Paedrus rozhodovat, byly pravdy vedlejší, až to nebyly frontální pravdy všech, ty právny, na nichž každý obor poukazoval, ale pravdy, které vlastit po stranách, kontaktem očí. V laboratorní situaci, když se všechny postupy zapletou, když jde všechno spolu nepravidelně dojít k neobekávaným výsledkům a nemáte najít v zásnoseřezeném klubku ani jeden konec, uch líto se k postrannímu vidění. Je to slovo, které Paedrus používal, když chtěl popsat nejakejší poznatek, který se neobjevuje napřed jako latice sínip, ale rozšíruje se do stran, jako sínip, který by se v létu vsetoval nebo jako lukešfilce, který vystřhuje, že ačkoliv trefil primo do středu terče a vyhrál senz, leží nálevou na polštáři, pak nemá naho svítí slunce. Postranní poznání je poznání, které hoží do neobekávaného směru, ze směru, který dokonce nikdo za směr ani nepokládal, dokud si jeho nejake poznání nevymytile. Postranní pravdy poukazují na falešnost axiomů a postulátů, které jsou pochodem nejakého existujícího systému, jenž se once dopisali pravdy.

Pro všechna zdání se jen vinnášel. Ale vinnášel se i despravay. Vinnášení je to, co člověk sálá, když pohlíží na postranní pravny. Nemohl použít žádnou známou metodu postupu, aby objevil jejich podstatu, protože právě tyto metody a postupy byly v prve řadě ve slepé uličce. Takhle se vinnášel. To bylo všechno, co mohl dělat.

Vinnášení ho zavádělo do arény, která ho poslala do koreje. V jeho pameti mstil jak si fragment, obrázek nejaké zdi, pozorované v přírodě lodi, kdy, vysárující světlo jako nebeska brana přes celý zamílený přístav. Musel si tehdy fragmentu vysoko emít a neckrat si ho v mysli vybavit, protože ačkoliv se něčeho nepospolil, zachoval si svoji intenzitu, takže jsem si ho mnohokrát vybavil i já. Zde se, že symbolizuje něco velmi důležitého, nejak, bez vztahu.

Jeho dopisy z Koreje jsou radikálně odlišné od všeho, co napsal dřívě, a jsou dokladem téhož bohu vzkazu. Jsou tím nabité různých emocemi. Popisuje ne mnoha stránkách i ty nejmenší detaily, které vidí, tráví, obchází se zauvařími skleněnými a vermi, briálkové střechy, sklenice, závěsové dřevatce, všechno. Někdy překyaruje dívčíma nadšením, jindy je v deprezii, občas je rozebrený, nekdy dokonce opýrá humorom, je jako tvor, který nalezl východ z klece, o kterém všebe novášel, že e istuje, a teď dívce říve po krajině a vizuálně hltá vše, co je v doklese.

Později se i sprácelil s korejskými ačníky, kteří znali i trochu anglicky, ale chtěli se naučit víc, aby získali kvalifikaci jako tlumec močniči a prekladatelé. Trávil s nimi čas po pracovní době a oni ho za to brali s víkendech na dlouhé tury po kopciích, aby viděl jejich domov a přátele a poznal tak jiný spůsob života a myšlení jiné kultury,

Seší u stezky, vedoucí na větrně vymetené kopce k výhledem na Zlaté more. Ryže na terasovitém políčku pod stenou je již zraša a hnědá. Jeho přátele se divají dolů na moře a na vzdálené ostrovy. Pojí dají pokrmy, které si vkládají do rukou na tento piknik a baví se o znacích písma a jejich vztahům ke světu. Riká, že je úkazné, jak vše v celém vesmíru lze popsat pomocí pouhých 26 známk, s nimiž pracuje. Jeho přátele při když užívají se, pojí dají pokrmy, které si dokesli, a s přijemnými úsměvy říkají, ne.

Je upaten jejich souhlasným přikyrováním a zápornými odpověďmi a opakuje svůj výrok. A opět přichází přikyrování, minice ano, a odpovídá ne. A tady fragment končí, i když na něj myslím, pravě tak jako na čoč, mnohemkrát.

A závěrečný silný fragment z této části světa se týká kabiny vojenské leži. Je na cestě domů. Kabina je prázdná a nepoužívána. Leží sam na prýčce, utvorené z plachtoviny, připevněné ke kovovému rámu, jako na trampolině. Takových je pět v každé řadě, jedna rasa po druhé, a úplně vyplňují prostor kabiny.

Je to první kabina od příde, plátno v rámu se zvedá a klesá, a vše doprovází pocit v oblasti žaludku jako ve výtahu. Přemítá o těchto věcech a o hlubokém dunení z kovových plátn vůdce okolo něj, a uvědomuje si, že kromě těchto příznaků nici jiného nenaznačuje, že se celá kabina zvedá vysoko do vzduchu a pak se opět posune dolů, stále zlevu a zlevu. Přemýšlí o tom, kdo právě z této dívce se nemůže souditřejet na knihu před sebou, a desípá k záveru, že to tím dří, že je to obtížností knihy. Je o výchozí filosofii a jedná se o nejobjasnějnější text, a jak, a se do osudu setkal. Je rád, že je zde sam a že se v této pravidelné kabine nudí, protože jinak by knihu nepřešel.

Kaiha tvrdí, že existuje teoretická složka lidské existence, která je primárně napadení / a koresponduje s Faedrovou laboratorní minulostí / a estetická složka lidské existence, která je mnohem významnější na výchozí / a koresponduje s Faedrovou korejskou minulostí /, a že se zde, jakoby se obe tyto složky neměly nikdy potkat. Tyto termíny "Teoretická" a "estetická" korespondují zase s tím, co pozadí Faedrus nazval klasické a romantické možnosti reality, a které pravděpodobně utvářel ve své mysli mnohem více, než se kdy domníval. Rozdíl spočívá v tom, že klasická realita je ~~základem~~ teoretická, ale má rovněž svoji vlastní estetiku. Romantická realita je převážně estetická, ale má také svoji teorii. Teoretické a estetické rozštěpení se týká složek jediného světa, zatímco klasické a romantické rozštěpení se týká dvou oddělených světů. Filosofické cíle, které se nazývá "Setkání Východu a Západu", a které napsal F.S.C. Northrop, navrhují, abychom více brali na vedení "nerozlišené estetické kontinuum", a nebož vše teoretické vychází.

Faedrus tomu nerozuměl, ale po příjezdu do Seattlu a propuštění z armády seděl plně dva týdny ve svém hotelovém pokoji, spolykal ohromnou spoustu washingtonských jablek, přemýšlel, polýkal další jablka a ještě přemýšlel, a vyslečen všechny těchto fragmentů a přemýšlení bylo, že se vrátil na univerzitu a začal studovat filosofii. Jeho poslanní vznášení skončilo. Od této chvíle začal něco aktivně pronásledovat.

Náhlý povrch stoupajícího větru ze strany je plný těžké váně šerotice, a brzy přichází další a další, a když se blížíme k Red Ledge, vznáší se již zimou.

V Red Ledge se silnice přiblížila až k samému úpatí hory. Temná, klověstná hmota v pozadí dominuje dokonce i střechám budov po obou stranach hlavní ulice. Zaparkované motocykly a vybalíme naše zavazadla,

abychom si našli teplo oblečení. Projedeme kolem obchodu s lyžařskými potřebami a vejdeme do restaurace, kde visí na nádobi obrovské fotografie cesty, kterou budeme muset projít. Stále vzhůru po jedné z nejvyšších položených asfaltových silnic světa. Cítím se z toho trochu rozzuřený, ale uvědomím si, že je to iracionální a pokouším se toho zbavit tím, že o té o silnici vypravím ostatním. Nejde o ní spadnout. Motorkám nehraci žádné nebezpečí. Jen všechnka na pár míst, z nichž houť kamenem a ten dopadne až tisíc metrů pod vás, a tím vzniká jakási asociace mezi kamennem a motocyklem s jehožem.

Dopijeme kávu, teple se oblečeme, zabalíme všechnu a začneme na první a mnoha ostrých serpentín na řípaté hory.

Asfaltová silnice je mnohem širší a bezpečnější, než jsem ji měl uloženou v paměti. A na motocyklu máte spousty prostoru. John se Sylvií nas prejedou, učelají nám myšku a pak se všechnu vrátíme zpátky, dívají se po nás a smejí se. Pak si to zopakuji a všechnu se na sebe smejeme. Je to těžké, když o tom předem uvažujete, a snadné, když to vykonávate.

Reveril jsem o Puerově postranném vnučení, které skončilo jeho vstupem do oblasti filosofie. Chápal filosofii jako nejvyšší stupň hierarchie věškerého poznání. Mesi filosofy je tento nášer natožík rozšířeny, že to zní jako pouhá fráze, pro něho to však bylo zjevení. Zjistil, že věda, kterou kdysi pokládal za celý svět poznání, je pouze odvetvím filosofie, která má mnohem širší a obejmější ráz. Otázky, které si kládla o nekonečnosti hypotez, nebyly v rázmu vědy, protože to nebyly vědecké otázky. Věda nemůže zkoumat vědecké metody, aniž by se nedostala do pasti, která sníci plněnost jejich opovědi. Otázky, které si zde kládla, se tykají vysoké roviny, nežna které se nachází věda. A tak Puerus poznal, že filosofie je přirozeným vyústěním téhož problému, který ho k vědě privědl, otázky "jaký to má všechno smysl?".

Zastavujeme na křižovatce silnic, učeláme si pár fotografií, aby bylo vidět, že jsme zde byli, a pak odebíráme po úzké stence k okraji útesu. Jak si motocykl na silnici průmě pod námi je odsud sotva rozseznat. Začnáme se co nejvíce do našich oděvů a pokračujeme ve výstupu.

Všechny stromy se širokými listy jsou už pryč. Změtavají jen malé borovičky. A anché z nich jsou značně zkrňelé a všechny pokroucené.

Pak mizí i borovice a my se ocitáme na alpských loukách. Nikde ani kerík, jen tráva s drobnými růžovými, modrými a bílými puntíky intenzivních barev. Luční kvítí všude kolem nás! Tynle květiny, spolu s trávou, mechy a lišejníky, jsou vším, co zde dokáže žít. Dostali jsme se hojně vysoko, nad pásmo kosodřeviny.

Ještě jednou se ohlédu, abych naposledy pohlédl do reklik. Jako kdybych se díval na dno oceánu. Lidé tráví celé životy v nižinách, aniž by si uvědomovali, že existuje i tato krajina ve vysokých horách.

Silnice se stáčí dovnitř, dál o reklik a mizí v polích sněhu.

Motor zazívá a třílí nedostatkem kyslíku a hrozí zastavení, což ovšem nikdy neučelá. Brzy se ocitáme mezi hrázdami starého sněhu u okraje silnice. Sníh vypadá jako při prvním jarním taní. Malé pramínky vody stekají po mechu níže do týden staré trávy a fialového, růžového, zlutého a bílého kvítí, které jakoby právě vyráželo; ostře zaříící, z tmavých stínů. A takové je to vůně okolo! Malé špenálikové hlavičky barevného světla vystřeluji ke mně z pochmurného tmavě-zeleného a černého pozadí. Zatažená obloha a chladno. S vyjímkou míst, které přímo oslňuje slunce. Na slunciční straně je má ruka, noha a kabát horák, ale druhá strana, nacházející se nyní v hlubokém stínu, je studená.

Sník, navrátivý pluh podél cesty do místní v. sky, je mokrý a teplý. Sněhové beríry jsou nejprve metr vysoké, pak dva metry a následně čtyři metry. Jedenáct sedm metrů zemí, tenkrát sněhovým tunelem. Pak se tunel opět stěví do trávy oblohy a když se i naho vydříme, vidíme, že jenom ne vrceli.

Z ním se jde načasí jiná krajina. Pod námi jsou horská jehora, berovice a pole sněhu. A nad nimi a co níž až k mým dohlídkám se tannou ažci písma hor, taky tich sněhem. Na horní lesíku. Zastavujeme a zaparkujeme u odbočky, kde jde par turist fotografoje, a sívame se na krajinu i jeden na určitosti. John vynáší svou soupravu nářadí, Robbin ji ne soudí, venku už bočovák, nastartuje motor a s nádeji zrovnačku seřizuje karburátory, dokud se svíky naprázdno běžíceho motoru nemenují od skutečné spátných přesnů k trénku méně spátn. Jenom usiven jak motor po celou cestu neschra vstříkl, prskal, kopál a všechno mohlo by sešloval, kdy nás hledala nocat ve stycni, ale protože to neustál, nevřídl jsem karburátory jen na zvídavosti, což níž tří a půl tisíc metrů nadmořské v. sky udelá. I tehdy je nechávám seřízené na bohatství sněhu a snít stejně klatne, protože pojedeme dál do Yellowstoneho parku a nebudou-li nyní trénku přesnou, budou, což je možné, vlnou a to bude nebezpečné, protože to povede k přerušení motoru.

Když sjíždíme a vrcholem a mám nařízenou avuiku, aby mi ještě vysvětlí, motor ještě stále pokud vstříkl. Jakmile se však dostavíme do nízších poloh, vlna miní. Objevuje se znova les. Jedeme tehdy mezi skalami, jezery a Stromy, po silnicích, plně krájených křídelkami a beržtin.

A nyní chci povídat o jiné vysoko položené krajině ve světě ducha, která určitěm k sobě, klepach, že má, vyvolává ponosné pocitů jenž tebie.

Jedoucí vokáře linské poslání, vše co znám, obrovskou hierarchickou strukturu, pak vysoké krajiny myslí se palena na nevyděšené vřečicích této struktury v tom nejbezepečnějším a nejabsolutnějším smyslu.

Jen malo lidí se do této krajiny při svých cestách donese. Z toulání po ní neplýnou žadu, rodu, zisk, ne vlast, stejně jako tato vysoká krajina materialního světa kolem nás, všou vlastní drámu svazu, která některým lidem vymárali všechny cestovní obtíže.

U této vysoké krajiny zde je nutné připomínat se řidkemu výdruhu nejistoty a ohromné velikosti klesajícího otvoru, i vysvětlím na ně. Obec pokračuje stále dál a dál než se má, že by mysl vobě okamžin pochopit, a tak vznikají pochybnosti, zda se všecko k této krajine vzbudit, se utrpnout, aby tam v ní nezabloudili a nemohli pak náležit cesta počít.

Co je to pravě a jak pojmenovat, že je něco? ... dokdy doprovází něco v životě? Existuje nejaká "ja", nejaká "casa", která ví, nebo jen tu teď důležit pouhé buňky, koordinující myslí? ... mani se skutečností ve své počátkatosti je permanentní - finální? ... když se li, že něco znamená něco, co to nazna?

Tímto výrokem ponorím již bylo od počátku casu prozlepáno a nazpomenuto mnoho stesek, a zdaleka se o sebevedlech, s nich přinášených, všecky tvrdilo, že jsou jenom... tati a universální, libily se civilizacemi v tom, které stesky vlastily, a proto mnoho takto rámecovaných opevění na tukéch stesek, a každou z nich lze počítat v jejich vlastním kontextu za pravdivou. A dokonce i v ruce jediné civilizace jsou staré stesky novostalec s nahrávánou novou.

Obrana se nesíta, že neexistuje žádný správající, pokročilý, že civilizace, která ve vlastech nabíjí obrovské množství lidí, která množství životního prostoru má, že ho podrobuje násilné mechanické existenci, abyste byly stěží nazývaná pokročilou v porovnání jeanoaušské loveckou, obecnickou a komedickou existencí prehistorických dob. Ale tento

fragment, byl sá romantický apel, neobstoji. Primitivní kmeny povolaly jenotlivej zájem menší svobody než moderní společnost. Války ve starověku se vždy s mnohem menším morálním vypravedlením než nyní. A technologie, která vytváří také mnohem vícera, může mít, a také se o to pokouší, cestu jak se jich ušavit, aniž by narušovala ekologickou rovnováhu. Obrazky primitivního člověka se skleničkou učebnic navíc opomíjejí některé stinné stránky jeho primitivního života – bolest, nemoc, hlad, tvrdou prací, nemohutnou k zmenování nočního života. Cesta k agonic poupě existence k modernismu života může být nečláeklivě učiněna jako nouzový pokrok, a jedinou címitelou této pokroku je zcela nezáhybna rozmá jako tažový.

Lze snadno postráhnout, jak reformní i formalní procesy hypotézy, experimentu, a načeži století za stoletím, opakovány s novým materiálem, vytvářely hierarchii myšlení, která vyloučila většinu neprádel primitivního člověka. V jistém rozsahu romantické odmazývání racionality pramení právě z údinceství racionality, ubovující lidé tohoto primitivního stavu. Jejich se o tak možnou a všem dominujícího cítele civilizovaného člověka, ze vzdálené hry vše ostatní a nyní vlastné člověku sam. A to je narojený stíhací.

Faerar se točil po teto krajine, vzdálená bezdlná, chodil po všech stěnách, které jíž prošel až mnoho před ním, obous měl i pocit, že se přes jeho nekam vzdává, ale před sebou nevidel ažde ně, co by mi oklo, která a směrem se vydal.

Krátce tyto normativní problémy skutečnosti a poznání probly všechny velké postavy civilizace, z nichž nejdřív, jako Sokrates, Aristoteles, Newton či Einstein, zna praktický knazy, ale většina ostatních vlastně nezná ch. Jména, která nikdy proti tomu nebyly. Ale můžel být fascinovaný jejich myšlenkami a jejich způsobem myšlení. Lze ovšem jeho jich stopy, dokud se mu zájde, že jsou beratve, a pak je omluvit. Nejdřív prace by tehdy ve světě akademických morálkách mohly osudit, ale nebylo to proto, že by nepracoval nebo nepracoval, ale příliš, a čím více prezentoval v této horizontální krajině, tím vzdaloji se odváluje výřad. Faerar se tříspis vzdává a neliterárně vzdává, skončil při tom kandou větu, kterou přebral, pocházející z příběhu všechny pochybnosti a obavy, a srdce ho dal podle vlastní výzvy, a já tam teďtesti vlastnit egyptský tučný poznání.

Na, poslyvanoucí mi někdo je to, že je v tom už komik Vašek, a zim přišel poznání, je bolestně vidět, jak si tehdy všechny novědomovali v základu toho, co znali. Je to jako kdybyste poslavali někoho po rvačce dohraný základku, až jíž zákoní zákon, a chybí jste mu zákoní "pozivej, tohle patří a je m", ale říci to nemůžete. A tak se aleps potuluje po základních stěnách, sbírá jecem kousek poznání po základu, a přemýšlí co si z něj může, zároveň vyznáváte své dívce, když se někdo opět vrátí, i když je na nem videt, že někdo dívce má, aby po ní šel dál.

Nohy mu je však tak žádají student, že kouzlo jen taky laskavosti svých učitelů. Na základě filosofa, kterého mohou cítit, až jíž předem navrhovat názor. Nejdřív vše vlastní názory vzdávají vlastu, a zim přijde při studiu do styku. Nikdy není dobr, vždy je každý. Chce je kultivovat filosofovi, aby se po jisté čase a rozváží ho, když tak už má. Umožnil se fragment vašeminku na něj, když sedel ve žli až ve styky rane v želaji se základu kritikou člověku rozumí Immanuelu Kanta, a přemýšlal nad něj jako řeckáho národa kvalifikacemi, když se jí pokouší dát do souhru s vlastními člověky a konopacemi, a když v ní kontroverze a nesouz.

Faerar, v porovnání s násilnou se ztrácí, na vzdáleného století, kteří ho oklovali, je činami závazou, vzdálení ne však při studiu Kantu, je vzdálená vzdálenost. Z tomuto následku filosofie vzdáleného století cíti řeč, která pramení z toho, že by s ním souhlasil, ale z očenění silného logického opevnění jeho ponice. Když je výjevne metafizický, výtrvalý, stalý a puntíkovský při svém

tědy, když začneme brát vše ne l e h k o . S když odstraníme s nášho jazyka kluboké, ale již prohnité a zapůsobující fráze, které se v něm usazovaly v průběhu staletí /"hledání pravdy", "bránit spravedlnost" atd. atd./. Dedaista je připraven zahájit rozhovor s hravými experimenty dokonce i v těch oblastech, kde známy s experimentováním se značí být naprostě vyleufend /příklad: základní funkce jazyka/. Doufám, že čtenář si může po práctení této práce pořídit v ponděli jako reaktívno-dedaistu a nikoliv jako seriozního anarchista. Viz pozn. pod čarou 4 v 2.kapitole.

13- I v nově řečených a problematických situacích je brzy dosaženo uniformity myšlu a lze ji na něm. Viz Muzafer Sherif, "The Psychology of Social Norms", New York 1964.

/pokračování/

HINKCEA ELIADE : mytus a realita

1. Struktura mytu

Principiálněm v posledních deseti letech přistupují následní badatelé k mytům z hlediska, které se výrazně liší od názorů, běžněho, devatenáctého století. Na rozdíl od svých předchůdců, kteří pojímali mytus v obvyklém významu slova, tj. jako "báchorku", "výmysl", "smyšlenku", přijímají mytus tak, jak byl pojíman v mytologických myškách archaických společnostech, kde naopak "mytus" označoval "pravdivý příběh", a kromě toho rovněž příběh, který je vlastním vlastníkem, protože má posvátný, mytologický příkladný, závažný charakter. Iste nová sémantická hodnota, která je "mytu" přikládána, se užívá v současném jazyce v poněkud dvojznačném významu. Dnes se toto slovo užívá jak ve smyslu "fikce" či "iluze", tak ve smyslu, který je familiární etnologům, sociologům a historikům náboženství, tedy ve smyslu "paváňská tradice", "prvotní zjevení", "příkladný model."

Dejme různých významů, kterých slovo "mytus" nabývalo v antickém a křesťanském světě, se budeme zabývat později /v kapitolách VII a IX/. Každý věděl, že od dob Xenofana /cca 565-470/ - který jako první kritizoval a odmítal "mytologické" projevy boleství, jak je vylíčil Homer a Hesiodos - pokračovali řečtí naučníci ve vyprázdňování mytů ods všech religiozit a metafyzických hodnot. Myty, v protikladu k logu a ponději i v protikladu k hystorií zábaly nekonane označovat to, co "ve skutečnosti neexistuje". Židovsko-kresťanská religionistická označovala za "mylné" a "iluzivní" vše, co nebylo ospravedlněno či potvrzeno oběma Zákonem.

V tomto smyslu - byt je v současnému jazyce docud nejobvyklejší - "mytus" nepojímá. Či přesněji, není to intelektuální stadium či historický moment, v němž se mytus stal "fikcí", co by mohlo nazímat. Na práce se bude zabývat předešlým téma s olečnostmi, v nichž mytus je nebo očištěněný byl - "živý" v tom smyslu, že poskytoval modely lidského chování a jist tímto faktom dodával životu hodnotu a smysl. Pochopíme-li strukturu a funkci mytů v těchto tradičních společnostech, neposlouží nám to pouze k objasnění určitého stadia v dějinách lidského myšlení, ale poněkud nám to rovněž pomoci nám soudce pořízení.

Zdybych uvedl jen jeden příklad - třeba kulty loňských nákladů Oceánie - bylo by obtížné interpretovat celou tuč sérii i solových aktivit bez poukázání na myty, které je ospravedlní. Tyto prorocké a millenialistické kulty ohlašují brzy příchozí věku bojnosti a štěsti. Homurovi budou opět na svých ostrovech písat a nebusu již muset pracovat, protože mrtví se vrátí na nášterých loňských náložených zbožích, jako jsou základní obrovské náklady, které docházají do přistavu bílých. A právě z tchoto důvodu věříme "kulturní loňských nákladů" pořádají, aby byla využívána všechna do řecí svířata a známy nástroje domácího původu a místo toho se staví obrovské a ladisté, v kterých by

8 P

jediná vytváří nebo může vytvořit "herculeicky rozvinuté lidské bytošti" -8-; každá část lidské povahy, která náspravidla vyčnívá a která ~~XXXX~~ dloží větší vliv v klavních rysech ~~XX~~ výročen. Odpovídá od ideální rationality, které jsou ve vodě čí ve filosofii vědy v možnosti, je mrzecena tlakem, podobně jako ohodička čínské dámy. Snaha o zvýšení svobody, o vedení plného a plodného života, a odpovídající snaha o skrytém rozluštění tajemství přírody a člověka s sebou ~~XXXX~~ proto zároveň nese i odmítání všech racionalistických norm a ustavních tradičí. /A přirozeně i odmítání větší části současné vědy/.

-1- Je proto překvapující jak vzdáleně jsou otupující dělníky "rozumových zájtron" nebo vědecká praxe zkoumány profesionálními anarchisty. Profesionální anarchisté isté se staví proti jakékoliv formě tlaku a požadují, aby každému je iinci byl uznán svobodný rozvoj, nerušený zákony, povinnostmi i závazky. A rest se nechájí bez protestů brnit všechny přísné normy, které vedení a logici uvrhli na význam a jakýkoliv druh poznání vytvářející a poznání menící činnosti. A oběas jsou dokonce zákony vědecké metody, nebo to, co za ně ten čí onen autor pohlédá, integrovány do samotného anarchismu. "Anarchismus je svátevý pojem, nazývaný na mechanickém vysvětlení všechn jevů", píše Kropotkin -1b-. "Jeho metoda bádání je stejná jako metoda exaktních přírodních věd... metoda indukce a dedukce." "eni nijak jisté", píše moderní "radikální" profesor z Columbia University -11-. Ze "vědecké významu si vyžaduje absolutní svobodu řeči a polemiky. Existuje spíše dilema, které naznačuje, že určití děvka nesvobody není ve věci žádoucí předávkou..."

Existuje nepochybně lidé, pro které to není nijak jisté. Začneme proto s následnou anarchistické metodologie a korespondující anarchistické vědy -1c-. Jení žádny důvod k obavám, že by někdo chladěl k zákonům a řádu ve věci o společnosti, což je charakteristický rys anarchismu tohoto typu, mělo vést k chaosu. Na to je lidský nervový systém až příliš dobré organizován -1j-. Může ovšem nastat žába, když se ukáže jako nezbytné dát dodatečné rozumu predikt a když se bude jevit jako soudrě bránit jeho zákony proti všecku ostatnímu. Nemyslím si však, že právě v takové době v jeho dnech.

- 8- John Stuart Mill, "On Liberty", The philosophy of John Stuart Mill, v edici Marshall's Cohen, New York 1961, str.256.
9- tartáč, str. 65.
- 10- Peter Alcockovič Kropotkin, "Modern Science and Anarchism", Kropotkin's Revolutionary pamphlets, v edici R.E. Baldwin, New York 1970, str.15 -1. "Příklad velkým libeconovým zásluhám, že pro něho nic nelze plácat kromě vědy." ...law, Back to Bethuneish, New York 1971, xvii. Tuto a podobně výroky komentuje Strindberg v Antiberberusovi takto: "Generace, která mála odvahu zavítat se zohu, rozdrtit stát a církev, a rozvrátit společnost a morálku, se přeskočí klečí před Vědou. A ve Vědu, v níž mála věděnout svobody, je příkazem dne "věd v autority nebo klánu dolí."
- 11-R.P.Wolff, "The Poverty of Liberalism", Boston 1968, str.15. K podrobněji kritice vědových názorů viz později číslo 52 v té příloze "Against Method" v Minnesota XIXth Studies in the Philosophy of Science, sv.4, Minneapolis 1970.
- 12- Pri volbě termínu "anarchismus" sledují vědy obecný uau. Anarchismus ovšem, tak jak byl praktikován v minulosti a tak jak je praktikován dnes stále rostoucím počtem lidí, má rovněž některé charakteristické rysy, které nejsou ochoten podporovat. Může se zabývat životem a státěm člověka /a vysokou životu a stáří těch, kteří patří k objektu zvláště skupin/ a obzouje rovněž onen druh puritánského odhodlání a věrocnosti, který odmítá. /Existuje některé vynikající výjimky, jarož třeba John-Sudit, ale lidé jako on jsou v menšině/. A právě z těchto důvodů hyní zadním dávat pravost terminu a a d a i s m u s. Dadaista by nebyl schopen užít ani mouč, netož vytvářet. Ne dadaista nemá žádny cojem jakýkoliv seriózní podekření a nezávidí okamžiky, když se lidé pustí do svého se jin ve tvůrčích výraz, který naznačuje, že se cístač přenáší něco závažného. Dadaista je přesvědčen, že začneme žít smysluplně až

Je to problém naší doby. Dneskai rozech linského poznání je tak velký, že jsme všichni specialisté a vzdálenost mezi specializacemi se natahují různě, že každý, kdo se snaží mezi nimi volně pohybovat, se musí prakticky hráci súverenějšího vztahu k jiným lidem. Ale i oba v tomto okružíku je rovněž specializací.

Zde se mi, ze Chris resumí mé očekávání lépe než ani, mne proto, že je na ni víc zvyklý a jeho vztah ke mně je takový, že se jim musí víc nabývat. Restřehnu obcas v jeho oblibějí stereotypy pohled, či přinejmenším zlepšují, a udívá mne proč, abych vlastní výjistil, že jsem rozloben. Kdybych neřestřehl jeho výrok, ani bych se o tom možná nedovíděl. Jindy zase pobíhá a poslakuje okolo a když chci znát návod, zjistím, že te dělá proto, že má dobrou náladu. Teď vidím, že je trochu nervovní a opevňuje na otázku, kterou John přivedl násmerem Weesesových.

Nevím jak presně otázka zněla, ale dodavam: "Je to malíř. abstraktní impresionista. Učí výtvarné umění na tamější kolégii."

Chtejí vědět jak jse ho poznal a tak musím odpovědět, že si to nepamatují, což je trochu vynábavé. Ale pekna jde o něho, nevzpomínám si až na pár fragmentů správou n a n i e . On a jeho žena byli evidentně Paedrovi přátelé a taktéž je Paedrus znal.

Diví se, co může mít společného autor technických pojednání a abstraktním malířem a musím opět odpovědět, že neví. V součtu probíram fragmenty vzpomínek, abych mohl odpovědět, ale žádou nenechám.

Pamatují se na film o spisovci z první světové války, který studoval chování zajatého německého důstojníka /vysnáni přesné jde o on/pocobit každé jeho gesto a cestin foci. Pak mohl predatizovat, a uprchl se zajetí, aby se tak vstrelil do německé armády. Vzpomínám na napětí a varušení, když se poprvé objevil mezi staršími přáteli zajatého důstojníka, aby si ověřil, že kamennu neoznají. Mam teď st jný pocit o dcadky si znal.

/pokračování/

PAUL FEYERABEND : PROTI METODĚ - Náříz anarhistické teorie poznání

i. pokračování

1

Tote učkauji jak režimem bázních historických případů tak i abstraktní analýsou vzhledu mezi myšlenkou a činem. Jejiny princip, který ~~opovzbujuje~~ pokrok ~~"vývoj, rozvoj"~~ značí: "Nic němu nemožné."

Idea metody, která obsahuje pevné, neméně a absolutně závazné principy k provádění záležitosti vedy se setkává s povážlivě obtížnou jakmile ji konfrontujeme s výsledky historického dělení. Zjistíme totiž, že neexistuje ani jedno trochu přijatelné a v genealogii pevněji zakoreněné pravidlo, které by nebylo v této věci oné dobb verušeno. Je zřejmé, že taková pořízení nejsou až něčím usilostí o důsledky nedostatečných znalostí nebo neopornosti, která by se dalo zebranit. Právě naopak se zde, že jsou pro pokrok nezbytností. A vskutku, jenž z nejvýraznějších rysů všechných diskuzí o historii a filosofii vedy byl poznatek, že v vědě, projevující se na pří-atomové teorii / v kinetické teorii, v teorii rozpptylu, stereoschemi, v kvantové teorii/, v postupném vyuvoji vlnové teorie světla, došlo pouze proto, že se některi myslitelé buď rozhodli nechat se omezovat jistymi "jasnými" metodologickými pravidly, nebo protože je n e v ě d o m k y r o u b i l i .

Kuním znožu nazrazenit, že tato liberalní praxe není jen faktem historie vědy. Je současné i logická a abstraktní nesbýtně pro rozvoj poznání. Kedysi specifitační naučenory jakémukoliv pravidlu - pro všechnu "zákonnému" i "někdy tušenmu" - vyskytuji se vlny okolnosti, v nichž je všechno nejen toto pravidlo ignorovat, ale primo přijmout jeho protiklad. Existují pak příklady okolnosti v nichž je všechno navést, rozpracovat a branit až do hypotézy nebo hypothézy, které jsou v protikladech se uvedenými a všeobecně uznávanými experimentálnimi výsledky, nebo hypothézy, jejichž obsah je menší než obecně existující a empiricky aprobované alternativy, nebo vnitřně inkonsistentní hypothézy atd. -

Existuje i dokonce skloností - a dochází k nim, smerne k tomu - kdy argument ztrácí svůj prozíravý aspekt a stava se překážkou pokroku. Něco něbude tvrdit, že výuka má i jiné hledání, je v hradně záležitosti argumentu /prestaze argumentu de ni/. Vstupuje a moh by vstupovat v řeřichu rozmanitým jež je obvykle/, a prakticky všechni se dnes shodují v tom, že to, co výuka jeho následků rozmnoženého uvažování - oválnutí řeči existencie bohaté členěního myšlenkového světa, schopnost logického uvažování - je častočně doslovně inaktrinace a častočně následek procesu r u s t u , který postupuje se silou přirodního zakona. A tam, kde se zna, že argumenty mají i útinek, je tomu tak často spíše v doslovnku jejich logického o - p a k c v a n i / než doslovněm jednou a často antilogického o b s a h u .

Pokus někdej teto vše připustí, pak musí rovněž připustit mnoho
mnohem víc i u dospělých možnost riziku, který nemá nic
součinného s argumenty a stejně tak musí tuto možnost připustit i u
mladistvých /principiálním a jejich teoretických souhlasů/, je-
kyně jsou na příklad voda, nabuzenství, prostituce atd. Nejisté nemusí-
žeme pokládat za samé, že to, co je možné u malého dítěte, může být
nových spôsobu chování na základě sebemenšího pojetu, zvláštnout je
bez výraznějšího úsilí - je mimo dosah starších lidí. Dalo by se opí-
se očekávat, že katastrofické proměny fyzického prostředí, války,
narušení morálních systémů, politické revoluce mohou transformovat
strukturu reakcí i u dospělých, včetně dleznité struktury argumentace.
Taková transformace může být zejména přirozeným procesem a jediná funk-
ce nejakého racionalního argumentu může srovnávat v tom, že užívá dle-
zovní napětí, které predefinuje takové radikální změny chování a přímo
je v podobu je.

1- Jedním z mála myslitelů, kteří pochopili tento ryz vývoje poznání, byl Niels Bohr; "...nikdy se nepokoušel na rtynat nejaký konkrétní obraz, ale trvale procházel v něm i jenom v roli roblápu, využívajícího svého vlastního zjevného paradoxu, a po týdu se propracovával k jeho vyjasnění. Nikdy nepohlízel na osazené výsledky jinak než jako na výsledky bohuželšího bádání. Ve svých akademických výklaďkách nejdříve směru vzhůru očítal obvyklé křetely na jasnozřejmejších, elegantních a dokončených a obsázenost s jasnánkou, že takové vlastnosti mohou být správně posouzeny až po užálosti...." L.Rosenfeld v Niels Bohr: His Life and Work as seen by his Friends and Colleagues, vyd. S.Rosenthal, New York 1967, str.117. Jelikož věda není nikdy dokončeným procesem, nachází se vždy "přes" učálosti. proto je jednoduchost, elegancie a důslednost nejsou nízká a nezbytněji pozmínkami /vědec/ praxe.

Jesou-li to však náležetí a nikoliv nebytné argumenty, které zprůsobují, že přijme něco nového bezhoty, včetně nových a komplexnějších form argumentace, není pak na obraněcích status quo, aby zaopatřili nejen protiargumenty, ale rovněž i představy? /Chtět bez teroru je neúčinná, řekl Hobbespiere/. A ukáže-li se, že staré formy argumentace jsou příliš silnou příčinou, musí se obranci status quo buď uvažovat nebo se uchovat k silnějším a "iracionálnějším" prostředkům. /Je velmi obtížné a snad i zcela nemožné svítit nad možnosti prohlížení argumentem/. Důkazec i ti nejpuritanštěji racionalisté bude pak musejí přestat myslit na místo těch zadít používat přepravu a metody příkazu a ovazání, a te nikoliv proto, že by se některé z jejich metod ukázaly jako neplatné, ale protože převaha logického počinu když, které je učinily dominantní a všechny svlivkovat struktury, jíž neexistují. A jaký má smysl uklívat nejaký argument, který s lidmi nelze?

Problém se značně jasne nikdy neobjevuje přesně v této podobě. Vynucování normám a jejich obrany nikdy nepodpírávají pouze v tom, že by se neustále také vystěovaly a ujala se výzvy. O normách se podespokládá, že mají i maximální kauzalitu a důvěryhodnost. Tak je velmi obtížné rozlišovat mezi logickou a iluze a autoritativním cílem a nejakeho argumentu. Stejně jako dobré vyučovací poskytují svého druhu nezávislost na tom, v jakém směru se sam uchádá, a nezávislost na tom, jak náležavě poskytuje potřebu přijmutí nové normy člověku, může se dít očekávání vyvícený racionalista upřímně ideou a výhodou, podrobí se normám argumentace, kterou se učil, buď se jich vrátí nezávislost na tom, v jakém směru se sam uchádá, a buď nečerpá normu respektant, ze to, co pokládá za "nás všechnu", je pouze kauzalita a iluze a autoritativní vyučovací, kterého se mu dostalo. Nebude schopen objevit, že apel na normu, kterou tak vlastně používá, není nicméně nelze věřití a mazáčovým.

To, že najmy, vily, propaganda a techniky vymývání možku hrají při různých náročných úkolech významnou roli, netušíte všechny, netušíte, že jezdí a řídíte a žijete. Často se pokládá za dané, že jedná o reálné pochopení nových idejí představitelů, a může by představitel, jejich formulaci a jejich institucionální vyjádření. /Když bádání, Riká Popper, zatíma u počátku/. Na jí prve je ideea nebo problém, protože jedná, tj. buk nevšíme až do stavíme si něčeho. To však rozhodně není vývojová osoba malých aktů. Tí uavají slova, kombinují je, hrají si s nimi, zkusí napochytí nejaký výraz, který byl plánovaný nebo mimo jejich dohled. A tak počátkoví hrávci, kteréžto je výkladem plánování konečného aktu pochopení. Počítává se s výsledkem pochopení a vývojem výsledku, a když výsledek je výsledek, protože by měl tento mechanismus prostřednictvím funkce fungovat u všech. Musíme na příkladu ukázat, že i když výrobce by se měl stát jenom pouze prostřednictvím výrobního cílu, s kterýmou se vydává, že výrobci vytvářejí. Závěrni nejde v žádosti, a významný plán plán pochopení a pravý je zároveň výsledek. Jde o výsledek vývoje a vývoj výsledku je výsledek a nezávislosti, různozna a mohou být zrealizovány, aniž by bylo tím celý proces narušován. Samotaj proces není řízen abstraktním programem, ale obsahuje podmínky pro realizaci všech mohoucích programů. Řízen je řízen nejakou nejmenší potřebou, "výzvou" /Kierkegaard/. Všechn všecku k specifickému chování, které pak upřímně produkuje sklonnosti a ideje, jež jsou nebytné k analýze a interpretaci procesu, k jeho rationalizaci".

Výzvou koperativního rámcu od Galilea k 20. století je dokonalý příkladem situace, kterou se pokouší opat. Záčínáme s tím, že víme, která je v naprostém protikladu k tehdejšímu myšlení a skutečnosti. Víme, že síří a náležná posudu u jiných věcí, které jsou stejně absurdní, a snad i absurdnější /zákon setrvanosti, Galileovský/. Výzkum se

L= Herbert KIRCHER: RÖMER UND REVOLUTION, LEIPZIG 1941, STR. 130
2= Adolf LIEBOLD: DER 1. DEUTSCHE WELP, MÜNSTER, 1905, STR. 6

vystupu na někou výšku velkou než měšec horu myšlení, které se týká toho, co je v myslí a co je mimo ni. A tím je pro současné horlivce všebej jeho myšlení a nejvyšších vyučeb, a proto cíti nyní řečenou zvěstit jeho obraz a ukázat jak myslí a co si myslí, ačež o něm, abych tím podal nejasnější obrázek jak vypadá tato horská krajina člověka a připravil také cestu k počínání pedagogové myšlení.

Pedagoga rozresil celý problém klasicistického a romantického chápání nejzásadnější v této horské krajině myšlení, a dokud nesouje k počínání vztahu této krajiny ke zbytku existence, myslí a cítí. Vlastnost některých rovin toho co řekl bude poselován a mylně chápán.

Abychom pochopili Kanta, musíme rovněž znát něco o skotském filozofovi Davida Humeovi. Hume jde před Kantem konstatovat, že soudíme-li někdo nejpravděpodobnější zákony logické indukce a dedukce na základě své zkušenosti, aby určil skutečnou povahu světa, musí dosjet k jistým závěrům. Jeho úvahy vycházejí z podobných posudků, k jakým by vedly odvedení na tuto otázkou: předpokládejme, že se narodí nejaké dítě, které je postrádá všechny své myšlenky nemá zrak, sluch, cich, žíhanou chut, hmat - všebej nic. Jak neexistuje vysob, kterým by mohl vnímat a vnujejího světa jakekoliv počítatky. Předpokládejme dale, že toto dítě dostává nějakou výživu a i jinak je o něj postaráno, takže se v tuto stavu dožije osmdesát let. Potom přehan, na radu těch ostatních mu tento osmdesátiletý člověk v návazu nejakou myšlenkou a pokusem ano, odkud píše? Jak se o jeho hledivosti doptala?

Hume by odvědil, že tento člověk všebej znane myšlenky nemá, a poté odvědil by sam sebe musí definovat jako člověk, kdo zná zákon člověka, který verí, že všechné poznání přichází výlučně prostrednictvím smyslů. Vedecká metoda experimentování je poslívce a naloženou empirii. Zdravý rozum je tedy rovněž empirie, protože artiva většina lidí by seznámila s ním, alespoň v jiných kulturych a v jiných obchodech mohla nastavat většina ediktem přistup. Prvním problémem empirie, bku v ní v rámci, se týká povahy "postatů". Poučení všechné maje poznání po smyslovi. Ale, co je touto postatou, o které se předpokládá, že nam tyto smyslovné značky poslívají? Pokusíte-li si představit tuto substanci nazvanou na tom, co je poslíváno, všijste, že nezměníte všebej o nicem.

protože všechné poznání přichází po smyslovi, a protože neexistuje žádný zákon myšlení, vjem této postatů samotné, vyslovíva z toho logický, že neexistuje žádné poznání této postatů. Je to jen něco, co si představujeme a myslíme se to v hlavě v naší myšlení. Idee, že existuje něco vnujejího, co vysílá vlastnosti, které vnímame, je jenom jednou z mnoha představ naševého rozumu počebně jako základní cíle představa, že je nás plochá a rovnoběžky se nikdy neprotinají.

Zadruhé, zacneme-li s předpokladem, že všechno naše poznání k nám přichází prostrednictvím nějakých smyslů, musíme se otázka z jakých smyslových údajů vyplácet naše poznání přičinnosti? Neženo jinimi slovy, musíme specifikovat vedeckou empirickou základnu přičinnosti jako takové.

Humeova parádohra ani "na níčem," neexistuje zákon, díky kterému přičinností v našich počítatech. Počebně je o počítat se jenom jen o něco, co si představujeme, když jsme vezmou opakování následující po druhé. Ve světě, který vedecky myslíme, nemá žádnou skutečnou existenci. Přijmeme-li předpoklad, že všechné poznání k nám přichází prostrednictvím nějakých smyslů, zírá Hume, dojme nám z logickému důvodu, že jak "Příroda" tak "prirození zákony" jsou výtvary noci představivosti.

Tato ideja, že celý svět je uvnitř naší myšlení, by mohla být pekla dína za absurdní, kdyby ji býval Hume vysílal jako spekulaci, a kdyby ji nebyl povolil tezky vyvrátitelné argumenty.

Býlo neobytné tyto názory závery vyvrátit. Hume sam však k nim naprostěstí nespal takovou cestou, že bylo zaujímavé nejdříve vyvrátit je, ažž býhem se poslali vlast empirického využívání a nebyli nuceni vrátit se k nejakemu středověkemu předpokladu empirického myšlení. A to kant udělal neschel. A tak to byl jame, pedulant, kdo "prostupil je fyziologického spáku" a "prostupil filosofickým pojednáním."

jaké kdy byly napsány, Kritiku čistého rozumu, a které je dnes často samostatnou oborem studia na univerzitách.

Kant se pokouší zachránit vědeckou empirii před následky své vlastní sebezníčivé logiky. Vrchákem nejprve je stejná cesta, o níž už jsem před ním napsal. "Nemůže být žádných oceňb o tom, že všeckové může být poznání soudna se skutečností", říká, ale brzy se od této cesty oceňuje XXXXXXXX počtem, že by všeckové soudky poznání pocházelé ze smyslů v okamžiku, kdy o nich dočasovně myšlové dívají. "Ale ačkoliv všeckové poznání soudna se skutečností, nevyplývá z toho, že by se skutečnosti vznikalo."

Tvrz se nemůže zdát, že se zabýva podružnostmi, ale není tomu tak. Jako výsledek tohoto rozhilu Kant se obává výměny proasti solipsismu, k němuž huncha cestu vedla a pokračuje další jiná výslecha po své a údaje nové cestě.

Kant říká, že existují objekty reality, které nám bezprostředně nedodávají smysly. Huncha je *a priori*.

Příkladem apriorního poznání je "čas". Čas nevidíte. Ani ho neslysite, nečtete, nemůžete jej soudnit ani se jej dotknout. Není však v údajích myšlání jak je dočasovné. Čas je tím, čemu Kant říká "intuice", kterou musí při přijímání údajů myšlít dodat mysl.

Totéž platí i o prostoru. Doku neplatí, že dojmou prostoru a času kdojmén, které dočasováme, je svět neocenitelný a podoba se každosekupce smyslů barev, struktur, vln, ohni, bolesti a svuku, postrárajících smysly. Pocítujeme objekty určitou způsobem, protože na ně aplikujeme náš apriorní první poznání jak prostor a čas, ale novytváříme tyto objekty v naší představivosti jak tvrdí rytí filosofické inexistencie. Formy prostoru a času aplikujeme na údaje v okamžiku, kdy je přijímáme od objektu, které je vytvářejí. Apriorní pojmy mají svůj původ v lidské přirozenosti takže nejsou ani způsobovány vnitřním objektem ani nespojují bytí těchto objektů, ale mají jakousi filtraci funkci, která údaje smyslu přijimat a které nikoliv. Jestliže mrkneme někam na příklad očima, sáhli nám myšlová dívka, že svět vznikl. Tyto údaje jsou však filtrem neprojedou a nejdostanou se nikdy do našeho vedomí, protože v naší myslí existuje apriorní pojem, že vlastnost světa je kontinuita. To, co pokládáme za realitu, je ne, reprezentován syntézou prvků v pevné hierarchie apriorních pojmů a z neustálé se menících myšlových údajů.

Zastavme se nyní a pokusme se ažli ovět některé z Kantových pojmů na tento světlostní stroj, na tento výtvar, který nás nese prostorem a časem. Podívajme se na nás vztah k němu ve smyslu Kantových objevů.

Hume v podstatě tvrdil, že všechno, co o tomto motocyklu vím, jsem získal skrze své smysly. Nic jiného by ani říci nemohl. Nemá jinou možnost. Kdybych řekl, že je vyroben z kovu a k jiných látek, nebyl by se, co je to kov. Kdybych odpovedel, že kov je tvrdý a luskly a chladný na dotyk a da se pletvářem pod úsery ještě tvrdšího materiálu, odpovedel by Hume, že toto vše jsem jen prokává, svukové a dotykové vjemy. Nemá v tom žádnou substanci. Chci vědět, co je to kov kromě tohoto požitku. Tak bych ovšem nevěděl, co říci.

Ale není-li zde žádná substanci, co pak můžeme tvrdit o myšlových údajích, které dočasováme? Postočím-li rukou vlevo a pohledu dolu na rukáv, první koleno, druhou ruku a na ruku, pak dočasovuji na rukávku, první koleno, druhou ruku a na ruku, pak dočasovuji na rukávku, první koleno, druhou ruku a na ruku. A když se očividně vpravo, kontaktní jinou, druhou oddílenou strukturu myšlových údajů. Oba pochody jsou jiné. Ohý, placky a oblooky kovu se liší. I sluneční paprsky je jinak snarují. Neexistuje-li zde žádná logická základna pro substanci, jak neexistuje ani žádná logická základna pro závaz, že to, co vytvořilo oba pohody, je tentýž motocykl.

A tož jsme ve skutečně intelektuální slepé ulici. Zdá se, že má rozum, o kterém se predpokládá, že činí všechnu významitelnějšími, je činí naopak méně významitelné, a když rozum takto vystoupí proti svému vlastnímu cíli, je nutné změnit něco ve strukture samotného rozumu.

Kant nám příslí velice pence. Řekl, že skutečnost, v níž není mohoucí okamžitě volat "motoцикл" jako odklonu vše od barev a tvarů, které jsou kari, není jené název čínskem, ne ale žádny motoцикл není. Když v nás myslí apriorní motoцикл, který má kontinuitu v prostoru i čase a je schopen mít vzhled i s polohou, nemá názvy a není tudíž v nadání připadne v rozporu se s myšlenou myší, které uctávame.

Jako v motoцикл, nedavající všechny žádny myslí, se objeví tehdy jistitelné nás preconní hypotetický pacient, uprostřed na luhku, který byl obaven všechny myslí, je nálež, an jinak okamžik, vystaven myslí v místě jiném, a pak je opět obaven myslí. V myslí mi pak hnutí, posílá něco naznač, kamenový motoцикл, který mi a smoluje jediné vodit ke pro leková pojmy jako je příčinnost.

My však, jak rizka kant, takovou očekou nejeme. Nálež v myslí velmi opravne, apriorní motoцикл, o jehož existenci nemáme žádny důvod pochybovat, a jehož realitetu může být kdykoliv potvrzeno.

Tento apriorní motoцикл byl stavěn v našich myšleních po dluhá léta a nezajímalo možného myslivých, a neustále se mení v nás myslivosti na tom, jaké nové řídí dostačuje. Některé se mení v tomto apriorním motoциklu, na kterém jsem, jsem velmi rychle a přesně, na příkladu jeho vzdály k silnici. Zaznamenávám a opravuji je po celou dobu jízdy, kdy projíždím katastrální a silnice. Jakmile se ztratí informace koček, napomínám je, protože přicházejí značky, které musí zaznamenat. Jméno myslí jsem používám ubývání benzínu v motoru, ujízdení vraků pneumatik, uvalňování kroužka a můstek, jménem. Vzdalenosti mohou brát všude až uctitkami a kontroly. Další aspekty apriorního motoциklu tak poměřit myslí, když jeví jako stálé; ink, lednice když, elektrická instalace, ale mohou se i myslí. A konečně, myslí záleží na vzdálenostech v časových meritkách, pak dočasně dokonce i ke změnám na ramu - na stranu při jízdě, a z teplotních změn a vnitřní řady materiálu, jak je u všechn kovů obvyklé.

Je to ale malina, tenule apriorní motoцикл. Nebudete-li na to dostatečně silnou myslí, uvidíte, že je to hlavní vše. Smyslové řídí to potvrzuji, ale nejsou tím. Motoцикл, v který verím apriorním myslivostem, je ne možné mít mít, ne že by mohl vzniknout a vymazat je z mě. "Moje peníze" nejsou nicím jde, než mojí vlastní vlastnosti a severo-jihovýchodní působnosti na nejkrásnějším páku na podlaze, který je někde učiněn do jeho peněti. Jenom s tím výsledkem, protože věřím, že budu-li potřebovat vše, které jsem na peníze vystupně, banka mi prostředky učiní. pomocí jeho jeho vlastnosti systému. Podobně, od koliv mojí smyslové řídí a je nikdy nevytváří ně, co by se dalo nazvat "substancií", jsem výsledkem a tím, že v rámci myslivých řadu myslí existuje samopřenos, jež je pomocí dosáhnutu vše, o nichž se zájmem, ne by jich měla dosáhnout substance, a ne myslivé řady se i mohou díky svého vlivu na myslivou apriorního motoциklu v mě myslí. Z pohlednosti říkám, že mohu peníze v bankách a v chodnosti říkám, že motoцикл, na kterém jsem, je můj mě nesubstanci. Prevažná část Kantovy kritiky jeho rozmahu se nabývá tím, jak lze nabýt tohoto apriorního pojmenování a jak jej lze využívat.

Kant nazýval svá téma o tom, že mohou apriorní myšlenky jsem nezávislé na myslivých řadách a filtrují to, co vidíme, "koperníkovou revoluci". Než tím na myslí koperníkovo tvrzení, že náma obíhá kolem slunce. Nic se touto revolucí nemohlo a přitom se mohlo vše. Nebo, v kantovských terminech, objektivní svět, vyvážející naší myslivé řadě se zmenší, ať mohou apriorní myšlenky tohoto světa bylo postaveno na kávu. Myšlenky byly ohromující. Je to kavé přijmutí koperníkových názorů, co očividně moderního člověka od jeho středoevropských předchůdců.

Koperník vysel z existujícího apriorního pojmenování světa, a nás, že je plachý a nehybný, a postavoval alternativní apriorní

pojímání světa, který je slyšet a obíhat kolem slunce a ukazat, že
je oba apriorní pojetí existujícím snyšovem daném neodporuží.

Kant cítil, že totéž dokazuje v metafysice. Předpokládám-li, že
apriorní pojmy v našich myšlích jsou nezávislé na tom, co vidíme a
víme, to, co vidíme, filtruji, změnou to, že vymeněme starý křisto-
tovský pojem vysokého člověka jako pozitivního ponorovatele, "ne-
popsaný list", a postavíme ho na hřebu. Kvant a miliony jeho zákonů
vymazali, že v okamžiku tohoto převratu se upřesňujeme k smíchem
uspojivajícímu pochopení toho, co o vsech víme.

Musel jsem tento příklad prezentovat podrobněji. Dálečně pro-
to, abych ukázal i jinou část této vysokohorské krajiny a blíže perspek-
tivy, ale návrať proto, abych vás připravil na to, co učinil po ději
Fasara. Také on vykonal koperníkovský převrat a dosledek jeho pře-
vratu bylo opětovné vrojení světa klasického a romantického ohlášení.
A mně se zdá, že tento jeho výsledek vede opět k uspojivajícímu po-
chopení toho, jak se to má se světem.

Kantova metafyzika nejprve padla učňatila, ponděl ji ho však
bradila, sník by vedl proč. Přemýšlel o tom a došel k závěru, že na
to možna může jeho skúsenost s výchozím. Mohl pociít, že unikl z věnu-
ní intelektu a nyní byl v tomto vzení znova. Kantova estetika četla
se zklesaním a pak i se zloctí. Ideje o "krásném" mu připadal jí osklí-
vě, a osklivost sama byla tak hluboká a vzdálenitomá, že neměl je-
sudina vodítko, kde ji napadenou nosou zhlily obejít. Zdala se být natolik
avsetkana do celého tvaruva Kanta a světa, že se před ní nedalo utéct.
Nebylo to jen osklivost 18. století nebo "technická" osklivost. Nača-
zel jí u všechn filosofů, které cestl. Celý vesmír, o kterém přicházel
do styku pačnul stejnou osklivostí. Byla všeude, všechny v předná-
kovém male, ve skriptech. Byla i v něm a on nevěděl jak se tam dostala
a proč. samotný rozum byl osklivý a zdalo se, že neexistuje žádoby,
jak se z ní oprostit.

12

V Coke City vypadají spolejenejší než jsem je kdy v posledních
dnech zahlil. Dívám se z okna do teplých nověních venuvnic. Jsem
štěstia, když vidím a slyším tu jejich horákou bujnou, ale příliš ji
nekomplikují a hledám si jíla.

Venku je oknem rostou obrovské borovice. Projíždí pod nimi hodně
aut na ceste k parku. Jsou již dost nízko pod pásmem, v nichž prastáv-
ejí růst stromy. Je zde tepléji, ale obloha se občas zatáhne nízkými
mraky, a nichá se malé kázkovité spustit lžíci.

Myslím si, že kázkových není ovětavý, ale zde romanesco, poku-
sil bych se "rekonstruovat počátky" Johna a Sylvie a Oxiusa pomocí sebe,
nebitých událostí, které by rovněž odčervely "vnitřní mysl". Zamíří
sem i umění a třeba i řecký motocykl. To by byl nejednou roman, a ná-
jednoho odvodu se všeck na nej neocitím. Jsem to přátele, rádové romanové
počátky a jak jednou Sylvie řekla: "náradia jsem objektem." Takže se
jednoduše neocitím do spousty vecí, které o sobě nařízen vime. Není
na nich nic zmatného, ale pro ovětovou přednášku nejsou nijak záleži-
tě. A tak by tomu mohlo moci přáteli byt.

Zároveň se ale domnívám, že u této ovětové přednášky mohete o-
čekávit proč jim musím neustále připomínat tak rezervovaný a vzdálený.
Čas od času mi pakla aži otázky, které se nájí vyzíbat k roku o čem
to proběha ažla přemýšlím, ale když se pokoušel vymezit, co mi
skutečně probíhá myslí, základna třeba o apriorním předpokladu kontinuitu
nejakého motocyklu od jedné sekundy k druhé, a udelal bych to bez
uzitku pro celou stavbu mé ovětové přednášky, hrozne by je to bokevlo
a udivovalo. Ale totih tato kontinuita d e op x a v d y nazíma,
stejně jako způsob, jakým o ni hovoríme a přemýšlím, a to mne voda-
luje od obvyklé situace občas a dochází mi výraz oddalitosti. Je to

-is edet bice sestavil odloce klesa, bcanovsou, bdelost, blesuos et, rso, řabov. Jak nacházet houby, tislo mén v ob. sponzori a dafonem ob. zov -lejšov /lázeňským hostem/ mohou se v lesech mít i vysoké houbové umění. Všímavý čtečák si se první pohledem všimne, že nepíšu o tom, jak houby hledat, houby hledají kdežkdy houbár, má kosiček či kosič, ostrý nožík, ranní houbár pak ještě navíc gumenky a pláštěnku. Kdo v hove při odchodu do lesa budí zcela jiná. Předně je dlelité nebrat sebou nic, do čeho by se houby daly ukládat, v čem by se nalezené houby daly nosit.

Avšak příprava na nalezáni hub by měla být mnohem širší, doporučuji zajít k některou z přednášek pána dr. Neubaueru, který je králem matematiky a filosofie také odborníkem na houby. Tedy rykočerník, Routavec dveře vyležit, o co houbám jde - a to nás sejme. "Houby, to nejsou ani rostliny ani živočichové"; řekne na př. dr. Neubauer, "houby jsou něco ze živého a nejlépe je říkat jim kořely". Kolik lesové houby nemají vůbec životní zjevny život - nepotřebují stavět sví tels, aby se mohly množit, pod houbou klidně prorosté velký papež a kolega houba nikde. Proč tedy kolega houba vlastně roste?" položí nám kolega Neubauer sugestivní otázku: "Protože se chce manifestovat!" spokojeně odpoví... A my můžeme opustit přednáškový sál, následovat bude něco o vývojových teoriích z hlediska manifestace, a to nás nyní nezajímá, už vyrážíme do lesa, protože potřebujeme v sousední vesnici vyhledat nejaký vzorek kolegovi, který tam sedí.

Vidíme zcela lhůtu no, jdeme-li po cestě nebo mimo cestu, a je lhůtu jno, kam se díváme. Konečnou je na noubach srdcích, aby se manifestovaly, ale na nás pak je, abychoa je neplášili svou houzností. Rechme se všem vlastními myšlenkami, v pravou chvíli nás napadne "ak se mi vymenífestuj, kolego /nebo intímne třeba "kobližky"/", pohlédneme k očím a stojíme u svého borovska, křemeného křemenka či jiné houby podle výslovných sympatií. Radost z nalezáni bude jistě oboustranně přenášena, zaryjeme prsty do jehličí či trávy a všechno houby z podhouby, vysvobozené ji k plné kolegialitě... a ovčem křičíme dál lesom, k učlechtilemu cíli své cesty. Je v ak zbytečno myslit na houby, napok. Ukezuje se jak mnoho hlubokého je skryto v lidové moudrosti: "Jdu-li na houby, mám si zpívat: já jdu na maliny na hliny jdu..." a houby vylezají... To je jistě způsob nalezáni hub barbarský, primitivní, ne-kolegiální, hruby. A kráčíme za svým cílem, v ruce nalezejou houbu se zbytkem hliny na potrhané noze a necháme svoje myšlenky klidně plout, neníčime si zrek šukání mezi papezy a jehličí... Ačkoli znáš ten hlas: "Kolego, tady se manifestujeme..." Síhneme se, setrhneme rozkošně manifestované kolegy houby, vše kolegy houby po kapsách, v lepici, váude, značně obtíží kráčíme dál ze svým cílem. Může se stát, že se nám duše zmocní láska, potejí pokukujeme do míst, kde by houby mohly být, hledáme... a pak se zahaleně přistihu-jeme při tentospokrytí, díváme se do korun stromů a pohvízdujeme si. Nebo v oslav houby všechny houby

obtížení kolegy houby dorazíme do sousední vesnice a ptáme se po člověku, který tam nebyval. Odpovídá: "Ne, že tam nebydlí, že se zde nemanifestuje." Ozpochybíme a zanecháváme překvapeně se mani-festující kolegyni na zápráži náruč hub.

VALERIJ S. VIBINSKIJ : RUSSKA DIVA NA Č.S.R.

Václav Petr, Praha 1931/ - výnatky

Čeli a Búh

...Ruské klečání Boha je příslovečné a daleko konce počnět ke vzniku obsáhlé literatury o "ruské duši", o "Dostojewski und Tolstojevski", tolik oblíbených v Německu. Tato příslovečná "I am russe" mnoho dospělo duchovně svití pojednalo. Právě klesa

je zoufalé, tragické, houževnaté, zabírá celého člověka a celý jeho život. Je mohutné a imponuje. Je v něm cítit jakousi vnitřní odůvodněnost, tajnou pravdu. Hlubiny pravoslaví a sektářství neposkytovaly hledajícímu vzdělanému ruskému člověku duševní vyrovnanost; skutečným klidem vyznačují se bud ruští konvertité, anebo takové postavy, které se blíží k původnímu náboženskému ruskému typu, jenž byl příbuzný katolicismu.

Svatý Sergij, Zosima, Vasian Patrikéjev - tot jsou nejlepší postavy. Od pravoslaví ke katolicismu je jen malý krůček a snad právě nejasné tužení této blízkosti nutilo Rusů, aby hledal, hledal a hledal. I ta nenávist ke katolíkům byla tak žhavou, že se pohybovala na samých hranicích lásky. Pravoslavný, i když sám si toho neuvědomoval, hledal katolicismus: nalezl jej příliš blízko, nechápal, že cíl může ležet na dosah ruky, proto kříčel dál, aby se konečně opět vrátil. Ruské hledání vycházelo z pravdy neúplné a směřovalo k dokonalosti; člověk sám byl přitahován téměř magneticky; nešel sám, ale byl vlečen.

Ruské náboženské cítění imponuje Čechům především svojí verrou. Obsah je jim vedlejší, ale před tímto elánem stojí Čech v úžasnému zadumání. Chce-li jej pochopiti, obrací se častěji k Merežkovskému nežli k Dostojevskému. Merežkovskij je houževnatější, ale také poněkud zploštělý a zjednodušený. K Dostojevskému - i když ho důkladně zná - zůstává Čech vnitřně cizím, nemůže se pro něj nadchnouti tak, jak se nadchl Němců.

Snad tato lhodnost k Dostojevskému, kterého může dobře pochopiti jedině protestant, je podmíněna tím, že české hledání Boha je podstatně jiné, nežli hledání ruského Čech - katolík vychází z úplně jiné pravdy - směřuje od středu k periferii, vzdaluje se od svého cíle, o němž si neuvědomil, že ho dosáhl a vlastní. Rus hledá cestu přímo - Čech křivolkou. Je to tápání a bloudění, které zavádí do bažin. Proto hledá pravidlo, kdežto usové nikdy netoužili po pravdě, nybrž toliko po Bohu - věděli, že Bůh obsahuje celou napln pravdy a ještě mnohé jiné přívlastky. Čech však zavrhuje větší ve jménu menšího. Je stále na omylu, poněvadž věří, že ~~Бог~~ Bůh musí být českým bohem; jest ochoten posuzovati božství dle toho, jak jeho knězí zechovali se k Čechům. Zvykli si Židé na Boha trestajícího, Češi se hlásí k dobratřívnímu Bohu, není-li takovým - budeoř nich zavřen, anebo alespoň zamítnou jeho církev. Češi jsou anti-Zidé a smíří se toliko s Bohem láskyplným, jenž by byl ochoten splnovati všechny jejich žádosti a svědonit. by se přičinil o rozkvét české země. Stále zkouší svého Boha, zdali se vždy k nim choval slušně, a proto jsou hučení často se obracetí k dějinám, k empirii - snad toto způsobilo, že téměř odvykli obcování a říti transcedentní. Český historický román nesmírně připomíná současný bolševický "sociální úkol", kterým se pověřují spiaovatelé. Autor českého historického románu musí být konstruovati osvinění proti katolicismu, anebo obranu. Je to soudní preličení, nikoliv literatura, která by opravdu dýchala vůni života. Spisovatel stává se kronikářem, učitelem, dějepiscem. Kroniky povyšují se zase na úroven ideologie a lidé jim věří, poněvadž to čtou - bezprostřední cítění něprichází více v úvahu. Ve svých omyklech jsou Češi důslední jako nikdo na světě; nikdo jako Čech nedovede se tak zlostně, nelípostně, bezohledně vysmívat věcem odtažitým, ideálním, náboženským. Čeština jest úžasně ohebná, s její pomocí lze udělati z hrdiny snadno darebáka, z věci nejvyšších - příhlopě podvodnictví. Není to ruské rouhačství, ve kterém je skryta zastřená výra, jež zoufá, že nenalézá kýzenější cíle. České rouhačství vyznačuje se především tím, že zapomíná na pravdu, od které se člověk vzdálil. Je to lhodnost a vlažné zamítnutí toho, co klysi uctíval. Je-li ruská povaha masochistická, je Čech zajisté sadistou. Je tvrdý a nepoddajný ve své nesmlouvavosti a zhuďoval-li si dábel v jeho duši svůj příbytek, může být spokojen: žádné kůry andělské nepostačí k tomu, aby jej od-tud vypudily.

Ale Čech je vždy upřímný - i když se vzdaluje růž tváře boží, verí, že se k ní přiblžuje. Neví stutečně, že ten, kdo o cestě pravdu, může nahlézti i leda její opak. Ve většině případů zavnuje tradice, nejedná barok, který mu dříve byl cestou k pochopení božství. Toto lusí nahlézti nejakou jinou základou, a soudílo, jímž by mohl vykouleti všechny nalezené polespravy. Rodebným základem je růž etika - to je důsledek, nikoliv příčina. Víre se snaží být etická, jakož i s Kosmou nejsou odvídli od etických zákonů: nevyplývají z nich, ale sami je dívají. Ale o tom Česi nemají pořízenosti. Přesvědčí se, poněvadž vždy v etiku a vinyhají se odtanitými konceptem. Historiosofie je jiný vždy bližší než metafyzika dějin, zaváděna do metafyziky kosmu. U Čechů je jistě bížen i absolutina, kterou zastírají pohrdlivým odmítnutím planého povídání. I když povstávají, aby zanikly, svět existuje, aby byl mičem kosmické hry. V rozdílení věští, utrpení, lásky, bolesti, svatosti, slabosti, jesu a děsi bije teprva božství. Více, že klid jest idelem, ale neschli bychom v něm žít. Ježi vážné chtějí žít v klidu, ale nepozorují, že jsou tím více z itání bouří. Práli by si spontáni vlivem vše rozměrem. Jsou to lidé, kteří si umínilí, že nebudou ani horkými ani studenými, a ve své snaze byti všechny dosáhli takového napětí vůle, že se přeci stali horkými. Víje nadprůmerné hlasatele průměru a fanatické apoštoly lhostejnosti. Oči nikdy nemohou vždycky klásit se k říči Orinetu, nanejvýš snad k Rusku, které je Orientem mizokonalým. Jsou zajisté presvědčeni, že je to jejich dobrá vlastrost, ale ve skutečnosti je to jeho dovnitř zatlačená nároč, která proče působí a podlamuje síly. Touha po východu, rytus orientu to jmenovanou krize, kterou jest prodělati každmu čárodru.

Jeli etika povyšena na uroven nábožensví, pak drobné věci nutno pokládat za absolutno, a etické příklady zastupují místo růžené. Ale spolek abstinentů pretvoruje se posudu v nábožskou obec. Tato cesta vede k objevení úzaseho množství drobných pravd, které zastinují pravdu celou a zabíjejí důvěru v její existenci. Čar je nejmírně vynášená země - je to jakési resonanční deska světa. Kroužek řekl, že zde všechny evropské myšlenky alespon přenocovaly jako v hotelu. Je to překnáno, poněvadž mnohé ideje zde zůstaly a zapálily doři lidu. Takový Flarián a nadšenci Volné myšlenky jsou díkem, že Česi umějí se nejeho nadehnouti, ale i vytrvatí v extazi po celý život.

Tato vytrvanost jak v pravé, tak i v ludicí věře je sonopna zázraků. Ale zázraků jen v určitém směru. Kontemplace neodpovídá povaze duchního Čecha, myslím, že to platí i o Čechoslovacích. Jsou však všechni - katolíci, sektáři, ateisté - odněkud k něčemu: i cítví nevyhledávat ji ho sice, ale nikdy se mu nevyhýbají. Čeští katolíci svatoi ve většině případů také neklesají mučednického cíti: velehradští cisterciáci neprosili, aby byli zavražděni, ale klidně přijali smrt od husitů. Novnáz i dnešní "mučedníci" růzých sekt jsou výslednými lidmi, kteří se nebojí ani přísných trestů, ani pohrdný společnosti. Český náboženský typ se drobí v různých církevičkách, zploštuje se, ale záustřívá důslečným i mužným. Je to národní, který má ne díky smyslu pro praktičnost, ale také pro duchovní poctivost; a není vyloučeno, že ČSd je právě jedinou zemí, kde by náboženský ideál mohl se vtělit v život. Češi ty tak učinili snad s pon-kud pochmurnou vážností, ale přeci by tam utinili. Leč jejich síly znajuji dnes nikoli k tomu, aby uskutečňovali bozské zákony, ale aby hledali nových polopřítyd. Krása této země, její slast a ctost záleží ikoliv v náboženském hledání, které zde vždy zachází až k bleudní, nýbrž v klidné, pevné a stálé věře. Čeči umějí věřiti, ale prozatím se ještě nadchoďí o předmětu své výry.

- Československá ves:

Mezi ráhou a západem dědinou jest ovšem veliký a zdánlivě nepřekonatelný rozdíl. Léč stavíte-li se na cestu z Prahy v několika menších dílnách, nezdá se vám tento rozdíl mezi velkeměstem a vař tak velký, jak tomu bylo v Rusku. Z každé dědičky vede do Prahy jakýsi zebřík, jehož příčkami jsou větší a menší městyse a města. Praha je jenom korunou a klavou - je to přirozený útvar, vyrostl organicky, nikoliv vzniklý přes měmi a tyto upírají k ní svůj zrak. Brzo si ptámej i Slovensko, ale zís-

ká si je nikoli jako předpřevratová, hybrž jako popřevratevá Praha. Jiní slovy: nebude pro Slováky a Rusíny Athénami, ale Washingtonem, či, chcete-li, římem.

Protože v ČSR není ostrého kontrastu mezi vsí a městem, není ani pustoty urbanismu, člověk se necítí ve městě osamoceným.... Inteligence je těsně spjata s vesnicí, pochází z ní, třebas někdy zapomíná na své rodiště. Zdá se, že nejlepšími a nejspolehlivějšími doktory, advokáty, úředníky jsou ti, kteří v mládí nakládali do stodely snopy a okopávali brambory: mají pevnou povahu a člověk jim rád věří. Celkový dojem z Č-R je vždy jeden a týž: je to stát výrazně semědělský, nikoli průmyslový, třebaže je zde tak vyvinut průmysl. I továrenský dělník může si podržet psychologii rolníka a zde tomu tak je. Přestává-li československá vesnice být vesnicí a pretvoruje-li se v město, je to k její záhubě. Objevuje se neklid místo klidu, nespokojenost, podřízenost, sarcasmus místo humoru. Ve velkoměstě Čechoslovák opět nabývá dřívůjší výrovnost, nemůže si zvyknouti toliko na přechodný stav a právě proto v městysech je více nešťastných lidí nežli v Praze, anebo v dědinkách. Každá jedna otlivá vesnice je republikou v miniatuře, leč to neznamená, že republika je velkou vsí. Celkem jiné vlastnosti, nežli jeho součástky i prvky.

Starý patriarchální ves - a takových je zde velmi mnoho - přenáší svůj ráz i na města; proto měšťák vždy touží po návratu do vsi. Vesnice zachovala si pomalost a důslednost myšlení, nepachtí se po novém a jest poctivá vůči staletým myšlenkám: selské rebelie jsou vždy odůvodněnější nežli nestálé vřené měst. Vesická etika je konkrétnější a správnější: není ani pokrytecká, ani zbytečně komplikovaná. Je prostá jako sám život: těžké a nechutné jídlo má jen ukojiti prací vysílený organismus, smích nezná sarkasticky, nahromaděná energie vybíjí se v hromadění hospodských rvačkách, nikoliv v bezúčelném sportu. Je to život bez finesse a proto skutečný. V československých vsích lze nalézti mnoho zajímavých typů - je jich daleko více nežli v průmyslových střediskách. Vžude, v každé sedinci je nějaká hrđá stařena - výměnkářka, veanická Kateřina Medici, která kuje pikle proti tomu, kdo nešetrně se zachoval k jejímu majestátu, vyjadřuje se apedikticky a zapomínajíc na to, že její vlastní svatba musela být kdysi hojně urychlena, dřá o žistotu mravů. Jsou zde ctižádostivci, pačtíci se po tom, aby je pocitil svou návštěvou učitel anebo četník a aby tabuľka radního se neodstěhovala na dům sousedů. Zápas o starostenství je neméně vášnivý nežli boje ministeršské kreslo. Ale je také jiná selská pýcha, opravdu imponující a odůvodněná určitým právem - je to vědomí své nezávislosti a vzpomínka na to, že tuto zemi obdělávaly mnohé generace. U starých sedláků, kteří pevně drží svůj začleněný, nikoliv koupený grunt, lze pozorovat i jehousi zvláštní výrovnost gest, slov a myšlenek; je to stará rodová šlechta půdy. Dobrojší rolník a chalupník krčí se někdy pred pány, avšak v hloubi duše mají rovněž jistotu, že jsou lepšími nežli měšťáci, poněvadž nikomu nesluží. Nemají úřadů ve velké lásce a neradi se s nimi stykají: byl jsem v jedné vsi na Blažínsku, kde sedláci postavili kostel bez souhlasu úřadů a církve. Museli čekat i několik let, než biskup dal souhlas k vysvěcení; za krátkou dobu však opět sami vystavěli faru a budovu, aniž by předkládali nějaké plány. Když dům byl hotov, přišli do sousední vsi pro kaplana, aby se stal u nich farářem. Nechápal, proč neseuhlasí, trvali na svém a konečně přece dosáhli všeho, co chtěli. I úřady i konzistor kapitulovaly. Města rolník sice nemiluje, ale také se ho nebojí. Zavedl jsem kdysi starostu malé, zpadlé dědinky do přepychové ultra moderní kavárny: váběc se níčemu nedivil a počíhal si klidně, důstojně a nenuceně jako v obecní hospodě.

Na vsi dovedou se modlit, milovati, nezáviděti a hřečiti. Hřichů je tam neméně nežli ve městech, avšak méně za to, že ten sedlák dá za rok žebřákům více almužny, nežli měšťák člověk za celý život. Je tam všechno organické, solidní, pevné - i ten nábytek i ty sňatky. Tražice nejsou pro rolníka prázdným slovem a nahrazují mu očekávané i deje. Ideje, ať politická či náboženská, často rozleptává vesnici, zabíjí její pospolitost a svornost; je to zboží pro města. Pro vesnice jsou dobré tradice - to jsou myšlenky, které byly vyzkoušeny v ohni staletí.

čeští a slováctví lze pochopiti jen tehdy, když je posouřujete
prizman vesnického životního útvaru; literatura a historie nikdy nedají
jasně představy o národní povaze. Kadařová osada jest opět na spletí
mnoha legend a přiběhů; nejsou to žádná rytířská vypravování o "bílých paních",
přízrácích anebo turnajích. Ale jsou snad ještě zajímavější
a rozhodně poučnější. Když v Brážkách jsem se dovedl, že tam je
den pouček jačnuje se "mlčení". Za jinak jsem se o původ tohoto názvu a
bylo mi řečeno, že v době rozdělování arunčů obecní pozemky byly přidělovány
pouze sedlákům. Chalupníci neostali nic; i zvolili si jednoho,
který se odbral do mraa se stánosti. Byl vyslyšen a rychtou dostal
červený list, aby se stala patřičná nárova a aby chalupníci byli spravedlivě
poděleni. Leč rycentár věděl si radu: dal kousek pole tomu, který byl v
ten nyní mlčel a ostatní nezískali nic. Od té doby niká se
tomuto políku "mlčení". Jeni to přiběh, v něm je dosud cosi aktuálního?

...Češi chválí to, co v občině průměrného řopana jeat teměř úkonsilivý; jejich tradice, z nichž možno poznávat i národ, jsou od nich zavrhnuté. Rádi by ovšem vyhudevali tradice své, podle své chuti a nejdlepšího dobrozdání počeské vedy - leč tu může tradicemi se lije, o nich se nediskutuje; Češi se jen pívou o své tradici, čímž vytvárají pochybnost a rozpaky pozorovatele. Všechno to ještě nepochopitelné pro člověka, který nemůže nebo nechce obětovati na seznámení s jiným národem více času, nežli tři hodiny ročně. Dumas propaguje a reprezentuje francouzskou kulturu, český historický román ne - čistí jej může jedině ten, kdo absolvoval universitní kurz českého dějepisu. Ostatně nevádí cizinci ani to, že Češi, zdá se, pokládají za otakructví nestavěti kulturu samostatnou, ale jen paralelní. Bojí se výstřednosti jako čert kříže, ačkoliv v hrobce duše po ní prehrou. Míli Demla či Burycha, řeknou, že je to český Leopold Bloy, ale nenapadne jim říci, že Leon Bloy je francouzský Deml. Pro Capka, Horu, Volkra vyhledávají západní protějšky a teprve až toto je vykonáno, uvěří sami v jejich neúsmířitelném ovšem jen sami posilují nesprávnou domněnkou, že jsou pouhou kopíí - proč se pak tedy diví, že ostatní svět se zajímá více o originálny? Češi sami se přičinují o to, aby nebyli pochopeni.

Republika nevytvorila si ještě vlastního slohu, je dosud beztvárná, oněvadž nezakorenilo nové českoslováctví a staré češtství všem nestačí. Ale českoslováctví je spojeno s nesčetnými zápasy, rozporu a protivenstvím, což ovšem brzdí jeho vzrůst a znerožnuje jeho pochopení. Zavrhované tradice, zejména katolictví, ukezují se být života schopnými, kdežto fedrované a obnovované historické vzpomínky někdy až příliš rychle zanikají. Ký div, že pozorovatel neví, čemu má věřiti. Češi jsou národem dosažených cílů. Nepochopitelnými cestami osudu zvítězili ve světové válce, ačkoliv náleželi k táboru poražených, dosáhli samostatnosti a uspředali své vnitřní pomery. Avšak, jak se na národ dosažených cílů sluší a patří, nevěří již v praktický význam příliš odtažitých koncepcí. Hlássají je sice, ale jenom ze situnosti - ani Masaryk není v ČSR pochopen tak, jak by mohl a měl být. Češi raději počítají s fakty, kterým se buď klanějí, anebo jich nenávidí, což jest vlastně touhou vytvořiti nový fakt, měli všechny příležitosti k poznání, že ideál nikdy se neuskutečňuje v říši empirie, leč nezbavili se své odvěké zamilovanosti do všeho empirického.

Snad tyto příčiny povzbuzují k životu hamletovskou střánku české povahy. Kolísající lidé, kteří se bojí extrémů, jsou zde až příliš častým zjevem... Často zastírají své rozpaky erudicií. Češi jsou tak vzdělaní,

zběhlí a orientovaní v růzých -ismech, proudech a směrech, že z nich jde hrůza. Připomínají člověka, který podle slov Evangelia získal si celý svět, ale ztratil vlastní duši. Mladík - není-li zrovna sportovcem - ví všechno, nikdy se neopováží přiznat, že se nezajímá o nějakého francouzského spisovatele a že zmíral nudou při čtení věhlasných básníků. Učiní-li tak, je v očích veřejnosti ztracen. Jenom Franta Nekolný a sportovní díl minores mají právo říci, že jim nic nelíbí po problémech a že nejraději čtou detektivky. Snad právě proto je v ČSR tolik sportovců. Lidé starší nemohou se však uchýlit ani k sportu, i musí se stále učit a stále žít vlastní skepsi. Jsou skeptičtí proto, že místo ideálů mají problémy.

... věří vlastní skepsi. Osou skeptici proto, že k tomu řešení mají přesvědčeny. ... Vínoži Češi mají jen nepatrné porozumění pro aktualitu; mají-li se pro ni nadchnouti, musí nejprve zjistiti, zda jest o ní něco v Balimilově kronice či v Labyrintu svět. Je snad možné, že se kolem rukopisů nahromadilo mnoho bolestých a oblehavých otázek: národních, etických, politických atd. Avšak obnovovati je dnes, když jsou již díky Bohu pochovány, jest důkazem trapného nedostatku humoru. Z českého... hlediska aktualitou roku 1931 je otázka, jejíž původ nutno odnášeti alespon k třináctému století. I věda v ČSR je hodně spachtována, zejména u polovudělanců - a nárokdo přijde na to, že rozum je důležitější. V ČSR Plato, snad i Kristus museli by mít doktorát filosofie. Češi příliš věří, že vědátoři fiunt a nenapadá jim, že také nascuntur.... Češi dovedou srozumět všechny své smysly na jednom předmětu a to tak, že tato věc zdá se jim být nejdůležitější na světě. Umí milovati a zavile nenáviděti, po této stránce jsou celyni muži. Ale také tato jejich vlastnost umožnuje jim konati divy podnikavosti a pracovitosti. Nová domy, čtvrti, silnice, všechno do vybudovala republika za krátká léta svého trvání, dokazujej úžasnému českou houzvnatost. Jsou to lidé, kteří si všdy vydobudou místa pod sluncem a dovedou přenoci záchraty hysterie. Mohou občas dniravěti, avšak kase se uzdraví. Mají radost ze života a tento není pro ně jen rivadelním představením. Je to rasa dělníků, rasa lidí, kteří tvorí hmatatelné hodnoty, než si jí v žádost sadoch odem.

Katolické ghetto

lengesők fizetésről, ejt a körülönbeli
bevételek bővítését, amelyeket azonban a kölcsönökkel összehangoltan kell elbírni.

WILLIAM S. BURROUGHS : NAKED LUNCH i s t k u l . O V P A D I V E - K U L ř u b a s

..... j i c o n i l o m o d r a v e s e l o u s h u m i l o m o d u l o s e g e n

u h o b o d o . . . . . j i c o n i l o m o d r a v e s e l o u s h u m i l o m o d u l o s e g e n

u h o b o d o . . . . . j i c o n i l o m o d r a v e s e l o u s h u m i l o m o d u l o s e g e n

Předmluva

Výpověď : svědectví ve věci nemoci

- Probudil jsem se z NEMOCI ve věku 45 let, klidný a při smyslech, a přiměřeně zdravý, kromě oslabených jater a úplně vyhošťou kůží, což je společné věcem, kterí prezijí "NEMOC".

Většinou lidé, kteří to prezijí, si nepamatují své delirium v detailech. Já jsem si zřejmě dělal detailní poznámky v průběhu nemoci a deliria. Nepamatují si presně psaní této po námek, které byly nyní publikovány pod názvem "Naked Lunch". Tento název vznikl z podnětu Jacka Kerouaca. Až do mého nynějšího uzdravení jsem nevěděl, co tento titul presně znamená. Název znamená presně to, co říkají slova "Naked lunch", okamžik, kdy každý vidí, co je na konci vidličky.

"Nemoc" je drogová závislost a já jsem byl závislý na droze plných patnáct let. Když říkám závislý, míním tím závislý na junku -1-. Používal jsem junk v nesčetných formách: morfium, heroin, dilaudid, enkodal, pantopon, discodidid, diosame, opium, duverol, dolophin, palflum! Kouřil jsem to svinstvo, jedl jsem to, čichal jsem to, stříkal jsem si to do žily, do svalu, pod kůži, používal jsem to jako rektální ~~čípky~~ čípky. Jeho není důležitá. Kouříte-li to, jste-li to nebo si to strkáte do prdele, výsledek je vždy stejný: ZAVÍLOST. Luvím-li o drogové závislosti, nemyslím tím keif, marihuanu ani žádné přípravky a druhy hašiše, mescalinu, Banisteria, Csapi, LSD 6, magických hub ani žádné jiné drogy ze skupiny halucinogenů.

Neexistuje žádný důkaz, že by jakkoliv halucinogen způsoboval psychickou závislost. Působení této drog je fyziologicky jiné, než působení junku /opisť/. Politováníhodný zmatek při dělení této dvou tříd drog vznikl díky úsilí amerických a ostatních agentur pro potírání narkotik. Během mé patnáctileté toxikomanie jsem viděl presně jak drogoví virus postupuje. Pyramida junku, kde jedna třída po druhou, která je ještě /není to jen tak, že obyčejný toxikoman z ulice je vždy hubený a ti, kteří jsou výše, vždy tlustí/. Je mnoho pyra id prekupníků, prodavačů a přechovávačů, kteří se živí svými blížními na pronájmu monopolu.

1 - nikdy nedej nic zadarmo.

2 - nikdy neprodaj více, než musíš /chyť kupujícího vyhládlého a vždy ho hech čekat/.

3 - vždycky si vem všechno zpět, jestli můžeš.

Pusher -2- vždycky dostane všechno nazpátek. Toxikoman - junkie - potřebuje více a více junku, aby si zachovával zdání, že je člověk. Vy koup si opici!

Junk je rys monopolu a bohatství. Junkie - toxikoman stojí mimo, zatímco jeho zjetované nohy ho nesou do stále šílenější recidivy. Droga je kvantitativní a presně změritelná. Čím více drogy používáš, tím méně ji máš; a čím více máš, tím více si díváš. Všechny halucinogenní drogy jsou považovány za posvátné těmi, kdo je používají. Existují kulty peyote, kulty Banisteria Csapi, kulty hašiše a "kult posvátných hub mexických", které umožňují člověku spatřit Boha, ale nikdy nikdo nenašel, že by také junk byl posvátný.

Neexistuje žádáný kult opia. Opium je zprofanováno a zveličeno jen ko peníze. Slyšel jsem, že ~~xx~~ kdysi v Indii existoval zdravý nenávykový junk. Jeho jméno bylo SOMA a byl vykreslen jako krásná modrá vlna. Jestliže soma kdy existovalo, určitě tam byl také prekupník, který

1 - pozn.překl.: slangový název opia a všech jeho derivátů, včetně všech syntetických forem od demerolu /syntetického morfia/ až po syntetický heroin. Jinak smetí, švinetvo, špina, staré haraburdí.

2 - pozn.překl.: slangový výraz pro prekupníka a prodeavače drog.

stočil do láhví, zmonopolizoval a prodal, a tudíž se z ní stal starý známý JUNK - SVINSTVO. Junk je ideální výrobek, to nejlepší zboží. Nepotřebuje reklamu, nemusí se vychvalovat umými slovy; klient se bude plazit skrze kanály a žebrat, aby si ho mohl koupit.... Obchodník s drogou neprodává své zboží zákazníku, prodává zákazníka svému zboží. On degraduje a zjednodušuje svého zákazníka. Platí všechno drogou. Junk pětiny základní formulí "dábelského" víru; Algebra potřeby. Tvář "dábla" je vdy tváří totální potřeby. Feták je člověk v totální potřebě drogy. o překročení určité frekvence nezná žádost či potřeba již zádné hra ice, žádnou kontrolu. Slovy totální potřeby: chtěl bys? Samozřejmě, že chtěl. Udělám všechno, budu lhát, udávat své přátele, krást, udělám cokoliv, jen aby se ukončila ta strašná totální potřeba. Jinak totiž upadnete do stavu úplné nemoci, bezmocnosti, bolestí fyzické a mentální a nemůžete proti tomu dělat vůbec nic.

Toxikomani jsou nemoční lidé, kteří se nemohou chovat jinak než se chovají. Vztekly pes nemůže dělat nic jiného, než kousat.

Droga je obrovský průmysl. Vzpomínám, jak jsem mluvil se členem Afostovy komise v exiku. Sest set dolarů měsíčně plus otevřený účet. Zeptal jsem se "jak dlouho bude tato epidemie ještě trvat". "Tak dlouho jak budeme chtít.... A potom možná v jižní Americe", odpověděl zasvěcenec.

Pokud bychom si přáli vyhladit síť obchodu s drogami, bylo by nutné začít plně na dně. Toxikomanem v ulicích a ne těmi, kteří jsou na úrovni distributoru, protože ti jsou okamžitě nahraditelní. Musíme začít těmi na ulici, kteří potřebují drogu, aby mohli žít, ne těmi na noze. To je jeden z faktů drogové rovnice.

Pokud by nebylo více toxikomanů, nebylo by zapotřebí drogu prodávat. Tak dlouho dokud je "potřeba" bude obchod s drogou vzkvétat. Toxikomani mohou být vylečeni nebo díky karanténě - neboli může jím být podáváno určité množství morfia pod minimálním dohledem, jako je tomu u bacilonosíčků tyfu. Pokud toto dokážeme, zhroutí se celá obchodní síť s drogou.

Pokud vím, jediná země, která aplikuje tuto metodu, je Anglie. Angličané mají asi pětset toxikomanů v karanténě. V příštích generacích, kdy starí toxikomani vymřou a budou objevena analgetika, která působí bez pomoci opiatů, bude drogový vírus potlačen jako nestovice. Stane se uzavřenou kapitolou v dějinách medicíny, pouhou lékařskou raritou.

Očkování, které může potlačit tuto hroznou nemoc a odsunout ji do minulosti, už existuje. Iato očkovací kúra se jmenuje APHORPHINE TREATMENT - léčba, která byla objevena anglickým doktorem, jehož jméno nemohu uvést, protože mi to ještě nepovolil, ale mohu využít jeho třicetileté zkoušenosti při léčbě toxikomanů a alkoholíků. Sloučenina nazývaná apomorfin je formováná vařením morfia s kyselinou hydrochlorovou. Objev je o mnoho let starší než léčba toxikomanů a alkoholíků. Po mnoho let se apomorfin, který nemá zádné narkotické či analgetické účinky, používal pouze jako přípravek, který vyvolává zvracení při otravách. Tuto léčbu jsem našel, když jsem byl úplně na dně na konci fetáckého života.

Zil jsem tenkrát v jedné místnosti v doposudé čtvrti Tangu Tangu. Ro jsem se nekoupal ani neměnil šaty, dokonce jsem si je ani nesvlékl. Pouze každou hodinu jsem si vrazil jehlu do zjisvené, šedivé, dřevnaté kůže terminálního toxikomana. Nikdy jsem zde neuklízel, ani neutřel prach. Prázdné ampule a smetí se vršilo až do stropu. Vodu a elektriku mi pro neplacení dívno vypnuli. Nedělal jsem absolutně nic! Osm hodin jsem se dokázal dívat třeba na číčky svých bot. Probral jsem se pouze, když mi došla zásoba drogy. Když mě přišel navštívit nějaký přítel - a to bylo velice zřídka - protože kdo-a co tu zbylo navštívit - seděl jsem tam a nezajímal o mně kdo anebo co vstoupilo do mého zorného pole - šedivé plátno stále slabší a vzdálejší - a také mně nezajímalo, že odešel.

Kdyby na místě zemřel, seděl bych tam dál, ponoroval spíšky svých bot a potom bych mu jenom projel kapsy. Vy ne? Protože nikdy jsem neměl dost drogy - nikdo nemá nikdy dost. Tricet grainů -1- morfia denně a stále jsem neměl dost. Blouhý čerstvý před lékárnu. Spodního džídky, to je pravilo drogové hry. Pušč nikdy nepřijde vše. To nejsem náhodily, tím se toxikomanci sává najavo, že musí ochrastit peníze na svoji drogu. Seděl si peníze, jinak... A znenadání máj návyk skáče nahoru, prusce stoupá, 40 grainů, co denně a stále to není dost. A navíc naroku platit. Stál jsem tam se svým posledním lekem a uvědomoval si, že to je POSLEDNÍ den. Skočil jsem do prvního letadla - snad vždycky.

Doktor mi vysvětlil, že apomorfín působí na malý mozek, reguluje metabolismus, normalizuje krevní oběh, takže enzym závislosti je zničen během čtyř až pěti dnů. Když je malý mozek zregulován, apomorfín se přestává podívat a je opět použit pouze při recidivě. Nикdo si nebere apomorfii jako drogu. Nebyl zaznamenaný ani jediný případ návyku na apomorfín.

Souběsil jsem s léčbou a věděl jsem dé nemocnice. První den začal čtrnáct hodin jsem byl doslova silný a paranoický jako většina narkomanů, kteří prožívají "studenné kresna". Toto delirium se rozptýlilo po intenzívní léčbě apomorfinem. Doktor mě ukázal moji tabulku, děstával jsem také malé dávky morfia, každou minutu, ale to nemohlo mít nic spořeďného s tím, že jsem také netrpěl. Když kdež v bříše ani v nohách, mali měj specifický symptom "studenné spolerina", to je jako včeli úl na mém těle a někdo mě vtírá do ran po bodnutí mentol.

Na každý narkoman má svůj specifický symptom, který rozbije všechny kontroly. Viděl jsem, že apomorfín opravdu působí. Po osmi dnech jsem opustil nemocnici a jdi jsem s apal normálně. Přes dva roky jsem se svinstva nedotkl - můj rekord má 12 let. Znovu jsem na pár měsíců do toho spadl, ale pouze jako následek bolesti a nemoci. Dálší apomorfino-vý láčka mě vylátila po dobu osmnácti týdny.

Láčka apomorfinem má jiné vlastnosti než všechny ostatní léčebné látky a já je znám všechny. Nejdříve jsem je využíval pro redukci peritoneální reakce, kortizolu, antihistaminy, sedativu, apací látky, torperu, reserpinu. Kdáná z těchto metod nevydržela dle mě se první přiležitosti znova se omísit. Praví statistika recidivy Lexingtonské narkotické nemocnice donutila mnoho lékařů k přemýšlení, že narkomanie je nevyléčitelná. Utno podotknout, že v Lexingtonské nemocnici používají léčebnou káru dolophinem a pokud vím, tak apomorfínovou káru nikdy nezkušeli. Fakticky vznalo, tato láčka je většinou úplně obovlíjena. Neexistuje žádný výzkum na poli apomorfínu ani jeho syntetických láttek. Není pochyby o tom, že jde o klasický fyzikální by mohlo být tato látka 50x silnější, a bez postředních účinků jaro je dávaná, již dávno využívána. Apomorfín je regulátor jak metabolický tak psychický a jeho užívání může být velmi brzy prerušeno. Vět je přeplněn sedativy, ale tomuto unikátnímu regulátoru se ještě nedostalo zařazení ené pozornosti. Zádá vlastně farmaceutická společnost ještě nezařadila tuto jednoduchou látku do svého významu, odotýkám, že výzkum apomorfínu a jeho sloučenin otevře nemocné nové obzory a zároveň přestupí pouhé hranice drogové závislosti. Očkování proti nosičovici přece také využívalo užasité látky stupiny sklenec, kteří odpovídali očkování proti této hrozné nemoci. Nebezpečí by bylo mnoho řevů a protestů ze zainteresovaných nebo nevývá ených skupin a jedinců, když jim budou chtít ustřelit virus narkomanie po prdele. Droga je obrovský byzys, jsou tam vždy ligiské hyeny, pasoucí se na neštastí postižených. Nemůžeme jim dovolit plést se do základního systému očkování a karantény. Virus drogové závislosti je dnes nejtěžší problém České jedna. Jelikož "akce Lunach" se zabývá tímto zdravotním hazardem, je zákonitě brutální, opilý a hnusný, a není proto pro slabé

1 - pozn.překl.: jeden gram rovná se 0,06 gr.

2 - pozn.překl.: "cold turkey". Reaktivní, nezanositelné stavu při nuceném přestávce v používání drog.

antyholistický. I všechno, i když mohou být všechny jeho díla, všechny jeho knihy / které byly počítána za poroneografickou / jsou arčité posádce napadl jako traktát proti trestu svaté v duchu "mírného návratu" sestavena swift. Tento posádce chce i ukázat trest svaté jako oplýv, barbarec a nouzový anachronismus. Ante i-li se civilizované cestě navrátit se zeb druidistických, neprav nebo antefi-li pít krev v osvářených jockých Asteků a krait. své body kví li skále utopeni, ukážme jim co doprovody ještě opačí. Každou řím, co je na konci dlouhé papírové lince.

Potom e existuje mnoho formu návratu, myslím, ze všechny tyto formy se připadají základním zákonem, když Leiderberga: "ento v své nejmenší byt odjelepší, ale ráže byt jeden z nejjednodušších." Dokáže-li se člověk dívat,

a třikrát psabět a ještě dívka slaví nějak žinak, může rovnou začít hledat jeho protoglassického otce dabo mateční colu -, se nochci více slyšet už zde u starou, unavenou fetickou ič.

zane vše už byly řečeny milionkrát a ještě vícekrát, a nemá cenu říkat už více, protože ve světě drogy sa všichy nic nového nestane. Jediná omluva pro tuto kartelu všechnu cestu je THE KICK -1-, když je nabídka drogy prerušena, protože už najde peníze, a protože stará zjizvená kůže omlouvá...

Počíti pořád neříkají na THE GOLD, jak tomu říkají, když si připomíneti kerm línce a rádkají si svoje chladnoucí chřítky... pouhý fetický podvod. Řekl nejhod, aby mu bylo teplo, chce, aby byl ODLAMY, HLAJÍ, V-DOLAMY, i. Ale pritože chce svůj chlád jako chce svou drogu ne zveku, ale uvnitř, protože zevnitru mu to není nic pěkné, chce to uvnitř, aby mohl sedet a pátatí jako zmrzlý hydraulicky never.... jeho potenciálus se blíží k absolutnímu nule.

V konci téži narkomanu ne oblívá toaletu, nemůže se dva rádce, střeva se nepohybují a musí mu být pomocné chirurgické zakroken... Jakoukoli je starý jedový lám. Proč se nejít a marnit čest? Místo pro další hit, pane. A nektetí z nás mají ještě tím zábavníků a je jená vše, že už vidíte co jím a vise versa mutatis mutandis v tomto případě. Bily řekl Lunch.... ejte dovnitř. Dobrá pro mladé i staré a beatidlní. Nic se nevyrovná nadímu oleji, trošku parazet kola a jeden. Na když jsi strnčí! Jsi pro en-hydrauliku! Lepší se užívá rozhlednout se starý centrum Allem!

Na všecku to je ten světový zároveň problém, o kterém jsem hovoril v artiklu. To je to prospekt plné mili přítele. Ludwig Wittgenstein, TRACTATUS LOGICO-PHILOSOPHICUS : jistí i záležit stí nového dležit, tento výsledek a tedy se blíží k významu nula. A co je vše nepotřebuje, než jen k, když ho nepotřebuje? Odpověď: říkáci, pokud nemu pojší jedním z nich!

Nejdříve vše, když, běží říkají současnou hraujících rozhovoru, ale zádře přecování a koupit se, aby se mohlo přiblížit starému termodynamickému fetickému společení. Jen, kdo užívá heroin, může všechno říci, ažž tých se pochlil. Ale kurák opis je aktivnější, protože má ještě stíle stan a lampu.... a možná 7-ky, ležetí tam jako přezinující řečí, který si už je teleskopu te lotu, aby mohl zloučit: jak říká jenou ostatní říkaci, zatímco my - my, když stojí a lampu, a lampu a stan, a ten stan, a je tady faktě teplo a všechnu je zima.... když všechno je zima, těma kde zrovout i. Nové natačení, říkají si říkají a tily nevydrží ani dva roky, když tento týden a jaro se možná kolen a lezoucí han úrovně ... ale my tedy sedíme a nikdy si nevzítme a v k u z... nikdy nezvýšime čávku - nikdy, nikdy - kromě dnešního všechna, to je speciální profil založit se všechni těmi říkací větu v zimě. A my to nikdy nezberem, nikdy, nikdy, nikdy nezberem. Románské prosím, zatímco já pájaju na tripl -

1 - poz. překl.: slanguv "odkrojení návratu"

2 - poz. překl.: "v letech" po požití drogy, stav ohinení

do vdroje živoucích kapek, protože všechna mají v průběhu opakování těžký dochromadly s rodinnými šperky a všechny těži ostatním zrakem. Tato po miliardách světelných let a následkem se nikdy nezmění, my kteří neferujeme se oddělit od dřívějších junk-boys. Jediná cesta jak se ochránit je lehnout si s Charleyem.

Jsem k tobě upřímný, ať tak co...
Bonbony a cigarety. Jen už patnáct let v tom stolu. Venku a venku, venku a vevnitř, vevnitř a vevnitř. Komu? Tak poslouchajte páně starého strážce Bills Burroughse, který vynalezl Burroughsova kalkulačku, regulátor a počítadlo na hydraulickém principu beveru a nevadí jak trávte popruhy, výsledek je vždy stejný, co - ordinace. Dostal jsem svůj vyuční list brzy, co... a vy ne? Vorezanté seti všech zamí spojte se. Nemáme co stratit, pouze naše pušery. A ti druzi, než se rozhodnete do ní vratit, a stát se členy té společnosti... Slovo chytrému příteli.

„Znovuvzniklý William S. Burroughs“

/1959/

právě : úryvek z Naked Lunch, v němž Burroughs předvídal AIDS.

OBORG EUGEN : OBHANA VÝŠÍCH DIMENZI

/z knihy "Člověk objevuje skutečnost", Orbis 1943/

Původně se tykalo každé bádání o čtvrté dimenzi nějaké prostorové čtvrté dimenze. Nejdá se vžebec pochybovat a přísně matematického hlediska o trojrozměrnosti těles /tělesného prostoru/. Trojrozměrnost prostoru sama o sobě vžak jest, přesně vzato, vlastně jenom předsudkem, pověstí, nebo dokonce vnučenou představou. Je náhodou, že klasický euklidovský názor na prostor trvá na trojrozměrnosti, která vžebec souhlasí s trojrozměrným založením člověka nebo dokonce zřetelně dí se z něho odvoditi. Jest iedy vyvozeno ze skutečnosti, že člověk jest schopen na základě úhrnu svých zkušeností a svého způsobu myšlení od mládí využívaného, předst viti si, pouze tři, a nikdy více než tři výsíjemně kolmé příkny.

Ale i také z matematického a právě tak z filosofického stanoviště nevyvítá nutný důvod pro trojrozměrnost prostoru. Tělesný svět není uspořádán trojrozměrně, vybr. člověk jest trojrozměrně zašlen, to jest starí mno rost. Matematika slovy Gaussovou a Riemannovou klaví bez jakéhokoliv vztužení jako o samopřejnosti o prostoroch a více než třírozměrný. Podle jejího pojettí jest trojrozměrný prostor zkušeností pouze jediný z mnoha vžebec několých prostorů.

Matematik se pojahuje bez vzhledu ve výšich dimenzích. Zachází se čtyřrozměrnými prostory a tělesy a uráuje matematické pomery a vztahy ve čtvrt ch nebo také v pátých, šestých, sedmých a jakýmkoliv dimenzích. Kde tedy pojtem "dimenze" mítí pro matematika také jen číslo abstraktif význam snese byti pouze fiktiv, jak je tomu koncretně u mnoha jiných geometrických divarů. Vždyť se přece ve smléčnosti /z v tomto případě také v představě/ nevyskytuji nepr. ženské tělesa z různými rozmerý, tedy žádny bod! avšak nejanem, že neexistuje bod ve světě světových zjevů a zkušeností, také příkny, roviny, trojúhelníky, kytice kruhy jsou pouze pomyslnými pojmy.

Pro matematika nesoují všecky následky žádného významu. Pro k výstavbě na jakémkoli "čtyřrozměrné geometrii" logicky nepopiratelné, ve svých vývojích jednoznačně určené a protikladu prostě".

Takže euklidovská geometrie je také geometrie neuklidovské. Vedle geometrie projevovaných prostorů stojí geometrie vícerozměrných prostorů. Pro matematika není nejménším překážkou, aby se co nejdůkleďněji nezabýval čtyř-, pěti- a vícerozměrnými prostory. Nemore jiné jsou tedy upřímně vystrojené a vytvořené útvary napředstvit vitelné nebo aspoň abstraktní a imaginární, stejně jako mnoho čistě geometrických útvarů euklidovské geometrie. A bez ohledu na to, že nesou napomoci, že matematika přece všechno máloznaděje přeuje s pouhými fikcemi, s imaginárními hodnotami. Ví o dvojních záporých číslech alespoň při nule jde o cokoli jiného než matematické, nikoliv skutečné. Ale takové následky a poukazy nejsou podstatné.

Odstatné jest, že všeobecně v prostorově geometrickém ohoru se vystupují jisté zjevy a pohyrování, z nichž se dle usurovat nebo důvod dohadovat, že trojrozměnost, jak ji chápí normální lidé považovat, jest jen jistým odstímem vícerozměrných záklíků prostoru - jakýmž záklidovým obrazem v imaginárním prostorovém zrcadle. Obrazem, který trojrozměrně odříží zjevy čtyřrozměrného světa. Na tento obtížném poli výrozměrných geometrických světů se můžeme pohybovat i počátku pouze analogickými závěry, nebo úvahami a předpisy, které vycházejí z vícerozměrných prostorů a jsou logicky predefinovány a používány u výšších dimenzí.

Příklad, na které se člověk vždy může pohybovat jenom v jednom rozvěti ještě stranou, a konečně trojí prostorový rozměr, který kromě toho kombinacemi možnosti a možnosti znáz. /ale jsou to vždy jenom rozdíly geometrických představ. To jsou jediné, když jsou vžitkem záklidem všech způsoby rozložení prostoru a prostorových telas ve světě jevu. V názoru růzach než koupali s denadu, na strany, nahoru a dolů./ Zde jinými slovy: člověku je naprostato nemožno pochopiti, že by se v jednom rozměru mohly vyskytati třetí výškové kolmé paprsky/. A odtudé použití smyslově sluchedl jeho geometrický názor odpovídá svétové skutečnosti. Ale člověk se naučil z mnoha záklíků nedvědovat svému smyslovému vnímání; a bádáním dospeje k názoru, že možnost vícerozměnosti světa nelze zcela vyloučit bezprostředním využitím. Jíž zorné i duchovné útvary, zbudované použití jisté zvláštní důsledek, že některé člověk cítí záblesky nejjasnějších obrysů nějaké vyšší rozměrosti.

Sed jest útvar nulových rozměrů. Příklad je jednorozměrný, ploché dvojrozměrný, tělocí trojrozměrný útvar. A přesedlík i chto čtyřná? Tedy figury, které povstahou, když se dvě příklady protinou, když se dvě plochy prostoupí a když se dvě tělesa, ne příklad dvou krycnic, svíjí stěnami dotknou? Potom jest podle synthetické geometrie pronik dvou těles o n -dimensích výsly útvarom o $n-1$ dimensi. Průsečík dvou jednorozměrných útvarů, dvou příklad, je proto útvarom o nulových rozměrech, bezdem. Průsečnice dvou ploch jest z těchže důvodu příklad, pronik dvou těles plochou. A tělesa sem pronikají vzniklý rodík tohoto odvození, nemusí být něčím jiným, ani pronikají dvou čtyřrozměrných útvarů. Bezprest ažád, samozřejmý názor na taková čtyřrozměrná tělesa člověku vůbec nezbýví. Alespoň většina lidí. Avšak myšlenka, že těžko představit vitelná čtyřrozměrná tělesa, jako nejvyšší geometrické hodnoty uvnitř jehož rozsahu existují něco jiného, tato myšlenka je lidskému možku přístupná.

světa co zde o stojí případ jako ve známém příkladu o vpádu třetího hypothetického /tedy vyskutečnosti neexistujícího/ dvojrozměrného světa. V tomto světě, který ještě i sám svém celku upoután na plochu, neexistuje nic, co by mohlo z této plochy vyčítat, co by mohlo víc než říšku srdce. Proto jsou také v tomto hypothetickém světě se vyskytující intelligentní, živoucí tvorové jenom dvojrozměrní, plošní.

V jejich geometrické představivosti vyskytují se podchopitelně jenom jedno- nebo dvojrozměrné rámečky, i živoucí tvorové mohou pozorovat a vnímat jedinou pláň a lineární zjevy. Jejich svět ještě třetí dimenze ještě pro ně mysteriem, svrchnová pochybnou, "čtyřrozměrnou" záležitostí. Tělesa existují pro ně jen jako předměty vícerozměrného světa oněm pro ně jen potud náhorny, posud nejak a někde ční do jejich plošně ohněného světa, to znamená, pokud se projevují svými průsečními tvary.

Jak se nám ale tyto průsečné tvary jevit vnesou-li člověk, tudíž byl tento ze světa vícerozměrného, nepředstavitelného, pro takto plošně zařazeného individua, do jejich světa ploch knihu, krychli, dům, pak budou tyto objekty pro plošný zařazený individua jenom natočit vnitřek, viditelné a podchopitelné, pokud se projevují plochou. Plochou zařazeného individua budou moci ujmouti z těchto trojrozměrných předmětů jenom jednozáklaďní plochu domu a nic víc. O pravé podstatě těchto předmětů, o jejich skutečných rozdílech, o jejich tvarech si plošně zařazené bytošti nebudou moci nikdy/nanejvýše aniž jenom přiblížit/ učiniti představu. Vždyť tělesný útvar ztratil jednu dimenzi, stal se povrchovým rámečkem, a jenom jeho stín, jeho povrchova projekce může být chápána dvojrozměrně uzpůsobenými živoucími tvory.

Ale co když budou kniha, krychla nebo dům zase odstraněny? A pak tyto objekty neráz zmizají ze světa plošných bytošti. Kouzlo němi silami byly dopraveny jen z onoho světa, jakoby dletem a sňale vynořily se z něho. A stejně taková kouzelná síly dělají jim blaskurychle zmizet. Tento vpád třetí dimenze do plošně organizovaného světa by byl úplně identický s nenačítáním, zdánlivě bezdůvodným zjevením a zmizením předmětu do čtvrté dimenze.

Jestliže je pravda, že se neprítomné, neviditelné předměty vynoří v okamžiku v lidském světě, jehož sen byly dopraveny z neznáma, z onoho světa, a náraz jenž jeviditelný, pak musí zde být dimenze, ve které tyto předměty doprava byly anebo ze které byly samy dopraveny zpětovem pro lidské oko neviditelným. Kromě toho musí vlasti zde být také inteligentní sféry, které mohou předměty do pohybu v dané výšce dimenze.

To by bylo náležitý, takřka jediné vysvětlení pro určité záhadné příběhy, které jsou popisovány v literatuře. Jmení čtvrté dimenze bylo by nutností, kdyby byly tyto zjevy pravé. Také určité jiné, dvoj- a trojrozměrné, ploché-geometrické a prostorové zjevy a fakta, zdánlivě úplně nezávislé, mají v sobě, pakliže si je propojíme, určité záhadu. Je patrně třeba vysvětlovati je se ažatelem na výšší dimenzi. Jde o zjebení, výsledek zákonitosti, banálního a normálního lidského skutečného působenou pohybu. Kromě toho musí vlasti každého člověka "se zdravým lidským rozumem" chcemeli všechna z nimi spojené problémy docela rozřešiti, přičemž záležitosti všechny pochybnosti a rámečky orzy k zvláštnímu poznání: "řešení bez výšší dimenze ukáže se nemohou, nevezmeme-li ji na pomoc. Je nutno použít si čtvrtou dimenzi. Nebo se naposledy ukáže nutnost zamířit k ní." Pořádky a potřeby tohoto druhu se objevily při určitých geometrických problémech krytí a obracení na rub, takřka při všech skápkách pokusech. Snadné trojúhelníky, které se často nesouhodí se svými stranami a příslušnými úhly, kryjí se bez jakéchkoli potíží. A to nejen v trojrozměrném světě, mybrž i ve světě plošném. Vždyť nemají již proto, že to jsou také geometrické pojmy a nikoliv fyzické útvary/ tlučoučku ani "výšku". Moclehu posunovány, až se kryjí, až příslušné strany přesně splývají. V také jeden trojúhelník je významný zrcadlovým obrázenem druhého, stane se -problém k tomu obtížným a podle okolnosti docela nemožným. Pro člověka

ováček nikoli". Jeju je přesce k soudobá trojrozměrný svět. Odpaduje jen trojúhelník, který se ná kryt s vlastním zrcadlovým obrazem, vyzvadnouti s plochy, pohybovat i jím prostorem, trafil dimenzí, převrátit ji jej. V předpokládané plošného tvore by byl takovýto postup nezmožný, nezbývovalo totiž s posuňovati trojúhelníky pouze v ploše, pokusit se o to ve všech možných směrech, avšak trojúhelníky se nepomocou i plochu, jest to nemožné, cožkéslespon jeden z trojúhelníků ní být vynut, neboť v okruhu téhoto svého plochou cípustiti, nejdříve zdejší "prostoru". Jako-li plán bytosti inteligentní, vžij se do geometrického myšlení. Nicuto geometriský příjem brzy na to, že oba trojúhelníky jsou shodné, rozhodně vědět jen v zrcadlovém ohnise. A přijdou brzy k poznatku, že trojúhelníky samotné mohou se kryti pouze obrácením, překlopem, ale tato překlopem je ve světě dvourozměrných útváří nemožné. Plošná bytosti nachou si takové sklopení a převrácení představiti, noco jeho s nesouhou, i když jdele svého založení, jsou jejich málitky a udolosti omezeny pouze na plochu. Vše pak aspoň tuší po stavu takového sklepněho matérva. Je nejsou ze žádných ekaliostí s to, aby tuto překlopem svary provědly, ponděvadl jím coby rozmr, ve k erém by se tento akt sklopení odchrlil. A vysí v zaříjetí, je-li posázen před týž problem, když ho přišel dříve skla- úviny. Zdáobití krytí shodných, avšak stranou evrácených trojúhelníků, tedy dvourozměrných útváří v zrcadlovém postavení je - pro lidi plán založené nemožností, pro lidi prostorové založené - malostí. Protože mají k dispozici třetí rozsáhlejší jako pomocnou dimenzi. Zmobil-li se však prostorový člověk při řešení tohoto úkolu oproti dvourozměrným bytostem povyšený, tak jest v okamžitu v témže bezvzdušném postavení. Jakmile člověk prostoru, člověk třetí dimenze, chce způsobit krytí trojrozměrných tlás, má s to, aby tak učinil. Řešit tento problem, který ho privěsil do takových rezektů, oddal ti na všechny strany a naročuje jej, ponděvadlu chybí právě cononač 4. dimenze. Musil by, to cítí každý člověk, který se takovým problemem zabývá, vzhnouti se nějakým novým směrem, kterým by mohl nem s tam telegy totiž, pohybovat, také "sklápět i". Avšak naroč k dispozici tento nový směr, prvně tak, jako plánem svoru chybí směr do třetí dimenze, do "prostoru". Je to je velká hůlka unohfou krycích tlás, to je natožitelné mysterium, spojené s mnoha úkoly sklepněmi. Zvláště pocit zmoci se člověka. Líti tajuplný, jeju nívoliv zjevný, ale k rohům tak ořebný "prostor" hukka v prstech. Mohl by, při tom určitě pochyby které by všaly k uskutečnění tohoto výkonu /jsou vypočítatelné a byly také vypočítány/. Avšak i tento mysteriozní prostor, který je blízký pocitu nejenomna, uhýbá vši blízkému pohledu do n konečných dílek, jest nesopitelný. Tohyby v prvném oku liku jaksi zamozí jeje a četasky je reduče zhuštují se na jednom v nepremožitelnou, záhadnou siloulost, v podivuhodnou nerozluštitelenost.

Každé tělo se samozřejmě se svým zrcadlovým obrazem dokonale shoduje, a piece se někdy se svým zrcadlovým obrazem netryje, i když by šlo o dokonale soudaré, tedy ve svých polovicích shodné tělo. Pravé a levé rukavice jsou stejné. Ježíš je zrcadlovým obrazem druhé, jsou dokonale shodné. Avšak na tento svátek jest možná zásobit, aby se kryly. Glover by je musil v tomto případě "padesátiprocentné"/obrátit. To snadné, uselé by se u něj více než jenom včiniti z leváho pravé a obracet, tedy obrátit strany, aby hrz musilo byt ní. A to jest nemozné. Mohlo by se, ve třetím prostoru, nejvýše spásobit, že vnitřní strana by se stala vnější a opačná./ukávka prostě obrátit naruby?/ To by však netylo žádné proklypaní. Ani nejsou všechny proklypaní, což ihned vyvítne. Tedy může vnitřní a vnitřní stranu rozlišiti, přezitavit si je nebarvené na černé a na

že se rozděl běžně užívanou v učebcích knoflíku. Když bylo, obrátili se rukavičkou proti, tu se objevil černá strana nežadoucí uvnitř. Při jedné převém, padesátiprocentní sklopení naproti tomu, musí vnitřní strana zůstat využita, tedy podřídit svou barvu.

Při rozvrácení jistých sestav, zvláště jednoduchých a když základní prostředek je lehký, vyskori se něco takového jako vize jednoho tubenky tyče v ruce prostopu. Rukavicky, které mohly být uvést do pozice, aby se kryly, jsou pouze jediným základem, v rámci sestavu nejvíce povolitivým, zrcadlo, které tak podivuhodně převrací strany, jest jiným zjevem z řady kráděních jevů, sám o sobě banálním a přece jen závažným.

I když neprinášíme k jeho zvláštním, monosymetrickým a tajuplným vlastnostem, ještě zrcadlo nástrojem, který běživého pozorovatele stran, sližnou uvede do zvláštních končin blízkých jeho čtvrté dimensi. Obrácením stran podtrhají tyto podivuhodné zrcadlové zjevy, uvádějící v pohybu prostopové pomery. Z levého se stává pravé, to je již první zvláštnost. Přivední okolnosti sliby se proměňují, když fotograf, když malíř nebo sochař, který pracuje na svém portrétu, zní oběti s tím spojené, zejména nastí se do této pozice v rámci zrcadla, asiže mužu rovnoběžného k plánu zrcadla, přichází toto podivuhodné obrácení levého a pravého opět do jeho rovnováhy, protože obrácení stran se stupňuje ve vztahu k pozorovateli obou obrazů na synetrii. Tové zrcadlové zjevy musí být v této souvislosti označeny jiným emerionálním sklopením /jako "padesátiprocentní", snad ještě výšif/, jako počítky, jako údaje jakého etereometrického skla pět nebo sedm, které uvnitř trojrozměrného prostoru by nikdy nebyly možny. Jisté zjevy v zrcadle, na fotografické čidlo, prvně také jinak zaznamenat, být lze rukou, způsob jak se zblížit k tomu ještě vlastnímu, jisté potrusy, užly a tahlení vláken, "zakřivený prostor" ještě tisíc jiných pochodu a zjevů, jsou příklady pro sklopení, alespoň částečně provedené. Nebo lépe pro pokusy uskutečnití optické, tedy blicovické, fyzikálně nebo astrafyzické, zlepšení v úsecích a v místech zjevů, dokonalá sklopení, která jinak k splnění provedení potřebují být rozsáhlé jeviště.

Právě příkladu a zábraně budou patřit Adalberta Bernyho

...dr. Oskar Simony v Německu upozornil v roce 1911 jeho první na tyto pozoruhodné geometricko-prostopové pomery a výsledky, když potom studoval a vylezl i v českém Möbius a Zollner. Tuto něco zvláštního, hledají proužek papíru se krouží, tj. na některém místě se stočí o 180° nebo více než o 180° . Potom se krouží sešíjí nebo slepí. Oku získali se pak rozstříhanutí proužek rovnoběžně s okrajem po celé délce až v polovině čírky /"zvratač řez"/ - tu poté počtu závitů dojde ke nejpodivnějším výsledekům a figurám.

A jsou to výsledky, které nejenom počítáky, nýbrž tedy s ohledem na liškovou představivost vadou až na hraničních směrových, zvláště nadobuzitelných čtyřrozměrných končin. Zvláště tento prastence Simonyho, tohoto proužku papíru otáčeného kolem vlastní osy, zadání ještě zříve, než byl rozstříhan, jistě zločením nebo sešítím, použit v prstencích. Zatímco jinak na světě každý zprávce a každý proužek papíru má dvě strany, přední a zadní stranu, a avšak je, horní a dolní, vyznačuje se tento zvláštní útvar jenou jedinou stranou a jediné okrajem.

A ještě jednou, avšak různo, všechny obecné a dokončené výsledky, a podle předpisu rozstříhanut, počítají mysteria, potom se zmocnuje přemýšlejícího experimentátora něco takového jako nepřijemný pocit. Neboť kol, které se jinak řeší jako eskomotický trik a nebo jako

skutečně podařené pokusy v parapsychologické laboratoři, na př. učelati uzel na uzavřeném kruhu, tyto úlohy dají se myslí podle libosti v každém okamžiku a při každé přflešítesti. Jeden otáčení a proříznut, proměnuje se svinutý svazek proužků v jeden - dvakrát tak dlouhý prstenec! Je-li otevřít stoden, tedy o 360 stupňů, a proříznut, stávají se z jednoho jednostraného a jednookrajového prstence - dva stejně veliké, ale vzájemně do sebe napadající prstence. A při trojnásobném otáčení dojde k sensační události: v prstenci, se všechn stran uzavřeném, povstane podle přirozených zákonů uzel, nepochopitelný a nesledovatelný podle lidské představy

A daleko to závisí na stupni točení, tedy na počtu otáček, aby chom získali obrovské prstence nebo fetězy proužkových kotoučků. Nebo abychom všechno všechnosobné uzly do všeestranné uzavřeného ovšem zkrouteného svazku.

Přiděství geometrické poměry a průběhy křivek - hrájí si a pohybují se všechny ještě v trojrozměrném prostoru, ovšem těsně na jeho hranicích. Z matematického hlediska jsou to sice triviální křivky, nikoliv však problematické. Tím víc jsou však problematické s lidského hlediska, protože právě při takových uměleckých kouscích nacházejí člověka ne holičkách stejně, jakoby šlo o nadryzíklání problémů, jakby se jednalo o geometrické poměry, které jsou vlastní čtvrté a vyšší dimenzí.

Jde při obvyklených pokusech s uzly s volným vláknenem se vyskytují dřívě nebo později podobné myšlenkové obtíže a obtíže představové, pokud se lidský rozek odváží, aby myšlenkově pracoval a s geometrickimi představami prostoru spojil pochyby, vedoucí k vzniku jednoduchých nebo víceméně splétencích uzlových útvarů.

Prakticky jest to náročnost zadrhnutí nějaký uzel. Je to dismekanický úkol, který může řešit každé dítě, když nejdřív pochopilo různe, více nebo méně splité manipulace s vláknenem/it, lano, kravata/. Početné této manipulace tím samozřejmě ještě vlouho nepochopilo a s matematického hlediska není úkol zadrhnouti na nějakém vlákně uzel o nic lehčí. Naopak jest to znamená obtížný a rozumný úkol, poněvadž prvky vláknů musí uplatnit křivky dvojnosobného zakřivení.

Na papíře, tedy zkušenosť, pomocí člověku, aby si mekanicky sestavil uzel. Zkušenosť to byla také, která člověku napomohala, aby si učinil názor o pohybach vlastního údu, stejně jako o pohybách jiných těles, provedených této údy. Avšak na určité, zase stejně individuálně různé hranici se zkušenosť zaostaví, je konec náročovými možnostmi. Chcete-li této zkušenosnosti užiti k vysvětlení pohyby jsou tak složité, než aby člověk byl s to je ještě sledovat, než aby si je mohl všechno představit. První názor tedy selje /a zacikne/, na jeho místo nastoupí teorie a myšlenkový pokus /analogiem podporovaný/. Ale právě takové poznutlivé myšlenkové experimenty to byly, které častěji svedly suchy pozorující svět, aby opustili zdánlivě zajistěné základy trojrozměrných prostředí a vyšplhaly se ke kolísajícím výšin mračecarépě čtvrtých a páteřních dimenzi.

Nelichavá sdělení

Od té doby, co se učenci přestali přít o to, kolik aniželi se vydělal na špičku jehly, není již ve světě ani žádec zdravého rozumu.

Zeny se začínají "prosekovat" všechny, když dívny sváta melou neprázdné, když se všeude mléti jen prázdná sláma.

Líra a knuzelníky a osazenkasi

Martin Šálek o Františce Libuše Moníkové

Františka Moníková, 42 let, narozena v Praze, od roku 1971 žije ve Spolkové republice a od roku 1981 pracuje jako spisovatelka na volnou možnost. Martin Šálek, 44 let, literární kritik, žije ve Frankfurtu.

Nejdřív byla Šákanda. Nakladatelství dům někdy při přísnivém počasí slyší trávu rít. Iky několika dny, nejprve soukromého charakteru, sily septání, až vznikne povíd. A ještě dávno předtím, než byla kniha dopadna, byla už povídována za horky tip.

Za svým dokončeným rukopisem bylo autorce na jaře udělena Schlinova cena, založená Güntherem Grussem. Jenomže byla kniha vydána, dostává se na první místo souboru nejlepších knih kritiky Jihozápadního rozhlasu. Stavírají se jí tak čtyři Frankfurtské knižní veletrhu a konečně zase jednou můžeme ohlásit literární objev: rodný německy písící Čechky Libuše Moníková. Pa seda.

Anotace k průkazu poptávky, kterou v letošním nakladatelství Hanser poslala knihkupcům, se zmínovala pouze o "kolektivním salmovském románu". Konečný, bizarní, pásobivý a dneské nášedný početní titul zní „H.C.P.“.

Je radno dát si pozor. Vstupujeme totiž na stavniště. Překážkami a náročujícími potížemi je třeba počítat. Jedná se tu v deslovém myšlenku o neobvyklý a sleuhodotý projekt: neobytné restaurátorské práce na námětu historickém vědomí.

Stav zpustošený; nohá je zničena, jiné už neopravitelné. Pěsto zde umírá, va malíři a dva sochaři, pracují na obnově slavných sgrafit. Pouze v nimbu se mohou věnovat své vlastní umělecké činnosti. Po sedm učicích v roce stojí nebo leží, kteří nebo stojí na ležení, aby tento únavný a nejdřív marný podnik pohnali kupfederu.

Pocuji, a zase desleva, na historii svého českého, a na něm německého, a vlastní na historii evropské. Restauruje obrazy historie-monumentální fresku a samými malými kaestuni, které jsou tu přesně vyrovnaný jedna vedle druhé. Užeme tady opatřit velké události minulosti, alegorii Spravedlnosti, zlepou Justici zobrazovanou s vahou a třemou oběma, mohutný nahý zadek zdánlivě představuje alegorii soudnosti. Restaurátori uvážlivě namazují zničenou tradici novými, ponděžími motivy, jako vyhynulými evropskými a rostlinnými druhy, náročnosti na mladiství a na to, že nedávno historii. Zvětrávání upobavených počasí a ještě více prázdrojový spadem a nimi drží krok. Díly jsou hotoví a přední stranou, musí vzdružit znova. A přecet: „Mají rádoce se své práce jako synové se svého konene.“ Co dělejí, už myslí.

Vítejte je dobré vybráno. Celé Moni je popsal ve své Valdštejnské biografii: „Jevný zámek leží v severovýchodních Čechách na příkrém čedičovém vrchu obklopeném lesy, přistupném jen ze severní strany, dvě míle od soutoku Labe s Labuťou - také české je kousek odtud. Stratgicky ohledné město, obhněné kolem okola zdmi, které zajistují mír, od toho jin zo Frydlant.“

Toto je křízovatka historie. Zde kdysi bojovali husiti. Odtud vytáhl Valdštejn do třicetileté války, aby se stal knížetem frýdlantským. Tady se také narodil Antonín, zakladatel na jeho Producné nevěsty, ale rovněž české národní opery Libuše. Předobrazem je do značné míry zámek v Litomyšli, autorka se přiklonila k českému čtenáři blízkému Friedlandu a přestěhovala tam tak i některé roduky - pozn. př. l. / . Obýval tu sinobně po delší čas také jistý dředník pojízdný - Frana Kafka. Jeho zámek je nino jiné inspirován Frydlantem. Potom se stalo. Pak okupanti, a všechni zde zanechali stopy, které tady leží pěkně jasna vedeče druhé. „České věnec“/něco jako „pančílká věnice“ v Čestíně/ je nadoplněn první díl téhoto románu.

"Dotva jene mohli mluvit a přesto jene fili dál. Víš, máj synu, k mís-
tu patří čas." – říká ee o odkazem na Parsifala richarda Wagnera v "Po-
tiskinových v anicích", druhém díle tohoto velkého spravedu prostorové
i časové rozsáhlého projektu.

Potiskinovy a české vernice patří k sobě. Ve druhém díle románu
se skupina vydává na cesty. „Tí ze tý: restaurátor, jeden honeser-
ský lucemburský historik, který je na zámku umístěn jako archivář,
a nesou jde s nimi i alady biolog. Na cestě do Japonska svízou na
Sibíři, zdejší nábožou a dílen cíky vlastnostem svých takých legen-
tic. Poblíž Novosibirska, v akademickém městě, jsou nadřízeni s vlastní učebnici
vládci. „Už se ani neptali, jestli mohou jít dál, nevídali, co udělali
spatří, je to pravdopodobné jedno a v pochybnostech může být použito
proti nim všechno, co se hodí.“

Z tohoto politického pohledu zdejší vyvražduje autorka estetické dů-
sledky. Všechno se díl vykládat jinak. Zpočátku opravdová odycena s čaro-
daji a smazánkami, kirké, zboždělou ruskou funkcionářkou, která ve
první v laničkovu rentiáru; zdejší bludná pout, která vše pohledá-
mi a myty do minulosti a přitom stále setrvává v přítomnosti, ve kte-
ré se historie hromadí bez jakékoli časové posloupnosti/předeno a
rysem Slochem/.

Ceh vý, kterí jde tak "sympatičtí právě proto, že nikdy nebojo-
vali", prokázá netekané bojevě kvality v členském hokejovém utkání,
přičemž také stlučou jednoho okupanta, a přivukují denorodému part-
i, který volá: „tu vásude sponzor Rusko!“ ruské jaro, sovětská inva-
ze ze srpna 1968 a bezecné uplání Jana Palacha; te všechno zdánlivě
nezapomenuté.

Tzadid popisuje způsob synchronní historické hnutí, od lokálních
přes česká až po evropská. Jako agrafta na fasádě etojí epizody
českého života se stejným historickým opravným. Obdobněho pa-
radoxického rozdílu obrazů a dejme bez hierarchie
použila autorka již ve svých dvou předešlých vyprávěních *ine Schü-
digung/1981/* a *Bayune für eine verrückte Infantin/1983/*.

V Tzadid je tedy autorka letivá. Svéjkevným upříslbenem a nověc udě-
lala ještě jeden rozhodný krok vpřed. Konstrukce románu umožňuje za-
sení obrazů a epizod, historie a přítomnosti, techniky umění a vědy
vedle sebe. Přitom zároveň oddlučuje své blízké znalo-
sti kunsthistorie, etnografie, geologie a lepidopterologie/motýlováda/.

To vše má vrcholové základy. Tzadid je sice historicky dáná, ale před-
stomí byt na dalších cestách historii náčera, rekonstrukce, a kdo to
není možné, nově tvorba. Tento proces nebore konce, jak potvrzuje tfe-
ti díl knihy *bez přestání*.

"Co j lidí proti moci je bojem památi proti zapomnění." Tato výta-
hová spisovatelka z českého vystíhá motiv a zdroj energie tu-
k výchoze estetických snakení; vzhledem k nedostatku vlastní produkce
zdejší tyto posouje jako import z Latinské Ameriky a z evropských okra-
jových oblastí.

Libuši Šoníkové se podařilo stvořit knihu podivuhodně bohatou,
chytrou a komickou, která má mnoho facet a vekterá všechno nará-
zík a slovních hříček. Vlomky obsahují některé malé, především jazy-
kové rady na kráce. Díky písce, písce námecky, někdy od osočitou námci-
cou. Přiležitostně používá vědomě nesprávných zdíjení a někdy nechá-
vá sehnostní formu konjunktivu ve výsazu nezložnosti. Ale jaké ve
svých dvou předešlých knihách trvá autorka na své námci a nenechá
si ji lektorským upravovat.

Takové malé nedostatky ale nemírují velikost této knihy. Tzadid
jako když významný román jde daleko za hranice svého druhu; neře-
ba se ptát, zda se jedná o cestopis, naučný, společenský nebo dokonce zco-
la umělecký román. Je to všemi vůlech a zdroven velmi komická kniha.
Dříve byl původní počítání správný: "kolektivní česková román".

COLIN WILSON: OCCULT může být srovnáno s vlastním dílem Grafton Books z roku 1971, kdy Colin Wilson /Publications/ Ltd. vydal odkaz na kap. 8 Dva ruští magové z jeho dílu výše uvedeného, kde výše uvedený výrobek je uvedený v kapitole 8. Dva ruští magové s číslem odkazu výše uvedeného knihu odvídají str. 502.

Rasputin, tak jako Crowley, byl magem přirodním. Nedělal nic pro to, aby své síly rozvíjel; lze pochybovat o tom, že je vůbec dovedl kontrolovat. To se týká do značné míry každého "kouzelníka", o kterém jsem se v této knize zmínil. Netýká se to Georgie Ivanoviče Gurdžijeva a proto je z nich ze všech pravděpodobně nejjazjnější. Ovládal určité síly, s kterými začínal, a strávil celý život jejich důkladným rozvíjením. Nemůže být pochyb o tom, že dosáhl velkého stupně Schopnosti X.

Klíč ke Gurdžijevovu učení spočívá ve slovu "práce". Ozvětli to typická historka. A. R. Orage, renomovaná literární postava Londýna před rokem 1914, vydavatel časopisu The New Age, se rozhodl prodat svůj list a stát se Gurdžijevovým žákem. Odebral se do Gurdžijevova Ústavu pro harmonický rozvoj člověka ve Fontainebleau. Gurdžijev mu podal rýč a řekl mu, aby ryt v zahradě. Orage nebyl práci zvyklý a brzy chledal rytí tak vyčerpávajícímu, že musel chodit do svého pokoje stirat slzy únavy a sebeštěstí. Zdálo se, že udělal hroznou chybu. Rozhodl se vyvinou ještě větší úsilí a najednou zjistil, že kopání mu přináší intenzivní radost. Přiběh má zjevně mnoho společného s popisem měsíční meditace Elizabetty Fourové pod Crowleyho vedením. Co se stane je jednoduché. Upadáme do rutinního způsobu života a tím se naše každodenní činnost stane natolik monotonní, že "robot" v podvědomé mysli se může vypnout. Nejsou zde žádné náléhavé potřeby, které by ho držely ve středu. Ta se vnitřní svět stane stejně zvykový a předvídatelný jako vnější život. Problém je přesvědčit robot, aby začal zúrodnovat vědomí salvami "novosti" tak, aby se člověk mohl vyvijet. Nejlépe toho lze dosáhnout neprophodlím, na nějž je první reakcí pocit nešťastnosti a bolesti. Když už tato sebou samým ordinovaná nešťastnost trvá dostatečně dlouho, robot musí podniknout nějaké kroky, aby ji čelil. Aby k tomu byl definitivně přinucen, je důležité vyvinout dodatečné úsilí, které robota přesvědčí, že je to vážné. Vnitřní život přestává být prázdný a jednotvárný. Vnitřní pramen opět vytryskne.

Ašketické postupy svatých zjevně fungovaly na stejném principu. Od narození až do věku 21 let desípicí fyzicky a v každém jiném směru. Změny se odehrávají uvnitř v nás, bez naší vůle. Pek to přestane. Jane natolik zvyklí, že se změny konají "automaticky", že je pro nás velmi těžké odvynknout očekávání, že automatický růst bude pokračovat. Nepokračuje, a většina lidí kostnatí. Jestliže má růst pokračovat, musí být vyvinuto neobvyklé úsilí, které bude stimulovat robot tak, aby zajíškoval "novosti". Toto je jádro Gurdžijevovy práce. Jeho prvním cílem bylo zničení přirozené lidské lenosti, jeho tendence odpočívat a "vypnout". Když Orage popisuje, co se stalo, když vyvinul "extra úsilí" při zahradnictví, říká: "Právě tenkrát se ve mně něco změnilo." Našel se základnímu tajemství; že totiž není žádný důvod, proč bychom neměli pokračovat ve vývinu, v tomto vnitřním smyslu, po celou dobu, tak, že něco pokračuje v "měnění se" každý den.

Gurdžijev se narodil v roce 1873 v Alexandropoli v Zakarpatsku, takže přestože byl jeho rodiče řekové /jmenoval se vlastně Gorgiades/, byl ruské národnosti. Ve své knize Setkání s pozoruhodnými lidmi popisuje nápadné znaky svých raných let. Jeho otec byl ašoch - barš. Jedna z poem, které zpíval, byla o Gilgamešovi. Když se v časopise dočetl, že v Ninive byly nalezeny

deský s Gilgamešovou poezijí, zmocnilo se ho obrovské vzrušení, když si pomyslel, že básen zpíváné jeho otcem je tradována ústně po tisáce let. Byl to počátek jeho podezření, že možná i jiné formy vědění byly tradovány po celé věky – tajná učení. Jistě podivuhodné události posily jeho pocit, že existuje tajné vědění, kterého lze dosáhnout, jen vědět, kde hledat. Ve vesnici byl mladík schopný předvídat budoucnost s obdivuhodnou přesností; činil tak sedě mezi dvěma svíčkami, přičemž pozoroval upřeně nehet na palci, dokus se nedostal do transu. V transu pak v nehtu spatřil budoucnost každého, kdo o to požádal. Předpověděl Gurdžíjevoři, že se mu na pravém boku vytvoří bolák – byl to karbunkl, který musel být odstraněn – a že bude mít asi nehodu s puškou /byl postřelen do nohy při lovu/. Jednoho večera navrhli přátele, aby se hrálo "stáčení stolu", a noha stolu vyklepala přesně věk každého z nich. Nejpodivuhodnější ze všeho byl asi jej spojený se sekta Ježidí, knězem v oblasti hory Ararat, který byl rovněž znám pod jménem Služebníci dáblovi. Spatřil naříkajícího chlapce z tohoto kmene, kterak nemůže uniknout z kruhu, jenž okolo něj nakreslili zlomyslné děti. Sodatečně si tento fakt ověřil a zaznamenává, že dato práci jemu samotnému a jinému silnému muži vytáhnout ženu z kmene Ježidi z kruhu, který byl okolo ní nakreslen. Jeknile byla násilím vytažena z kruhu, zhroutila se v transu; poté co byla vrácena do kruhu, vrátilo se ji normální vědomí. Ježidi je držen v kruhu jakoby ve skleněných stěnách; jestliže do něj není navrácen poté co byl vytažen, stav transu trvá od 15 do 21 hodin; kněží kmene mohou v takových případech vracet vědomí zaklináním.

Jednoho dne se mladík, kterého Gurdžíjev znal, zabil pádem s koně. Nez potom, co byl pořben, byl spatřen, jak se snaží znova větoupit do svého domu. Prořízl mu krk a tělo bylo vráceno na hřbitov. Zdá se, že muž asi nebyl mrtev, když ho pořabil, ale sousedé byli přesvědčeni, že jeho tělo bylo posedle dálovým duchem, nejspíš upírem.

Gurdžíjev počal číst všechno dostupné o okultismu a snažil se najít vysvětlení tohoto jevu. Navštěvoval kláštery. Při pouti do blízké zázračné svatiny spatřil, jak ochrnutý mladý muž, který se vyplazil a přešel vedle něj, se probudil zcela uzdraven. Viděl dívku, která umírala na souchotiny, jak se uzdravila přes noc tak, že vypila vařené růžové šípky v mléce; potom, co ji panenka Marie sdělila ve snu, že ji to uzdraví. A viděl zvláštní bohoslužbu za děst, kterou sloužily všechny kostely ve městě, a po které přišel okamžitě líják.

Gurdžíjev přijal místo topiče u místní dráhy, a když ho požádali, aby doprovázel inženýra, který vyměňoval trať předpokládané železnice, dokázal si vydělat velké peníze tím, že navštěvoval starosti měst, kterými trať měla procházet a ujišťoval je, že jejich město na předpokládané trase není. On by to ale mohl zařídit, za jistou sumu ovšem. Gurdžíjev neměl zábrany vydělávat peníze pochybnými způsoby a ve své knize líčí s chutí množství podobných historek. Peníze použil společně se svým přítelem Sarkisem Pogosjanem při vyhledávání zbylých příslušníků dávného Sarmungského bratrstva, které, jak Gurdžíjev říká, bylo založeno v Babyloně 2500 let před naším letopočtem.

Po dle Gurdžíjeva to byl Pogosjan, kdo mu odhalil velké tajemství o práci. Pogosjan snad nikdy úplně neodpočíval; stále otáčel rytmicky pažemi, odpočítával čas nohami nebo pohyboval prsty. Vyšvětlil Gurdžíjevoři celou svou přirozenost přizpůsobit lásku k práci, zbyvit jí její lenost. Zřejmě byl ovládán silným pocitem zbytočnosti promarněného času. Gurdžíjevoři řekl, že žádná vědomá práce na tomto světě není zbytečná.

Pažení je prosté; nemálo by však být podceňováno. Crowley, jako většina "kouzelníků" marnil život neklidným přebíháním od jedné zbytečné činnosti k druhé. Proč? Protože byl hnán záporou touhou uniknout nudě, uniknout pocitu, že přestane-li se pohybovat, život se také zastaví. Je negativní pocit prázdniny, kterou života, který je ženě. Pogossjanova víra, že se každá práce nakonec vyplatí, je zjevně výborným protijedem k tomuto přistupu a tajemstvím potřebným kouzelníkům.

Pogossjan a Gurdžijev se ve Smyrně zapletli do rvačky a anglického námořníci, na jejichž straně bojovali, pro ně nejakým způsobem získali povolení, aby s nimi pluli na válečné lodi do Alexandrie. Zatím co Pogossjan cestoval do Anglie, Gurdžijev žádal u kněze o povolení k učení a vyučil se strojarem. Gurdžijev odtud pokračoval do Jeruzaléma. V Egyptě se setkal s knížetem Jurijem Luboveckým, který jej zřejmě seznámil s myšlenkou "pracovat na sobě". Perský derviš mu později řekl, že marnil čas cvičením hathajógy a vysvětloval, že tělo je složitý stroj: "Teprve až poznáš každý malý šroubek, každý špendlík svého stroje, poznáš také, co máš dělat."

Gurdžijev v prvních čtyřiceti letech života mnoho cestoval. Podle svého vlastního výčtu navštívil kláštery v celé Evropě a Asii a zúčastnil se dokonce expedice pátrající po ztraceném městě v poušti Gobi. /vrátila se zpátky po tom, co jeden z účastníků zemřel na následky pokousání divokým velbloudem/.

Krátce před I. světovou válkou potkal Gurdžijeva Uspenský. Uspenský byl také "hledačem", který navštívil Východ, hledaje tajné vědění. Byl zklašářen. Když se vrátil zpět do Moskvy, cítil, že jeho hledání prozatím uvázlo ve stepě ulice. Uspoládal několik přednášek o svých cestách a kdosi mu poradil, aby se seznámil s Gurdžijevem. Nalezl malého muže s černým knírkem a tváří jako radža, který odpověděl otázku po skrytém vědění přesně a uvážlivě, aniž by se ho snažil mystifikovat.

Gurdžijevovo východisko bylo jednoduché a udivující. Člověk je takový užliček vznětů a emocí, že jen ztěží lze o něm říci, že jeho existence má smysl. Není se z hodiny na hodinu, téměř z okamžiku na okamžik, je bezmocnou obětí události, které ho řídí. Bloudí v jakémsi hypnotickém stavu. V podstatě se dělá říci s jistou nadšákou, že celou dobu spí. Ná občasné momenty intenzity, záblesky, v nichž zahlédne, co by mohl být, svobodu, které je potencionálně schopen. Ale jeho duše se za okamžítě vraci ke spánku a žije opět rutinou, existenci naplněnou návyky, s myšlí obládanou triviálnostmi, kterým přikládá mnohem větší význam, než který zasluhují.

Je možné se "vzbudit"? chtěl vědět Uspenský. Je, řekl Gurdžijev, ale je to velmi těžké. Nebot zvyk, kterému chceme uniknout je jako mocný proud, a když proti němu chvíli plaveme, postupně ztrácíme sílu a znova upadáme do spánku. Je nezbytné řídit se důslednou metodou úniku.

Slověk je stroj. Jestliže se má naučit povznést se nad své mechanicko /žít i částečně žít/, jak říká Eliot, musí strojí porozumět.

Jádro Gurdžijevovy doktriny lze shrnout v představě převzaté z pozoruhodného románu Davida Linsaye *The Haunted Woman*. Jistá žena jde koupit dům od muže, kterého před tím nikdy neviděla. Jsou si v podstatě naprostě lhotejní a zjevně mají jeho málo společného. Ale když žena kráčí přes halu, zahlédne schodiště vedoucí do horních patér domu. Když po něm vydá, zjistí, že se nachází v části domu, která již dávno přestala existovat; scéna za oknem je jiná. A když spatří sebe samu v zrcadle, je také jiná, nějak víc zralá a vyvinutá; "poznala se". "Já", na které hledá v zrcadle, je osoba, kterou by se mohla stát za okolnosti

ideálních pro rozvoj jejich vnitřních kvalit.

Lindsay vytvořil obraz základního problému umělce a mystika. V okamžicích "zvýšeného vědomí" je zde vždycky pocit "No ovšem!" Život je nekonečně významový; jeho možnosti jsou náhle nekonečné a "normální vědomí" není nic víc než spánek. Nebot stejně jako spánek odděluje člověka od skutečnosti.

Když člověk získá tento pocit "skutečnosti", ví, že není na světě důležitější věci, než jak jej udržet. Zkouší všechny možné způsoby, jak si připomínat, že nesmí zapomenout nepřestat bojovat, aby jej vydobyl. Vídí těd jako něco samozřejmého, že ovládá skutečnou vůli, schopnost soustředit se čistě na předmět a pak jej získat tou nejhospodárnější cestou. Ale pak se-stupňuje zpátky do svého nížšího patra a pamatuje si jen velmi matně, že něl vidění. Spánek se vraci.

Hlavním problémem je určitá netečnost, sklon marnit čas a vědomí, jako osoba ztrající z okna na déšť, která živá a neví co dělat dál. Na druhé straně Paris ve chvíli, kdy spatřil Helenu Trojskou, Je-ho celá osobnost byla ovládnuta zvnějšku. Spojenectví, čest a vděčnost k hostitelovi byly těd nedůležité. Jakoby tornádo otřásl jeho duši.

Dá se říci, že vnější /Helenu Trojská/ vyzvedlo nezměrné hlubiny vůle a energie.

Zjištění, které udeří člověka ve stavech "vzbuzeného vědomí", je to, že objekt /to vnější/ tu vždy je. Jedině, co musí udělat, je naučit se ho vidět, a všechno ostatní přijde samoz jeho oprav-dová vůle se probudí.

Tady Gurdžijev na svých cestách učinil jednoduchý objev, o kte-rém jsme se již zmínilí; že jakékoli neobvyklé úsilí, každý nový zážitek, má za následek otřes a probuzení spíci mysti. Normálně jsem mimo dotyk "skutečnosti", skoro tak mimo, jako když spin nebo sním. Dívám se na strom, ale ve skutečnosti ho nevidím, ani nevěřím v jeho existenci. Má mysl je jinde - jako napůl poslou-chala někoho, kdo mluví, a napůl myslila na něco jiného. Výsled-kem je jakoby dvojexpozice v něm vědomí, určitá rozmazenost. Ja-kakoli krize nebo dotyk extaze mě přinutí věnovat dvakrát totík úsilí vnímání, a všechno, na co se dívám, se jeví v zorném poli čisté, jako lehký dotek kotečka mikroskopu nebo dalekohledu zpù-sobi, že se věci jeví čistí a ostré.

Život je však z velké části rutina: rituál, jak říká Lionel Johnson. Nevydávám se na nějakou vzrušující cestu každý den.

Nemohu spoléhat, že takové věci budou neustále udržovat mou mysl bdělou. Nepotkávám Helenu Trojskou denně, a co víc, pokud nechci promarnit svůj život jako Casanova, nemohu spoléhat na to, že mě přijemné šoky sexuální vášně budou stále probouzet.

Někdy je hudba či poezie, jejichž účinkem je probuzené mě mys-lí ke skutečnosti, přičemž se rozšírují vnitřní obzory, rozšířený smysl pro realitu. Ale ani to nefunguje vždycky.

Potřebujeme tak říkat spolehlivého budíka. Odpověď na teto je jednodušší, než by se dalo předpokládat. Je to prostě otázka toho, jak naučit "robot" zvyknout si vyrábět větší množství energie, než je nezbytné.

Gurdžijevova základní metoda proto spočívá v "práci". První, co zažil nový student v Prieuré, byl příkaz zařadit se do pracovní čety. V ní budovali silnice, káceli stromy, rozbijeli kameny, obraceli proud potoka, dojili krávy. Anonymní autor Gurdžijevova "Journalu" ná zkušenosť platící obecně. "Pracoval" dbbře, ale s určitou nechuti. Gurdžijev k němu poslat jednoho ze svých nej-blížších spolupracovníků dr. Stjoernvala, aby mu vyavětlil, že díky své nechuti nemůže energii využít hospodárně. Něl by pra-covat jako pracovník, ne jako stroj. Poradil mu, aby si napsal seznam cizích slov a učil se je během práce, a aby se také poku-sil "cítit" své tělo a být si vědom jeho činnosti. V momentě,

kdy přestal pracovat v negativním "vypnutém" stavu myslí a vtáhl sám sebe a svoji vůli do práce, začal ji shledávat hluboce uspokojující.

Tento aspekt Gurdžijevova učení by se dal nazvat aplikovaným Taoismem. Kladl velký důraz na důležitost učení se práci a Uspenskému řekl, že člověk, který umí učit pár dobrých bot, je potenciálně lepší student "práce" než intelektuál, který napsal tucet knih. Podobně, když jistá romanopisca řekla Gurdžijevovi, že se při psaní cítí mnohem víc uvědomělá, odpověděl jí: "Žijete ve snech a pišete o nich. O kolik lepší pro vás by bylo, kdybyste jednou uvědoměle vydrhla podlahu, než kdybyste napseyla sto knih." Na mysl přítom přicházejí spory mezi Konfuciem a Lao Tsem v Taoistických spisech /viz str. 108/.

Vé svém Ústavu Gurdžijev předělával znuděné, sobecké, zmatené lidi na dobré fungující stroje, přitíž zaměstnané, než aby se zabývali myšlenkami o sobě. Jeho cvičení umožnila studentům znovu rozvinout jejich přirozené schopnosti. Mluvil o třech centrech člověka - intelektuální, emocionální, "pohybovém" /nebo fyzickém/, a říkal, že každě pracuje s vlastní energií. Když člověk pracuje pod nejvyšším tlakem, každě z center pracuje v harmonii s ostatními. Když je člověk vyšinut z rovnováhy, k čemuž v moderní civilizaci tenduje, centra pracují jednostraně a často se vyčerpávají.

Není to ale jen návyk civilizace, který nutil žít lidí jednostranně a disharmonicky. Získávají zvyk dávat volný průchod negativním náladám a tyto je dočasně ničí, jako oheň ničí dům. Jedním z nejjazlivějších týsků Gurdžijeva jako osobnosti bylo jeho zjevné oproštění od záporných emoci. To nejlépe dokládá historka zaznamenaná Seabrookem. Ve dvacátých letech se Gurdžijev rozhodl zapsat své myšlenky ve formě rozsáhlé knihy nazvané Všechni a všechno, Belzebubovy povídky pro vnuka. Rozhodl se aplikovat svůj princip "práce" na knihu, a úmyslně ji napsal neuvěřitelně rozvláčným a komplikovaným stylem, aby přinutil své čtenáře vyvinout enormní duševní úsilí k pochopení jejího smyslu. Belzebub, který oblétl Zemi ve vesmírné lodi, vypráví sběru vnuku o bytostech se třemi mozky na planetě Zeně, a o jejich zvláštním sklonu považovat fantazii za realitu. Je tomu tak proto, že koníce archandělů se zalezla rozvíjejících se sil člověka a v budoucích proto do něk organ zvaný Kundabuffer, jehož úkolem je zabránit člověku dosáhnout "objektivního vědomí". Je to zjevně legenda prvotního hřebu, jako Platonova pověst o bozích, kteří rozpoltili člověka na dva.

Seabrook byl požádán, aby pozval větší množství inteligentních přátel k večeři, na které by si vystěhoval výnátky z velkého díla. Byl mezi nimi i Lincoln Steffens, dva pragmatičtí filozofové z Columbie a J. B. Watson, zakladatel behaviopristické psychologie, jenž také věřil, že člověk je stroj, ale naprostě nevěřil, že by bylo možné jej přeměnit v něco jiného. Gurdžijevovi žáci četli obširně. Seabrook piše: Bylo už pozdě večer a Mr. Steffens a John Watson si začali špitat. Zanedlouho Mr. Watson řekl: "Budto je to promyšlený a inteligentní vtip, jehož smysl nám naprostě uniká, nebo je to žvást. At je to tak nebo tak, nedomnívám se, že něco získáme, budeme-li to dát poslouchat. Nevrhuji tedy, jestliže Mr. Gurdžijev souhlasí, abychom si ted chvíli povídali."

A tak jsme se větší uvolnili a konverzovali, a za chvíli povečeřeli se stejnou srdečností jak na straně hostitelů tak hostů. Mr. Gurdžijev byl brilantnější a vtipnější než jeho rukopis. Byl tak příjemný, tak milý a přívětivý, že si Steffense, Watsona, Montaguea a všechny ostatní zcela získal a oni se vy-

míjádřili jednomyslně v tom smyslu, že jeho budoucnost neleží na poli spisovatelství, pokud by se ovšem nepokusil prosadit nějaký kosmický vtip, jehož pointa se dosud nestala manifestem. Gurdžijev namítl, že jeho zámér je asi příliš hluboký pro naše omezené uvažování.

Důvodem, proč chtěl Gurdžijev čist nahlas skupině amerických intelektuálů, byla touha autora získat si publikum, jinými slovy marnivost zde hrála určitou roli. Ale odmítnutí nělo za následek pouze to, že byl ještě více zábavný a překrásný než jindy.

Fritz Peters, autor "Chlapeckví s Gurdžijevem", ná některé zajímavé zkušenosti, které svědčí o podobném. Jistý ruský emigrant jménem Rachmilevič byl obzvláště rozčítující; neustále reptal. Jednoho dne, právě když žáci vysazovali travník, odhodil svou motyku, a řekl Gurdžijevovi, že je blázen, a odkráčel pryč. Gurdžijev za ním poslal Fritze Petersse, dvacetiletého chlapce, a Rachmilevič byl přiveden nazpět. Později večer pak Gurdžijev všechny rozsemál, když jim řekl, že Peters našel Rachmileviče, jak sedí na stromě, což byla pravda. Tentokrát Rachmilevič odpochodoval a vrátil se do Paříže. Gurdžijev se vydal do Paříže a přesvědčil ho, aby se vrátil. Vysvětlil F. Petersovi, že Rachmilevič má jednu obrovskou přednost, že se dovede pekelně rozčítit ze všeho. A to brání lidem upadnout do rutiny.

Fyzická práce v Prieuré byla pouze začátkem. Skutečná práce se pojila s tanecem. Tady opět podává Steebrook jedno z nejpozoruhodnějších svědectví. V roce 1924 vzal Gurdžijev 40 svých studentů do New Yorku, kde začali svá představení.

Co měl využívalo a zajímatlo byla udivující, brilantní, automobilová, nelidská, skoro neuvěřitelná učenlivost a poslušnost žáků v těch částech ukázek, které souvisejí s "pohybem". Byli jako skupina perfektně vytrénovaných bláznů snob cirkusových zvěřat, která skáčou skrz hořící kruhy. Prováděli kousky, anž by utrpěli nějaké zjevné zranění, skoro tak nebezpečné jako pád ze skály a určitě nebezpečnější než skákání hořícími obrůčemi.

Skupina sestávala z mladých a mladších žen, většinou hezkých a několika krásných; a z mužů, kteří vypadali jakoby pocházelí z nejlepších britských a kontinentálních domů a universit. S některými z žáků jsem se seznámil a byli to téměř bez výjimky lidé kultury, vychování a inteligence. Nám za to, že demonstrace měly za cíl ukázat míru, do jaké je Gurdžijevův ústav ... naučil abnormálním schopnostem fyzické kontroly, koordinace, relaxace atd. A nebyl v tom žádný trik, ... neboť kdyby se byli bývali nonaučili dokonale koordinaci, zlámali by si ruce a nohy a snad i vaz při některém ze svých kaskaderských kousků. Ale co podle mého především demonstrace ukázaly, byla ohromující dominace Gurdžijeva - Mistra. Na jeho povol závoditi, rozbíhal se v krakouňné rychlosti nalevo napravo po celém jevišti, a na jiný jeho tichý povol "zamrzli" v plném letu, jakoby zachycení člověkou kamérou. Jednou jsem byl vidět Gurdžijeva strčit do tančníka, který právě zamrzl na jeho povol v pozici obtížné váhy. Tančník se překotil a několikrát kutálel, pak se rozvinul a zase svinul, zcela zjevně bez vlastní vůle, do původní zamrzlé pozice.

Gurdžijev sam, tichý muž býčího vzezření, se svály tehdy tvrdým jako ocel, v neposkvrněných večerních šatech s hlavou vyholenou jako pruský oficir, s černým honosným knírkem jako líditka, většinou kouřil drahé egyptské cigarety a stával buďto dole v hledišti nebo po straně vedle klatvíru. ... Nikdy nekříčel. Byl vždycky nonchalant a přesto zcela panující. Bylo to jako by byl otrokárem

nebo krotitelem divé zvěře s neviditelným bičem světicem ne-slyšně vzduchem. K jeho přednostem patřilo m.j. i to, že byl velký showman a vrchol všeho přišel jednoho večera, kdy doslova zvedl první žády ze sedadel. Herecký soubor byl rozmištěn až úplně vzadu na konci jeviště, čelem k hledišti. Na jeho rozkaz se v plné rychlosti vyřitili směrem k státiům rampy. Očekávali jsme, že spatříme skvělou ukázkou uvěznění pohybu. Místo toho se však Gurdžijev klidně obrátil zadou a zapaloval si cigaretu. V příštím zlonku vteřiny proletěla vzduchem lidská lavina, přes okcheatr dolů mezi prázdné židle na zem. Lidské pele-mele se navrátilo přes sebe s pažemi a nohami propadenýma v prapodivných pozicích - zamrzlo v naprosté nehybnosti a tichu. Teprve potom se Gurdžijev otočil a poohlédl na tanečníky, kteří stále nehybně leželi. Když konečně s jeho dovolením povstali, bylo zřejmé, že žádná ruka ani noha nebo krk nebyly zlomeny, naopak zdálo se, že nikdo neutrpěl ani škrábnutí - rozpoutala se bouře potlesku smíšená i s trochu nevole. Čeho je moc toho je příliš.

Seabrook cituje Gurdžijeva, když říká: "Vlamujeme se, žije-moli klidně, monotonní dny a mramorovné noci. Měli bychom raději mučit vlastního ducha, než trpět prázdnotou v klidu." Budival proto své žáky v kteroukoliv noční hodinu, znenadání, a učil je "zamrznutí" v pozici, ve které se ocitli poté, co vyskočili z postele.

Gymnastické produkce nebyly jedinou součástí ukázkou. Provozovány byly rovněž "triky", které Seabrook popisuje jako podobné těm, které prováděl Houdini, například čtení myšlenek. Publikum bylo upozorněno na to, že se budou dít "triky", polotriky a opravdové nadpřirozené jevy". Polotriky, jak bylo vysvětleno, spočívaly v abnormální senzitivitě. Schová se nějaký předmět a člověk se zavázanýma očima bere za ruce různých lidí v místnosti, aniž by s nimi mluvil, a čte jejich myšlenky. Ve skutečnosti říká Gurdžijev, nečte myšlenky, ale je velmi citlivý k tlaku jejich rukou, které reagují mimořádnými pohybami a tím naznačují, kde je předmět schován.

Díky se také opravdové telepatické jevy; žák, který seděl mezi publikem, byl ukázán nějaký předmět, poté telepaticky "odvysílal" pojmenování a tvar předmětu žákům na jevišti. Ještě obdivuhodnější bylo, když žák v publiku odvysílal pianistovi M. de Hartmanovi jméno opery - jakékoli - a ten z ní přehrál ukázkou. Nebo žák - malíř - nakreslil zvířata odvysílaná žákem v hledišti.

Toto všechno mohly být pochopitelně "triky". Ale Gurdžijev sám ovládal silné telepatické síly - o těch se zmínim za chvíli. Je dobré možné, že byl schopen je přenášet na některé ze svých žáků.

Jak lze vidět ze Seabrookova popisu, tance byly tak složité a obtížné, že vyžadovaly téměř joginského cvičení. Gurdžijev tvrdil, že je posbíral z různých zdrojů Orientu od dervišů, Essenu /starověká židovská sekta asketů a mystiků, existovala od 2. st. př. n. l. do 2. st. a. d. - pozn. překl., buddhistů atd. Kenneth Walker se ve své práci o Gurdžijevovi "Obchod s myšlenkami" /Venture with Ideas - asi nejlepší návod ke Gurdžijevovi/ zmínuje o tom, že tanec vyžadoval výuku různých cviků s různými končetinami. Každý, kdo se někdy pokusil třít si žaludek kruhovým pohybem a zároveň pohybovat druhou rukou nahoru dolů, zná obtížnost, s kterou se přitom setká. Tance uvolňovaly bezpečně Walkerovu skrytou energii. Zmínuje se o tom, že často odcházel ze své ordinace v Harley Street vy-

čerpán. Jej pak ještě hodně daleko na setkání s Gurdžijevovou skupinou. Po několika hodinách cvičení se ale cítil už naprosto číly a překypoval energii.

Každý si někdy povšiml tohoto jevu. Bez ohledu na to, jak jste unaveni, může vás nějaké nějaké nenadálé vzrušení nebo krize vybudit k plné pohotovosti. Vlastně dva druhy vůle. Jinde jsem už použil přímeru s kulkou. Kulka je vystřelena z hlavně explozí střelného prachu. Ale zebesilnější střelný prach je sám o sobě docela neškodný a nevýbušný. Naka konci náboje je malá kapsle látky zvané rtuťová zápalka, která exploduje okamžitě po nárazu. Úderník pušky odpálí zápalku a ta zase silnější střelný prach. Člověk vlastní vůli zápalky a vůli střelného prachu. Budu-li konat nějaké rutinní zaměstnání, jako třeba sekání trávníku, použiju své vůle střelného prachu. Ale ten hoří dosti mle. Jestliže mne něco opravdu vzruší nebo zesílí méj pocit neléhavosti, Je to pak vůle zápalky, která exploduje, což má za následek bouřlivé uvolnění vůle střelného prachu. Vůle zápalky je spojena s představovostí a smyslem pro účel, a tyto zase detonují moji běžnou sílu vůle a vitality.

Ale náhlá pohotovost není nezbytná k vytvoření stejného účinku. Jakákoli nezbytná práce způsobi, že se "zahřejí" a posléze se moje vědomí rozšíří. To je základ Gurdžijevových disciplín.

Gurdžijevův "systém" je velmi složitý a nemělo by smyslu jej zde sumarizovat. Planety jsou považovány za živoucí bytosti. Různé světy existují na různých úrovních hmotnosti /zní to jako Madame Blavatská/ a mají rozdílné výbrace. Nejdůležitější lidskou činností je vlastně vyprodukovat určité psychologické vibrace, které "živí" měsíc. Uspenského kniha "Hledání zázračna" /In Search of Miraculous/, jeden z nejzvěrubnějších výkladů Gurdžijevových myšlenek, je plná tabulek "oktav", "světů", "triád", "prvků" atd. Bylo by zajímavé, i když nepříliš důkežité, vědět, jestliže se to všechno naučil Gurdžijev na svých cestách, nebo jestli to objevil jako určitou osnovu teoretické části svého "systému". Hlavní o sedmi centrech ve všem: intelektuálním, citovém, pohybovém /fyzickém/, instinktivním, sexuálním a dalších dvou, zvaných "vyšší myšlení" a "vyšší citovno". Vysvětluje, že centra mají sklon pracovat s energiemi center druhých a přebírat si navzájem své funkce. "Je to velká věc, když sexuální centrum pracuje se svou vlastní energií." Stane se tak příbuzným vyššímu emocionálnímu centru. Každý jistě pochopí takové tvrzení; například když popisuje Jack O. H. Lawrence postupné lepšení se sexuálního stavu mezi Mellensem a Lady Chatterlyovou, ukazuje, jak se sexuální centrum učí používat svou vlastní energii, místo aby pracovalo s citovou nebo /a to je ještě horší/ myšlenkovou energií. Když sexuální centrum pracuje se svou vlastní energií, jsou zúčastněny náklonnost a něha; sex přestává být druhem vzájemné masturbace. Ale jestliže si dělá někdo práci rozebrat toto tvrzení fenomenologicky, zjistí, že to není pravda. Sex může být spátný, protože má mysl je jinde, protože se něčeho obávám, protože zkrátka jsem vtažen do svého fantazie. Jestliže jsem správně "vyvážen", jestliže si je má mysl vědoma objektivní reality, pak je třeba pravděpodobnost, že sex dosáhne maxima intenzity a pronikavosti.

Nicméně toto není důležité. Můžeme se na celou věc dívat skepticky a jednoduše říci, že Gurdžijev byl psycholog jedinečně dokonalosti a jсnozрení, srovnatelný s Nietschen. Důležité je, že uchopil podstatu problému a snažil se jej rozbežít.

Jádro jeho systému se týká hladin vědomí. Gurdžijev říká, že člověk má čtyři potenciální stavy vědomí. Především je to spánek, kdy je zabalen do svého vlastního světa. Pak je tu probehu-

zejici se vědomí nebo t.zv. probouzejici se vědomí, které zdánlivě sdílí s ostatními lidmi. Ale ve skutečnosti nedítine obecné vědomí. Každý zůstáváme zabalen do naší vlastní přikrývky subjektivní fantazie. A v tomto stavu polospánku vyšlechávají ojedinělé momenty intenzívního vědomí, kdy se nám zdá, že se probouzíme. Gurdžijev toto nazývá sebeupomínání. Ukazuje na jednoduchém případu, jak těžké je dosáhnout jej. Když zavřete oči, potopíte se do subjektivního vnitřního světa, ve kterém myslíte pouze na sebe. Podiváte-li se na hodinky, když se vás někdo zeptá, kolik je hodin, zapomenete na sebe a jste si vědomi jenom svých hodinek. Ale pokuste se divat na hodinky a zároveň si budete vědomi sami sebe. Zjistíte, že toto můžete dělat jen velmi krátce. Po chvíli vaše pozornost sklouzává, a vy buďte zapomene na hodinky a uvědomujte si jen sebe, nebo zapomenete na sebe a jste si vědomi jenom hodinek.

Všechny momenty, které si pamatujeme po zbytek života, okamžiky náhlého intenzívního štěsti, jsou momenty sebeupomínání. Zdá se mi, že jsem se probudil a mám pocit jako "Co já tady?", a jsem si tak vědom mesta jakož i sebe v něm. Takové stavy mohou trvat asi tak půl hodiny.

Za sebeupomínáním je čtvrtý stav, zvaný "objektivní vědomí", což je stav stálý, ve kterém mysl fakticky vnímá objektivní realitu po celou dobu. Lidská bytost jej dosahuje zřídka, jestli vůbec, byť by jen v záblescích.

Jedním z hlavních úkolů "práce" - at už manuální nebo tancem - bylo přichodit zvýšené sebeuvědomění, schopnost dosáhnout sebeupomínání po dlouhé časové úseky.

V mé vlastní terminologii: zvyk vede robota, aby ekonomizoval energii, kterou vysílá do mé vědomé myslí. To zase vede moji vědomou mysl, aby shledávala život poněkud mlým. Ve skutečnosti je zemljenost ve mně, ale já si myslím, že je to sám svět, který je na vině, a tak nechám své vědomí, aby bylo ještě zemljenější a línější. To znamená, že robot vysílá ještě méně energie. A tak pokračuje bludný kruh. Na druhé straně, jestliže dokážu nějak do sebe zavést stav optimistického očekávání, přimějího robota dodávat více energie vědomí, a čím více energie uvolní, tím více mě svět uchváti jako rozkošný a zajímavý. Jestliže jsem jen trochá sebekritický, uvědomím si také, že tento stav široké probuzenosti, intenzívni živosti, záleží jen na mně. Jakmile si tohle jasné uvědomím - at jsem uvyklý čemukoliv: starý bludný kruh je protonen. A zlomí-li se na stále a zcela, objeví se zcela nová forma člověka.

Gurdžijevův systém byl založen na stejném proniknutí do podstaty věci jako systém Freudův a Husserlov: že ačkoliv se člověk sám sobě zdá velmi jednoduché, přímočaré stvoření - zrcadlené vědomí - ve skutečnosti je nesmírně složitým mechanismem s mnoha rovinami. Jako nejvyšší převod v autě je vědomí naší nejstabilnější rovinou. Je to naneštěstí jediná rovina, které si jsou mnozí z nás vědomi. Naše skutečná síla spočívá na rovinách ostatních. Naším vývojovým problémem je uvědomit si tyto ostatní roviny.

Podstatou osobnostiho výboje je skutečný žár, vyvinutý duševním úsilím. Gurdžijev rozlišuje mezi tím, co nazývá "osobnost" a "podstata" /essence/. Většina herců má v sobě velká dít "osobnosti", protože si dávají práci, aby ji vyvinuli. Ale to jen svrchň vrstva: "podstata" je vnitřní síla, pravdivá osobnost. Gurdžijev říká, že jedná z mála lidí, které kdy znal, kteří vlastnili skutečnou podstatu, byl korálický zbojník, který trávil celé dny tak, že hleděl přes ničidla pušky do žhnoucího

slunce čekaje na kolejodoucí; síla a odolnost způsobily to vnitřní zapalování, zvané podstata. Dva roky poté co se Uspenský seznámil s Gurdžijevem, začal "vyvíjet "duševní svalstvo" k prodloužení period upamatování. Zpočátku jeho úsilí sklonězalo k naprosté zapomětlivosti. Mluví o hluhém úsilí o sebeupamatování, kdy chodil Petrohradem, a o "podivném emocionálním stavu vnitřního svíru a důvěry, který se dostavuje po velkém úsilí tohoto druhu", a potom o náhlém probuzení o dvě hodiny později a rozposinání na to, že úplně zapomněl pamatovat si sebe sama. Tady je vidět, že pád z vyšší formy vědomí do nižší je přesně jako výpadek proudu. V létě roku 1916 se počal dít "zázrak"; popisuje to v kapitole 13 Hledání zázračna. V domě ve Finsku, po seanci během níž byl dívce ke každému sarkastický větně Uspenského, začal Gurdžijev mluvit k Uspenskému telepaticky. "Styšet jsem jeho hlas uvnitř sebe, jako by byl v hrudníku blízko srdce." Gurdžijev kladl otázky, aniž by mluvil, Uspenský na ně odpovídal a tak to šlo celou půlhodinu. Událost také ukázala Uspenského uspokojení, že Gurdžijev přes svoje okultní znalosti nikterak nebyl neomylný. Po dvou hodinách chození v lese, kdy bojoval s rozporuplnými city, Uspenský říká "Věděl jsem, že Gurdžijev má pravdu, že to co jsem v sobě považoval za pevné a spolehlivé, ve skutečnosti neexistovalo. Ale zjistil jsem něco jiného. Kdybych mohl zjevit tuto druhou věc. Ale pro mně samotného to bylo nepochybně a to, co se událo později, mi dalo za pravdu."

Později v posteli mluvil zase Gurdžijevův hlas v jeho hrudníku a Uspenský v duchu odpovídal. Uskutečnění rozhovor z různých částí domu.

Přišti ráno u snidaně čtení myšlenek pokračovalo a Uspenský začal hlobat nad problémem "paprsků stvoření"; Gurdžijev mu řekl - mluvil normálně - aby se tím zatím nezabývat, protože je to ještě daleko před ním.

Uspenský říká, že byl v podivném citovém rozpoložení po tři dny, a přesto, že mu Gurdžijev, že už teď nespí, cítí, že to není pravda; chvílemi byl nepochybně "spící".

Stalo se, že dlouhé úsilí prorazilo do Uspenského psychických schopností, tudíž odstín spektra. Proto počítoval, že není plně probuzen.

Na cestě zpátky do Petrohradu Uspenský seděl sám v kupé, nejenže mluvil s Gurdžijevem, ale viděl ho. A když přišel do Petrohradu, měl pocit, že vidi "spící lidí": "najednou jsem viděl, že muž, který ke mně kráčí, spí ..." Ačkoliv byly jeho oči otevřené, žel okolo zjevně ponoren do snu, které přebíhaly jako mraky přes jeho tvář. Přišlo mi na mysl, že kdybych se něj mohl dívat dost dlouho, spatřil bych jeho sny ... Po něm přišel jiný, také spící. Spící izvoščík byl okolo sedě nad spícími pasažéry. Najednou jsem si připadal jako princ v Šípkové Růžence. Každý kolem mne spat." Po několika týdnech tento zvláštní stav odežněl a Uspenský se vrátil k "normálnímu" vědomí. To opět ukazuje, že to co zažil, nebylo pravé probouzející se vědomí, ačkoliv bylo určitě více probuzení než vědomí každodenní. Byl to jistý druh náhodného návratu k senzitivitě džungle, okultní schopnosti vnímat. Ale výsledkem tohoto období bylo také získání nových hlobubek intuice. Vysvětluje sy náhlé čisté zjištění, že násilné prostředky k získání čehokoli jsou vždy chybné. Vždycky přivodi záporné výsledky. Jak řídá, není to morální soud, jako Toleského neodporování, ale praktický závěr. Je to zřejmě důvod Gurdžijevova trpělivé tvůrčího

odlučnosti obvládat světlo svého ducha. Jde o všechno, co

přistupu v jeho osobních vztazích, odmítání dát průchod impulu v k ničení nebo zavržení.

Revoluce přiměla Gurdžijeva opustit Rusko. Není pochyb o tom, že by byl "likvidován" velmi rychle jako organizátor "tajných" skupin. V Londýně začíná Uspenský sám učit skupiny co se naučil od Gurdžijeva a nakonec získá peníze, za které může Gurdžijev nakoupit budovy v Prieuré. Uspenský a Gurdžijev přestavají pracovat společně. Po pravdě řečeno, jejich charaktery byly naprostě odlišné. Uspenský byl vědec od přírody - suchý, přesný, abstraktní /neznámá to však nikterak, že by byl čistý "intelektuál"/. Gurdžijev byl whitemenovský typ, v některých směrech ne nepodobný Rasputinovi. Nebyl svatý. Rěl rád dobré jídlo a pil množství armagnacu. Když se usadil ve Fontainebleau, nastěhoval si tam matku, bratra a sestru. Anonymní autor Journeau poznamenává, že byl patriarchální osobností. Ve studovně na zdi měl nápis "Znakem dobrého člověka je láska k matce a otcí". Jak říká Orage, byl "kompletním mužem". Když se muži koupati dohromady, nikévali si neslušné vtipy. Gurdžijev je stavěl do řady a zjišťoval, kdo má více opálený zadek. Poté, co jeho ženicha manželka v Prieuré, pořídil si milenku, která brzy otěhotnula. S největší pravděpodobností spal se svými přitažlivými řečemi. Je sám jsem se setkal na americké universitě s profesorem, který řekl, že byl Gurdžijevovým nemanželským synem a určitě ne jediným. Rom Landau v knize Bůh je mé dobrodružství vypráví historiku o americké romanopisce, která seděla v restauraci vedle Gurdžijevova stolu. Gurdžijev začal náhle vdechovat a vydechovat zvláštním způsobem a žena zbledla. Říká, že zachytily jeho pohled - "pojednou jsem cítila, jakoby byla zasažena přímo do svého sexuálního centra. Bylo to zvířecké!" Do konce ani Crowley neměl schopnost způsobit okamžitý orgasmus něznámé ženě.

Landau se rovněž zmínuje, že narazil na důkaz, že Gurdžijev pobýval v Tibetu. Arabský spásoval Ahmed Abdullah říkal, že Gurdžijeva potkal ve Lhasa, když tento byl agentem ruské tajné policie.

Při návratu do Francie ze své americké cesty měl Gurdžijev vážnou automobilovou nehodu, při níž se malem zabil. S touto nehodou nebylo všechno zcela v pořádku. Fritz Peters popsal Gurdžijeva jako blázničného řidiče, který by nevydržel na dnešní silnici ani dvě minuty. Než vyjel z Paříže do Prieuré, řekl Mme de Hartman, aby přikázala mechanikovi důkladně zkontrolovat auto; byl podivně palčatý. Potom jí řekl, aby sama jela do Prieuré vlakem a ne s ním. Nikdo přesně neví, co se stalo; četník nalezl havarované auto u silnice a Gurdžijeva vážně zraněného ležet vedle, příkrý tělo pokryvkou a s hlavou na poště. Četník řekl, že se zdá nemožné, aby člověk tak zraněný se odplazil tak daleko. Pouze Gurdžijevova fantastická vitalita mu zachránila život. Předvídal nějak nehodu? Nebo to bylo nějak úmyslné? Obvykle nemíloval autonohody.

Na druhé straně ani on nebyl supermen. Fritz Peters popisuje cestu do Vichy s Gurdžijevem řidičem. Gurdžijev si liboval v přehnaně rychlé jízdě na nesprávné straně silnice. Peters měl navigovat podle mapy, ale Gurdžijev jel tak rychle, že obvykle přejel odbočku. Gurdžijev pokaždé odmítal vrátit se zpět, takže pořád museli hledat novou cestu. Odmital zastavit pro benzín a říkal, dokud se autem nezastaví. Potom můžel jeden ze dvou chlapců dojít do nejbližší garáže a přivézt sebou i mechanika, protože Gurdžijev byl přesvědčen, že se auto nezastavilo kvůli pouhému nedostatku benzínu /není jasné, proč například neměl kanistr benzínu v zavazadlovém prostoru/. Do hotelu přijížděl

vždycky tak pozdě, že museli bušit na správce, aby jím otevřel. V hotelu ve Vichy se Gurdžijev choval divoce excentricky; chiapce představil jako syny Henryho Forda a Vanderbildta.

Lišit se od jiných mágů, o kterých jsme se zmínila v jednom důležitěm ohledu, nedokázal se obvyklého osudu těch, kteří náhle zazáří a ponauč zhasinají. Ve srovnání s ním vypadají Paracelsus, Agrippa, Dee, Crowley, Madame Blavacká jako talentovaní excentriči, kterým chybí disciplina a pud sebezáchovy. Autor Journalu off n Pupil popisuje setkání Gurdžijeva s Crowleyem, a je jasné, že tito dva si neměli co říci. Říká: "Crowley měl magnetismus a druh šarmu, jaký mává mnoho šarlatánu, byl těžká váha a to mu dodávalo imponantnosti" – jinými slovy, Crowley byl "mužem sily". "Jeho přístup byl otcovský a přátelský a několik let před tím bych za něj dal život. Ted jsem viděl a cítil, že z ním nemám nic společného." Popis setkání se omezuje na tom že Gurdžijev řekl s ostrým pohledem na Crowleye: "Mám silný dojem ze dvou kouzelníků, bílého a černého. Jeden je silný, mocný, plný světla; druhý je také mocný, ale těžký, hloupý a neznalý." Tento odhad se zdá být velmi přesný.

Gurdžijevův život byl kontrolovan, řízen. Snad jedinou vlastností, kterou sdílel s ostatními mágym, kromě přirozené okultní a schopnosti, byla potřeba mít žáky. Skutečný rozdíl mezi mágem a mystikem /nebo svatým/ je ten, že svatý nemá co do činění s ostatními lidmi, Gurdžijev na druhé straně byl přesvědčen, že skupina lidí dokáže víc, než osoba která pracuje sama. Uspenský sám byl překvapen, když objevil, že jeho vlastní učení na něj má ten podivuhodný efekt, že se sám naučí věci, které dříve neznal. Neboli jeho uvědomění se prohlubovalo, když učil. To může být řečeno také o Gurdžijevovi.

Gurdžijev nazýval svou metodu "čtvrtá cesta". První smy tři jsou cesta fakira, cesta mnicha, cesta jogina. Což znamená způsob fyzické kázně, způsob citové kázně, způsob intelektuální kázně. Fakir se chová ke svému tělu jako se církusový krotitel a chová k předváděných zvířatům; mnich se soustředuje na modlitbu, na získání samadhy prostřednictvím hluboké Lásky a oddanosti; jogin se snaží pracovat přímo s vědomím, rozšířuje jej určitými cviky a disciplínami. Gurdžijev někdy nazýval svou čtvrtou cestu "cestou nápaditého člověka"/the way of the cunning man/. Ale v podstatě je to cesta vědění, vědeckého vědění. Člověk se musí vydat na cestu učení a nepřijímat nic za dané. /To vysvětluje, proč učení bylo pro Gurdžijeva, Uspenského velmi důležité/. Jak se toto liší od joginského způsobu? Snad bych to mohl vysvětlit faktorem Ve škole jsem se učil řešit matematické problémy pomocí logaritmických tabulek nebo vzorečků jako dvojcílených theorén. Ale velmi často jsem nemohl vypočítat logaritmus nebo číslo sám bez tabulek nebo vysvětlit někomu, jak byl dvojcílený theorén řešen. A právě tak existuje propast milionů mil mezi chytrým školákem, který je nejlepší v matematice, a matematickým zázrakem jakým byl Bertrand Russel, který zhlítnul Euklida pro svou potěchu ve věku devíti let. Rozdíl je, že Russel se stává tvůrcím matematikem, zatímco brillantní školák zůstává pouze snaživým počítářem. Gurdžijevovým problémom bylo přesvědčit žáky, že Láska a soustavné úsilí, vložené do "práce" nedává člověku jenom nový stupen svobody, ale učí i z něj také tvůrcí svobodnou osobnost, zatímco fakir, mnich a jogin zůstávají víceméně starostí.

Vešký důraz ve své práci klade na myšlenku bytí. Tvrdí, že většina lidí neexistuje, a když tak jen stáže, jsou jen o málo více, než chuchvalce páry držené v těle. Když se ho ptali, je-li život po smrti, Gurdžijev odpovídá, že takové chuchvalce páry nepřežívají, protože tu je sotva co k přežití. Na otázku, jestli existuje něco jako osud, odpovídá, že pouze osoba s esencí má osud; ostatní lidé jsou jen předněty zákona náhody.

Ve své nejjednodušší rovině je Gurdžijevova "práce" pokusem získat kontrolu nad vlastním životem a nebýt jen náhodným listem ve větru. Na začátku války v roce 1914 byl Uspenský ohrožen pohledem na nákladák naložený berlemi - berlemi na končetiny, které ještě nebyly uštřeleny. Takový pohled okamžitě implikuje otázku: Nemohlo by se s tím něco dělat?

Gurdžijevova odpověď by napochybň ranila společenského reformátora svým pesimismem. Nedá, protože větka je situace, ve které několik milionů stojíků bojuje proti několika milionům strojů reagující bezmočně jeden na druhý. Kriminalník, nebo sexuální maniak často argumentuje tím, že byl unesen "neodolatelným pudem", a to je přesně to, proč jsou kriminalníci mezi nejnižšími příslušníky lidského rodu. Všechni jsme do určité míry unášeni; nejvyšší druh lidské bytosti je pak ten, který není pouhým listem v bouři svých emocionálních reakcí. Cílem "práce" je přidávat váhu, psychickou tíhu, až budete těžkým kamennem spíše než listem a vítr s vámi nemůže pohnout.

Ve své knize Nepoznatelný Gurdžijev popisuje Margaretu Andersonovou, jak jistá intelektuální spisovatelka strávila jeden celý den v Prieulé kladením intelektuálních otázek: Gurdžijevovi žádá přízrazeně ignorování její žádost, aby "to vysvětlili jednou větou", přestože jeden z nich řekl "je to metoda, která brání, aby se vaše minulost nestala vaší budoucností". Žena odjížděla ve stavu záštipné zloby, plesvědčena, že celá věc je bluf. O čtrnáct let později ji Margaretu Andersonovou potkala opět, aby zjistila, že se vůbec nezměnila. Každé slovo, každé gesto bylo lze předvídat. Její minulost se stala její budoucností navzdory její intelektuálnosti.

Přesto ale samotný titul knihy Nepoznatelný Gurdžijev zdůrazňuje nedostatek "Gurdžijevova hnutí" /který stále existuje/. Tvrzení Andersonové je, že Gurdžijev je tak hluboký, že je v podstatě nepoznatelný. Byl to J. G. Bennett, jeden z nejbřízantnějších následníků Uspenského, kdo prosadil myšlenku, že Gurdžijev je nepochybň největším "čarodějem", o kterém pojednává tato kniha. Nestojí ale mimo lidské porozumění. Ani není jedinečně původní. V eseji Energie člověka sluší William James o fenomenu "druhého dechu". Proč se některé dny cítíme mizerně a prázdně, jakoby nás přinášeli nějaký mrak, a proč tento "mrak" může být často roztrhán uvědomělým ponovením se do bolestného úsilí. Vyčerpaný běžec chytne druhý dech, který dokazuje, že konečkou vyčerpán nebyl. James sluší také o neuřasenických pacientech, pro které se život stal sérií nepřekonatelných překážek, a jak je psychiatr odbeurá tím, že přináší pacienty vyvijet úsilí, které je zpočátku nesnesitelné, ale potom zcela náhlá přináší pocit úlevy. James uspěšněje problém, s kterým se Gurdžijev potýká a předepisuje přesně stejný postup operací, "žoky", nebo normální úsilí. A co víc, James se daleko hlouběji zabývá tím, proč se stává naše mysl užší a užší, až jo život sérií překážek. Gurdžijev tento důležitý problém říká následovně: "Ibun říká vývojním "an" libovoucího nového života

nikde neanalyzuje. A zase, v předmluvě ke hře Zpátky k Betheusemu, v části nazvané "A největší z nich je sebekontrola", zárazuje Shaw, že toto je rozdíl mezi člověkem a zvířetem, a i ve hře samotné se snaží ukázat lidské bytosti, které postupně získaly tento vyšší stupeň sebekontroly. Shaw jde dál než Gurdžijev ve víře, že tento stupeň sebekontroly prodlouží lidský život nekonečně. To, že Gurdžijev zemřel ve věku 76 let, je důkazem, že nezískal vysoký stupeň této sebekontroly /Kenneth Walker ho varoval rok předem, že jí a bude přítis, a že brzo umře jestli nepřestane Gurdžijev na to nedbat/.

Gurdžijev byl obrovský člověk, ale nebyl nepoznateLNý. Ani jeho systém nebyl neprekonatelnoumezink lidského poznání. Jsou zde dokonce otázky zásadní životní důležitosti, které těmči ignoroval. Pokusím se je definovat.

Ze všeho nejdůležitější je Husserlovo zjištění, že lidská vědomí je intencionální. Když prochází vědomí každodenním životem, nejsou si vědomi množství úmyslné práce, kterou vkládám do "žití". Tak se zdá, že spousta života se "pouze děje", spousta je "dáno", a zároveň uvykává myšlenku, že jsem jen pasivní objekt, kterým je hráno. To je stejně absurdní, jako když se pokouším psát parom, aniž bych vůbec vyvijel tlak na hrot.

Zeptejte se sami sebe, proč prezdniny jsou tak často zdrojem zvýšeného stupně "pozitivnosti", optimismu a spokojenosti a pocitu, že život je nespírně zajímavý. Protože změna vás přináší většinu pozornosti aktu vnímání, vidění a konání. Proč se Sartre cítil tak svobodný v době války, kdy každý okamžikem mohlo být uvězněn. Protože nebezpečí ho přinutilo být ve středu, tedy věnovat víc pozornosti tomu, co vidí a co dělá. Normální vědomí je plaché a líné jako krtek, jen stezí vkládá jakékoli úsilí do života. Dovolujeme zvyku, aby nás sváděl ke znehodnocující zkušenosti. Je velmi snadné zapomenout hodnoty, za které jsme bojovali. Proč cítil París takové vytržení, když ležel poprvé nahý vedle Heleny? Protože bojoval, osnovat a strojil úkoly pro tuto svití a teď, když přišla, chec si si vychutnat do poslední kapky. Ale přestože je výjimečnou osobností, až se s ní pojmete tisíckrát, bude to považovat za samozřejmost. Jene přinucení žít velmi blízko životu, takže jej vidíme z pohledu červ a zapomínáme širší ptačí perspektivu.

To se dá dělat s touto "zapomnělivostí existence" /abychom si vypůjčili Heideggerův terain/? V závěru knihy Všechni a všechno říká Beelzebub svému vnučkovi, že to, co člověk skutečně potřebuje, je "orgán", podle kterého si člověk neustále připomíná předešlé datum vlastní smrti. To by odradilo lidí, aby marnili život jako by byli nesmrtelní. Toto řešení je přesně stejné, jako ono nabízené Heideggerem v Bytí a času; žít se stálym vědomím smrti.

Tento příkaz je užitečný, ale moc nepomáhá. Například Hemingway se tak snažil žít a přesto zemřel jako patetický alkoholik.

Pochopit význam uvědomění známené dobrat se východiska. Každý moment "intenzivního vědomí", každý moment "Parida v Heleniné, náručí", nám dává nezkátený pochod na nejjednodušší řešení. Nás normální, víceméně znuděný stav každodenního vědomí prameňí ze zvyku devalvace světa. Bisto, abychom řekli "jak fascinující", říká, že čím méně dáváme do vnímání, tím méně z něj máte. A to se stává začarovanou sestupnou spirálou.

Je tady ale přesto důležitý moment, bez kterého nemůže být tomuto rozuměno bez zbyteku. Kdyby někdo požádal, abych vyřešil křížovku, možná bych odpověděl "ne, křížovky mě nudí". Kdyby pak řekl

"tohle je ale zvláštní křížovka, když ji vyřešíš, dozvídá se přesně na tvé zahradě zakopán zlatý poklad za milion liber", můj celý postoj by se změnil, pochopitelně za předpokladu, že bych mu uvěřil, nebo uvěřil a spon napůj.

Moment Parida v Helenině náruči odhaluje objektivně plnom hodnotnost světa. Ukazuje také, že vědomí nemusí být tak jatkové. Každodenní vědomí má sklon se zužovat, protože abychom byli výkonné, musíme se na svět dívat z pohledu červce. Ale děláme to ještě horší tím, že k tomu přistupujeme trpně, pasivně a bojácne. Je to jako když mám skladnou tašku a nosím v ní jenom jednu tužku. Ve chvíli intenzity si uvědomujeme, že do vědomí lze dostat mnohem více - jiné doby, jiná místa. Například není důvod, proč bych si nemohl pamatovat celé své děství právě tak živě, jako si Proust pamatoval svoje, když ochutnal piškot, namočený do čaje.

Lidský problém není ani tak zúžení vnímání, /které je důležité a nezbytné/, jako to, že žije neustále na nižší hodnotové rovině, než si universálno zaslouží. Poesie, hudba, sexuální rozkoš, prázdniny, odstranění krize, to všechno ho může na chvíli pozvednou na rovinu vyšší. Ale vzhledem k tomu, že mu není znám známa zásadní intencionálnost povahy jeho odpovědi existenci, upadá zpět do pasivity a zapomínání. Ted je jeho "znehodnocující" tendence nevědomá. Ze všeho nejdřív musí uvědoměle uchopit svou "tendenci znehodnocovat". Potom musí započít uvědomělý disciplinovaný proces znovuhodnocování.

Musíme zdůraznit, že všechno záleží na porozumění intencionálním mechanismům uvědomění. Jak se jich jednou zmocnите, pracujete na denním světle. Dokud se tak nestane, tápete ve tmě.

Gurdžijevovou výjimečnou zásluhou je zjištění, že většinu svých omezení si přivedeme svévolně, zvykem. William James říká, "není pochyb o tom, že všichni a každý jeden z nás jde do určité míry oběti nervového návyku... Postupně se uvězňujeme únavou, která nás ovládá jen proto, že jsme si novýkli poslouchat. Většina z nás je schopna se naučit odstranit překážku a žít v dokonalém pohodlí na vyšších rodinách sily." James uvádí příklad důstojníka za indické vzpoury, který prokázal udivující odolnost, když byly ohroženy životy žen a dětí. Není samozřejmě pochyb o tom, že bychom všichni žili na daleko vyšším stupni vitality, kdybychom si mohli zvolit zajímavější život. Ale celým smyslem civilizace je zbgavit život prvků nebezpečí a rizika, a tak nemůžeme mit jedno i druhé. Gurdžijev objevil, že toto není ještě nezdar. Jsme intelligentní bytosti s rozumem a můžeme ovládat disciplíny, které jsou právě tak vzrušující, jaké jakékoli fyzické nebezpečí. Tyto disciplíny mohou náš vývoj - který až dosud byl záležitostí náhody a přirozené selekce - změnit na uvědomělý a intencionální.

Naskytá se zajímavý problém; problém temné komory. Jestliže je lidská bytost uvržena do mprosto tmavé a tiché místnosti, v průběhu dne nebo týdnů se její mysl naprostoto zničí.

Důvod je našanadě. Byť obklopen fyzikálnimi stimuly, náš smysl pro hodnoty velmi snadno eroduje. Utápíme se v sestupné spirále. Ještě horší je to v černé komoře. Lidská návyklá negativně tendence znehodnocování ted drží myšlenkové pochody, které už nejsou korigovány náhlými návaly rozkoše nebo záblesky neštěstí a nebezpečí, které obnovují smysl pro realitu. Je to jako když se člověk s komplexem touhy po potrestání ocítne mezi lidmi, kteří ho nemají rádi.

V 10

Lidský smysl pro hodnoty je ostellen a churaví. Nicméně toto zjištění by nemělo být omluvou pro kulturní zoufalství. Diagnostikujeme-li už takto jasně náš "prvotní hřich", jsme již jen denní pochod vzdálení řešení.

Takže jisté je, že Gurdžijevovi žáci by v temné komoře vydrželi déle než průběrný člověk, prostě proto, protože jejich neurotické sklonky k sobělosti, egoismus a destruktivnost byly častočně vymazány. Ale vzhledem k tomu, že Gurdžijevův systém závisí totík na "cvičení", na "práci" v čistě fyzickém smyslu slova, temná komora představuje velmi nebezpečnou překážku. Jediným řešením temné komory je vyvinout "hodnotový svat", schopnost "vrátit se" a pohledět z ptačí perspektivy. Člověk se nestavé podobným bohu jen pouhým úsilím, ale hodnotami. Gurdžijevův korický zbojník měl možná "esenci", ale to je jen první předpoklad. Inteligence, představivosti a kreativity jsou stejně důležité. A tyto přijíti do bytosti ze smyslu pro hodnoty.

Jak to všechno souvisí s "okultními schopnostmi"? Odpověď na toto otázku získáme oklikou.

Schopnost X je živý smysl pro realitu jiných dob, jiných míst. Vlastním obrázkovou knihu Cornwallu tak, jak vypadal před sto lety, a pohled na staré dlážděné ulice jako Penzance nebo St. Austell ve mně vzbuzuje úžas, asi jako když se s rozkoší nadchne čerstvého vzdachu. Předpokládejme, že jsme objevili nějaký způsob, jak cestovat duchem do minulosti, tak, že vidíme dlážděné ulice trojrozměrné a slyšíme lidi, kteří tudy tenkrát chodili. Předpokládejme, že by někdo uslet vynětí okultní způsob, který by mě umožnil být přítomen na popravě Karla I., nebo být svědkem toho, jak chlapec Mozart hraje vlastní skladbu Marii Altmannové, nebo zhlédnout tvář Jacka Rozparovače, jak kráčí pod uliční lampou. Zážračný pocit by byl tak intenzívni, duševní energie by vzrostla tak enormně, že už bych nikdy nebyl stejná osoba. Neuboké hládiny mě bytosti by byly například probuzeny k životu, nikdy bych už neupadl zpátky do spánku. Po shlednutí takových zázraků už bych nikdy nemohl upadnout zpět do předcházího stavu nevzrušivé lehkosti.

Tento nový zázrachy smysl by byl úplně odlišný od zvláštního vzniku, které prožíval Uspenský během tří týdnů, kdy se stal "telepatickým". Uspenského telepatie "se mu stala"; tato intenzita by ale byla něco, co dělám já sam. Kontrolovat bych ji svou znalostí.

Uspenský prohlašoval, že během svého telepatického období nehlédl jashé, jak marně je používat násilné prostředky k dosažení čehokoli. Gurdžijevův anonymní fakt fakt, že instinctivně cítí, že se nemůže shodnout s Crowleyem. L "Psychický radar" začíná pracovat, když mysl přetéká energií a mysl přetéká energií, když její příjem hodnot je čistý a intenzívni. Získání jakéhokoli stupně Schopnosti X povzbudi všechny t.zv. psychické schopnosti, rudý okraj spektra. Tyto okultní síly by byly funkci smyslu pro účel. To neznamená, že by se probudily všechny okultní schopnosti - pouze ty, které jsou důležité. Pro člověka, který má silný smysl k účelnosti, je schopnost vyhnout se nelítosti důležitá; je mu určitě důležitější, než telepatie. Gurdžijevova schopnost zřejmě nefungovala onoho dne, kdy lidil z Paříže do Fontainebleau.

Jsem rozumně přesvědčen, že v současném stupni evoluce bychom mohli vyvinout, cílevědomě vyvinout množství schopností, které dosud byly náhodně. K tomu dám jen jeden příklad. Následující upravuje popis experimentu na sítu vůle, provedeném ve skupině, ve které byl i profesor R. Welford, který učí psychologii na Lej-

cesterské universitě. Profesor Welford píše: "Když mě bylo málo přes dvacet, četl jsem systematicky všechnu dostupnou literaturu o chiromancii, věštění zikaret a telepatii. Experimentu jsme se zúčastnili čtyři, spolužáci z Leicesterské universitní koleje, všichni spojeni několika lety studií a všichni posedi brigzem. Čtvrtého si nepamatuji, ale druhý byl mým přítelem nejméně 5 let / nákonc se zaatřelil /; Třetí byl typicky nepopsatelný, těkavý a přátelský žid, s kterým jsem měl velmi pozoruhodný úspěch s předpovídáním budounosti a hádáním z ruky.

- 1/ Kada karet se položila na stůl licem nahoru, zatímco "příjemce" byl mimo místnost. Vysílatele se dohodl, na vybrané kartě a přivedl subjekt dovnitř. Ten vztáhl kuku volně nad karty /oči zavřené nebo otevřené/ a pohyboval ji podle pokynů odesílatelů. Jednalo se o sérii pečlivých aranžovaných kouskováných příkazů, velmi podobných těm, které dostává pilot pro přistání v mize, nebo je-li jinak hendikepován.
- 2/ V místnosti zhruba 3 x 3 m, plné nábytku a jiných předmětů /popelníky, třetky, dýmky, knihy na policích a na oknech/ seděl vysílatele, kteří se dohodl na předmětu, který má být nalezen, zatímco příjemce byl mimo místnost. Typickým programem bylo: "zvedni dýmku z čajového stolku a umísti ji na levou vedle vázy na parapetu." Příjemce byl přiveden dovnitř, dezorientován zatímco mu byly zavazovány oči a potom "veden" k cíli kousek po kousku krok za krokem jakoby řízený stroj. Tedy: "otoč se doleva - zastav - jdí dopředu - zastav - Levou rukou dolů - jdí doprava - uchop - zvedni - atd.".

Příjemce vyprázdnil svou mysl, zůstal v rovnováze ale v pasivitě. Vysílači se soustředili na vydávání rozkazů, jak nejlépe mohli. Atmosféra byla napjatá, vzrušující, ale podivně klidná. Potom obvykle následovalo vyčerpání.

Hlavní rozdíl mezi tímto a rýnským experimentem s kartami je ten, že u rýnského se pomocnici snažili přenášet představy, obrazy, zatímco skupina profesora Welforda se snažila přenášet rozkazy, impulzy. A zde to nebyla otázka statistiky - kolikrát příjemce hádal správně - ale otázka bezprostředních a viditelných výsledků. Není v tom žádná "magie", pouze schopnost, kterou všichni máme. To vysvětluje tu část demonstrací Gurdžijevových žáků, kdy četli myšlenky; intenzivní práce je všechny "naledila", probudila jejich "přijímače". Vysvětluje to také "zázrak" telepatie mezi Gurdžijevem a Uspenským. V obyčejné skupině více méně spektrických lidí by telepatie neuspěla pro nedostatek soustředění a přesvědčení; výsce rozvinutý stupeň Gurdžijevových cvičení strhnut bariéru nezáčastnosti.

Otázka, proč jeho žáci neutrpěli žádná zranění, když všechni popadali z jeviště, je dokonce ještě zajímavější. Jsou-li hlučoce a silně soustředěn na to, abych provedl nějakou akci perfektně, nebo na to, abych se vyhnul něčemu, čemu se chci velmi vyhnout, zhluboka se nadýchnu; připravuji se vložit energii do úkolu. Při vykonávání většiny činnosti je má hladina znudění dost vysoko. Když šroubuji matci k motoru, často promarním hodně energie, protože se nedohodlám vratit a přizpůsobit svou pozici tak, abych mohl matci co nejlépe sevřít klíčem. Při většině úkolů se rozhodnu dopředu, kolik energie stojí za to do nich vložit, jako matka, která říká dítěti "neutráť více než 5 šílinsků...". Gurdžijevovým cílem bylo přimět své žáky, aby vložili energii do tanecování, aby ji nikterak neekonomizovali, aby směřovala k naprosté dokonalosti. Obrovské úsilí změnilo tanecování v in-

stinkt, a jestliže instinkt pracuje silně, možnost nehody se tím okamžitě sníží. Je to skoro jako když zásoba vyvážené energie vytvoří psychické brnění.

Gurdžijevovou zásluhou bylo, že povznest záležitosti jako tyto z království "magie" a okultismu do oblasti zdravého vědeckého uvažování. Toho dosáhl vytvořením struktury psychologického vědění, struktury dostatečně rozsáhlé, aby jej celé obsáhla. Výsledky jeho práce o sobě ještě nedaly dojet vědět. Ale nž tomu tak bude, dočká se ocenění inovátora stejně velikosti jako byli Newton, Darwin nebo Froud.

—Изъясненіеъ оъ вѣнчаніиъ въ церквиъ святаго Георгіяъ въ Казаниъ

contax utoden moest zijn en dit deden ze tegen een
an tjeerden ze ételatev. Jaantje om te lid "comité"
wink leidsen niet. Zijnech zieldeus jbevrijd z d'and en dan

Ιενεόδης ο Αθηναίος εδει πάσιν τούτοις καὶ τούτοις μηδενὶ

• ո՞ւ այսօնից մայ զնո՞ւրի քառաօնչու հայուսնեւ մասն է իւլ օճ շախ և համեմ ու ՅՈՒՊ ավելի ծառ

—en de la que se incluye la ejecución de las órdenes de los señores de la Corte, y el cumplimiento de las órdenes de los señores de la Corte.

—taco v aje ozvonoval v Ježíši Ježišova životopisných součinách
zobíjítej zat člověkem životem a tříbožítejce se životem zádu
zobíjí životem a je životem životem a životem životem.

Hodina v Polsku

V nezíštném nápadu, zdravé zvídavosti, s chutí přesvědčit se víceméně v roli nezaujatého pozorovatele co to udělá, pobavit sebe i jiné na vlastní účet, jsem se rozhodl zavítat při náhodné cestě do Dolní Lužice krátce do Polska. Jisté scénario bylo ovšem vypracováno; důrazné přesvědčování obyvatelstvem ~~země~~ německé části rozděleného Zhořelce, patřícího kdysi po značné období k české koruně, že takový nápad nelze již realizovat /5.prosince 1981/ - což v jejich případě mohlo být i pravdivé - nás jenom povzbudilo. Využívajíc mostu přes malou říčku Nisu, která tvoří dnešní hranici, s věčně hladovými labutěmi a kachnami, za sebou nádhernou gotickou siluetu starého města a zajištěný nocleh v hotelu "Remesel" /o čemž jsem se prozírávě vybavil stvrzenkou/, před sebou vidinu lákavých dobrodružství, jsme se vmlítili do skupinky opěšalých poláků, vracejících se z práce v německé části města, majíc vypracováno jen několik verzí záměrně velmi lacijného a naivního příběhu o tom jak jdeme do Polska jen na večeři neboť nás německá kuchyně svou jednotvárností nikdy nelákala. V tomto bodě jsme ovšem byli poněkud zklamáni neb scénario nemohlo být použito. Nikdo na nás totiž při cestě tam ani zpět nechtěl vůbec nic vědět, ačkoliv jsme byli připraveni přiznat stav našich financí do posledního feniku a haléře, abychom nezavdali nějaký důvod k postihu. Při cestě tam jsme se polskému celníkovi dokonce s přiznáním naší hotovosti vyloženě vnucovali /německý se vůbec neobjevil/, nechtěl však s tím zcela zjevně mít nic společného a tak jsme po roce opět vkročili, byť s jistými rozpaky, na polskou půdu, a to se značným počtem marek, z větší části nelegálně nabytých, jejichž původ bychom kompetentním místům při ~~země~~ zpáteční cestě těžko vysvětlovali /to jsme ještě nevěděli, že nebudeme nikoho zajímat ani při návratu/ a tak naším zájmem bylo nebránit se očekávaným prudkým útokům veksláků a za přebytek inflačních zlotých si pak ve všech dvou nebo třech místních restauracích vyhodit z kopytka. To bylo první velké překvapení: naše marky a koruny, ač jsme hovořili hlučnou češtinou, vůbec nikoho nezajímaly, což bylo o to překvapivější, že jsme byli pravděpodobně v tomto místě jedinými turisty. A tak nám nezbylo, než za 226 zlotých rozměnit oficiálně stokorunu. Druhým překvapením bylo zjištění, že kromě houfu agresivních veksláků, kteří nás ještě loni na hlavní třídě neustále obklopovali, se mnoho nezměnilo. Zádná hesla, žádné plakáty, žádný shon, žádné fronty, které by se svojí velikostí lišily od domácích poměrů. Poláci se chovali důstojně a klidně. Prázdné obchody s potravinami jsme ovšem očekávali. V samoobsluze měli jednu kostku másla, pytlíky s moukou, těstoviny, konzervované fazolky. Ani noha a prodavačky si z nudy okusovaly nehty. Neubránil jsem se pokušení a koupil si balíček špaget, které u nás již dva roky postarám, ač stály 34 zloté. Později se ukázalo, že se s nimi na našich hranicích dá výtečně manipulovat jako s rekvizitou, která výborně zapadla do celkového ladění scenaria. V pekařství záplavy bochníků chleba notně otřásly našimi vcelku ochotně přijmutými informacemi tohoto rázu o dnešním Polsku. Chvíli jsem okouněl skrz výhlední skříň a pak jsem našel snadné vysvětlení: chléb byl včerejší či ještě spíše předvčerejší, jak jsem usoudil z grimas zákazníka, který je značnou silou tisknul a ohmatával ze všech stran. Před obchody s potravinami tedy fronty nebyly, protože v podstatě nebylo na co. Před jinými obchody a v jiných obchodech se davы kupujících co do intenzity zhruba kryly s návaly běžného pražského dopoledne. Nutno říci, že na rozdíl od německé části města, které v důsledku své blahodárné vzdálenosti od českých hranic není tak snadnou kořistí koupěchtivých podnikových zájezdů z naší vlasti jako třeba Žitava nebo Lublin. Ale nyní již k hlavnímu účelu naší návštěvy, která nám po blížším průzkumu odhalila skutečnou tragedii Polska; ponechme stranou otřepaný fakt, že Polsko nemá co jist /situace ovšem není tak tragická neboť v restauraci byl kromě fazolové a zeleninové polévky výběr asi z šesti jídel, z toho dvou masitých z podřadného masa, které sice měly vesměs mizeriou kvalitu - sám jsem si

objednal a nejedl nedovařené a částečně shnilé brambory a houby z konzervy - , ale za přijatelné ceny, které zůstaly zhruba na loňské úrovni, ač třeba jeansy jsem viděl za 3.600 zlotých, což je zvýšení víc než markantní, a přenesme raději pozornost na velice smutný a málo známý fakt, že POLSKO NEMÁ CO PÍT! Apatická servírka tak důsledně odmítala mé pokusy objednat si pivo či víno, až jsem pojal podezření, že jsem si nešťastnou náhodou sednul do nealkoholické jídelny. Když však se přesvědčila o trvalosti a intenzitě mého zájmu, poněkud roztála a po chvíli mi s kradmými pohledy okolo téma řeštem nabídla vodku. Radostně jsem se nabídky chopil až do té chvíle, když mně sdělila tu špatnou stránku zvěsti: voda je sladká. Dalším průzkumem na jiných místech jsem zjistil, že všude posedávají zasmušilí a nervózní poláci při čaji a sladkých nealkoholických mocích a závidí zřejmě těm šťastlivcům, kterým jejich zaměstnání na druhém břehu umožňuje každodenní posedávání po práci v poměrně útulných pivnicích u výtečného černého zhořeleckého ležáku, o němž jsem se dočetl, že se již ve středověku vozil do středních Čech, a o jehož kvalitě jsem se hned po návratu víc než dostatečně přesvědčil. Další a závěrečná část příběhu se odehrávala až na čs.-hranicích, kde naše polská razítka v pasech vzbudila překotný sběratelský zájem. Nás vůz byl v krytém prostoru, do kterého jsme byli nahnáni, podroben důkladné prohlídce přímo internacionální četou: mladší českou celničkou velmi přidržlého zjevu i způsobu a německým celničkem /trpasličího vzrůstu/, který si neobyčejně potrpěl na čistotu rukou, jak se posléze ukázalo. Vzhledem k tomu, že jsme neprováželi boty ani jiné tretky, které by nám mohli zabavit a ztrstat nás tak za hodinový pobyt v Polsku, a naděje na nalezení letáků či jiných protistátních tiskovin vcelku mizivá, rostla jejich nervozita úměrně s délkou jejich snahy, zatímco my jsme se královsky bavili, a bylo to na nás vidět. Na dotérné otázky po důvodech naší návštěvy Polska jsem s velkým gustem vyprávělo kvalitách polské kuchyně, balíček špaget naaranžovaný na vrchu nákupní tašky. Celnice se v nás snažila vzbudit dojem, že jsme již možná byli v Polsku ilegálně, neb práv od dneška, a snad již také od včerejška /ve snaze nás zastrašit projevovala takovou trestuhodnou neznalost předpisů/ byly individuální cesty do Polska zakázány /jak jsem si ovšem již za hodinu přečetl v RP, předběhla snaživě tuto smutnou skutečnost o několik dnů/. Zarímco probíhala pro ní zcela neplodná diskuze, hrabal se kolega ve všech prostorech vozu a štítně si každou chvíli odbíhal mytí ruce. Pak mi poručil otevřít vzduchový filtr, což značně oživilo atmosféru, která pomalu přecházela v ospalou a rutinní nudu. Trval jsem notnou chvíli na tom, že to nehodlám udělat, neb na rozdíl od nich nic nehledám. Celnice mne napadla, že jím odmítám umožnit prohlídku vozu, čemuž jsem blahosklonně odporoval. Trval jsem jen na tom, že se sám nehodlám špinít, jelikož nic nehledám a navíc je zde k této účelům skutečný expert, při čemž jsem posměšně ukazoval na mrhouse, jemuž již docházela trpělivost a využívajíc svých zcela chatrných znalostí češtiny, zlostně podupával a ukazujíc prstíkem na filtr jen přeskakujícím hláškem, snažíc se zachovat manýry i ton pruského byrokrata, křičel jak poškozená gramfonová deska: "Otevžít, otevžít!". Namítnul jsem, že chtějí-li ted po mně rozebrat filtr, mohli by za chvíli chtít, abych sundal všechna kola, k čemuž celniče přisvědčila a dodala, že by toho mohli chtít ještě mnohem víc. A že to nejmenší by pro ně bylo, kdyby si tam vůz něchali stát. Chtěl jsem vidět předpis, který by stanovil moje a jejich povinnosti v těchto případech, na který se ostatně stále odvolávala. Odvětila, že není jejich povinností někomu nějaké předpisy ukazovat /ostatně nová nařízení o vývozu věcí od nás nechávají zcela otevřená dvířka jejich zvůli/. Situace dozrála. Přestal jsem se bavit. Měl jsem obavy, že se nechám strhnout, přestanu hrát svoji roli, ztratím nad věcí kontrolu. Otevřel jsem filtr. "No vidíte, že to šlo!" Zavřel jsem filtr a šel k umyvadlu, které bylo náhodou volné, protože malý celník byl rovněž unešen mojí porážkou a kochal se v nehybné poze svým triumfem. Dva kolegové mezitím venku listovali v našich pasech. "Rád Vám ušetrím námahu. Můžete se mi klidně zeptat kolikrát jsem byl v životě v Polsku". Zaražení. "To nehledáme. Díváme se na něco jiného". Ale filatelistická chuť zkoumat razítka je již přešla. Beru pasy. Bouchnutí dvířek a jsme zase doma. S pocitem, že navzdory všemu přece jen se zvednutou hlavou.